

VÄNSKAPEN BLEV VIKTIGARE ÄN ILSKAN

Sidan 18

**"Jag minns ögonblicket när
jag inte trodde längre"** Sidan 3

**Ekonomiverktyget Kipa
– smågillat och hatat** Sidan 8

**Medkänsla bästa medicinen
mot skamsköljningar** Sidan 22

Diakoni för verkstadsgolvet

»Kyrkan kan vara med och se till människo-värde, rätt-visa och spelregler i ingångs-jobben.«

SPÅRVAGNENS turer ner mot Kyrkpressens redaktion i Helsingfors har glesats ut. Den här morgonen blinkar det till på hållplatsens ljusavsläp. Också en av de turer som var kvar – är inställd.

Det är kronisk brist på spårvagnsförare. Finland saknar också buss- och metroförare, vårdare, restaurangpersonal, metallarbetare och it-kodare.

Det är nu det börjar gå upp för oss hur Finland har varit ett vitt land, där det har varit extremt krångligt att som utlänning få leva, bo och kunna jobba. Nu kommer notan.

Inför det kommande valet har Sannfinländarna gått hårt ut med att stänga till för icke-europeer. Kanske rentav för hårt till och med för deras egna väljare. Som drar öronen åt sig om den trots allt trivsamma och förmånliga pizzerian stänger, eller ingen invandrad taxichaffis finns kvar för att köra skoltaxin.

Näringslivets forskningsinstitut Etlä har beräknat att vi behöver 44 000 nya invandrare per år, utbildade både högt och lågt. Just jobbet på spårvagnen eller bakom ratten någonstans i trafiken är så kallade ingångsjobb över hela Europa. På spårvägsnätet kan en nykomling i stan nästan inte ens köra vilse.

”**VARFÖR SKA** bara vi anpassa oss?” frågar en invandrare i en intressant liten skrift med samma namn från tankesmedjan Agenda.

Det är riktigt. Om vi i snabb takt behöver trygga att det finns tillräckligt med arbetskraft i landet, behöver vi själva vara ödmjuka. Vi kommer inte att kunna sitta i oförändrade blåvita livsmönster och förvänta oss att andra inte ska ha seder med sig dit de kommer.

Flyktingtoleransen ställs ofta för många finländare snabbt på prov. Där som nykomlingen inte kommunicerar på god engelska, lär sig språk, inte artigt följer med till våra kyrkor eller börjar rösta på samma parti som vi, känns det för många redan lite olustigt.

KYRKORNA kan spela en viktig roll i det som oundvikligen behöver hända det här året. Flera utlänningar flyttar in i olika jobb. Någon behöver tolka, översätta och mildra det här landets attityder och tänkesätt. Så att min nästa, inflyttad bland hundratatusen andra, känner sig välkommen, inte utnyttjad, formpressad och förslavad.

Inom kyrkan har vi en slags förståelse för religion – att sex av sju människor på jordklotet har någon. Deras gudstro är kanske inte densamma som vår, men likväl en djup, nedärvd tillförsikt om det som ger människan riktlinjer, rättskänsla och moral för livet.

Den kyrkliga diakonin kan ha en stor roll framöver. Inte som nu bland arbetslösa och äldre – utan i det finländska arbetslivet där nya människor ska komma i gång.

Kyrkan kan vara med och se till att det finns människovärde, rättvisa och spelregler. Frivilliga i församlingarna med erfarenhet öga för arbets- och affärsliv kan guida nyanlända och hjälpa dem att skilja skojare och bluffirmor från seriösa arbetsgivare.

Den kristna missionen har stor kunskap i att läsa av andra sedvänjor och tänkesätt i sitt arbete i fjärran länder. Det går att ta tillvara också här hemma.

Och så behöver vi förstå att så många därute kommer ur kulturer där man lever sina liv kollektivt, i storsläkter och gemenskaper, med alla mönster det för med sig. Det ska vi ge rum för. Och samtidigt ska vi tro och predika att varje enskild människa har sina helt egna fri- och rättigheter, och sitt eget ansvar.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Christa Mickelsson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskassor. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Anställda känner sig ifrågasatta

Listan med förtroendevalda som för fyra år sedan fick majoritet i Närpes församling har rört om bland de anställda. En del anställda känner sig ifrågasatta. **Sid 4**

Kyrkan har sitt eget Apotti

Medan vårdbranschen kämpar med it-verktyget Apotti heter motsvarande plattform inom kyrkan Kipa. Men Mats Fontell fixar att hantera fakturor och konton. **Sid 8**

Livet i prästskjorta är överraskande

Att gå klädd i prästskjorta kan leda till allmänmänskliga och djupa samtal, berättar Katarina Gädén. Men också till de mest otippade händelser och frågor. **Sid 20**

När skammen sköljer över dig

Vi har alla upplevt det: stunden då vi plötsligt minns något plågsamt, något skamligt. Vi får dela andras skamsköljningar och få några tips om hur vi klarar av våra egna. **Sid 22**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Jag ångrar nästan allt”

FOTO: FRANK A. UNGER

Vem är du? Petter Sandelin tror inte själv men är väldigt intresserad av andras tro. Han vill prata om livets stora frågor, och startade en podd för att få göra just det.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Yleredaktören **Petter Sandelin** har nyligen lanserat livsåskådningspodden ”Petter söker meningen med livet” där han med inbjudna gäster diskuterar bland annat artificiell intelligens, vad som skulle hända om alla hade lika mycket pengar och om man kan ha två religioner.

Vilken insikt har podden gett dig?

– Att jag vet mindre än jag trodde. För varje avsnitt blir jag mindre säker på vad jag tror.

– Jag har alltid varit intresserad av att lyssna till människor som tänker på andra sätt än jag. Jag är inte så intresserad av att berätta själv eller försöka få någon övertygad om att tänka som jag.

Har du själv en tro?

– Jag är ateist, men jag har alltid varit intresserad av andras tro. Jag gick i skriftskola som ung och sprang på samlingar. Jag minns precis ögonblicket när jag inte trodde längre. Jag gick över parkeringen vid K-market i Jakobstad och tänkte att nu känns det som att jag inte tror längre, nej, jag gör nog inte det, tänkte jag. Jag kom till en punkt då jag var tvungen att placera mig på andra sidan linjen. Det är svårt att stiga över en sådan linje.

– Ofta kan jag känna mig osäker på hur jag ska bete mig och vad som är meningen med livet. Men jag tycker det är viktigt att kunna ändra sig, det är enda sättet att visa att man lärt sig något. Folk som säger att de inte ångrar någonting har jag svårt att förstå. Jag tycker att jag ångrar nästan allt. Det visar väl att man lärt sig något, att man skulle göra annorlunda om man fick en chans till.

Vad ångrar du?

– Jag skulle säkert begå samma fel igen, men på ett annat sätt. Sådant som smärta än i dag kan vara saker som: Kunde jag ha nått den människan på ett annat sätt? Borde jag ha reagerat på ett annat sätt i den där situationen?

För många kristna är hoppet om evigt liv väldigt viktigt, kan du som ateist sakna det?

– Nej... För mig är det att livet är kort och begränsat det som gör det fyllt av mening. Om jag har bara 30 eller 60 år så är det meningsfullt att stå där i kön eller sitta i bilen och vänta att den ska värmas upp eller finnas bland mina medmänniskor.

– I dag är tanken på evigt liv något jag inte får in i huvudet. Men en dag till är alltid en dag till. Och en soluppgång är alltid värd väldigt mycket.

Ett av avsnitten i podden handlar om våra stora egon, varför tror du att vi är så upptagna av oss själva?

– Samhället är väldigt egocentriskt just nu, man sätter alltid individen i fokus på olika sätt. Jag tror vi överdriver oss själva, skapar ett stort ego, fäster oss väldigt mycket vid våra åsikter och den individ vi är, men det är lite av en chimär. Jag

GÖR: Redaktör på Yle. Aktuell med podden ”Petter söker meningen med livet”.

BOR: I Vasa, uppvuxen i Jakobstad.

FAMILJ: Sambo och två barn.

INTRESSEN: Cykling, terränglöpning och kreativt skrivande. Gav ut en diktsamling 2013 på S&S.

har börjat komma fram till en lite dyster nihilistisk syn på människan, jag tror att vi inte är jättemycket smartare än chimpanser.

– Det finns en känsla jag ofta återkommer till: när jag står i kassakön har det plötsligt gått en minut och jag vet inte vart jag och min själ gått under den minuten. Där är jag ganska mycket som ett lejon eller en skogsmus. Jag tror att mina åsikter och intryck är rätt styrda av instinkter och impulser. Det kan vara ett ganska skönt sätt att se på livet. Man är inte någon halvgud, utan en varelse på planeten jorden.

Ibland drabbas jag själv av en stor känsla av meningslöshet för att allt är så förgängligt, kan du känna igen det? Och hur tänker du då?

– Jag har börjat tänka att det är just det där som är livets mening, att som människa skapa meningen med livet, för att vi har fått livet. Att hitta mening i meningslösheten.

I din podd om sökande finns ingen som egentligen representerar folkkyrkan, var det ett medvetet val?

– Podden är ett livsåskådningsprogram där det inte ska spela någon roll vilken tro man har. Men det finns flera gäster som har en form av kristen tro. Det intressanta tycker jag är hur människan om-sätter religionen i vardagen. Hur ska vi behandla andra människor? Vad är det att vara människa? I ett sekulärt samhälle finns en missuppfattning; de här frågorna försvinner ingenstans!

– Livsåskådning är nästan politik ibland. Om du tar den radikala Jesus på allvar kanske vi måste bygga om samhället från grunden.

Gnissel mellan folkvalda och anställda i Närpes

När en ny folkrörelse tar över makten i en församling går det inte helt problemfritt. Det visar erfarenheten i Närpes, där en del anställda upplevt sig ifrågasatta av nya förtroendevalda.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Kyrka och församling har präglat **Mikaela Björklunds** liv. Pappa och morfar var präster, mamma var missionär. I kyrkan hittade hon sin församlingsanställda make. Idag är hon stadsdirektör i Närpes och har varit förtroendevald i församlingen sedan hon var 19 år gammal.

– Jag känner starkt för församlingen. Jag ser den som mitt hem och i hemmet tar jag ansvar. När det sker förändringar som inte bygger upp församlingen reagerar jag starkt, säger hon.

Ulla-Maj Wideroos har inte samma långvarigt nära relation till kyrkan som Björklund. Som kommundirektör i Oravais blev hon vald till riksdagen 1995 och var andra finansminister 2003–2007. Efter att hon avslutat sin tjugoföråriga karriär inom rikspolitiken engagerade hon sig i hemförsamlingen i Närpes. Hon upplevde att den var en sluten institution som var svår att komma in i och påverka. De senaste fyra åren har hon suttit i kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet.

– Droppen som gjorde att jag engagerade mig var frågan om kvinnliga präster. De få gånger en kvinna fick predika i gudstjänsten i Närpes förpassades hon till Rangsby bykyrka, säger Wideroos.

Upplevde inte att kyrkan är för alla

Hon frågade en tidigare kyrkoherde hur man ska göra för att få en ändring till stånd. Kandidera i församlingsvalet, var svaret.

– Då tänkte det till. Jag samlade ihop en grupp människor och vi ställde upp en egen lista i valet. Det enda kriteriet att få ställa upp på listan är att man är för kvinnliga präster. Ingen i gruppen hade någonsin blivit tillfrågad om de vill kandidera i församlingsvalet. Listan fick namnet "En kyrka för alla" för vi upplevde att kyrkan inte var för alla.

Den tidigare kutymen i församlingen var att man gick till val på gemensam lista.

– Vi brukade inte slå på några stora pukor, men vi uppmuntrade dem som visade intresse för församlingen att ställa upp i valet genom

att fylla i kandidatförsäkran på pastorskansliet, säger Björklund.

Hon är inte medveten om något särskilt manifest. Även om den av många upplevts som en evangelisk lista så var den öppen för alla.

– Det beror kanske på att listans ombud ofta, men inte alltid, var aktiv inom evangeliföreningen, säger Björklund.

Enligt Björklund är frågan om kvinnliga präster en icke-fråga som inte aktualiserats inom gruppen.

– Församlingens första kvinnliga kaplan valdes ju av de beslutsfattare som satt innan "En kyrka för alla" mandatperiod började.

Björklund välkomnar "En kyrka för alla" och de församlingsmedlemmar som genom den också börjat delta konkret i församlingens verksamhet.

»Vi är beroende av motiverade anställda.«

– De visar stor entusiasm och engagemang för församlingen. Men personligen sörjde jag över att inte alla fick ställa upp på den, trots namnet "En kyrka för alla". Tidigare har kandidaterna inte rankats efter någon särskild åsikt.

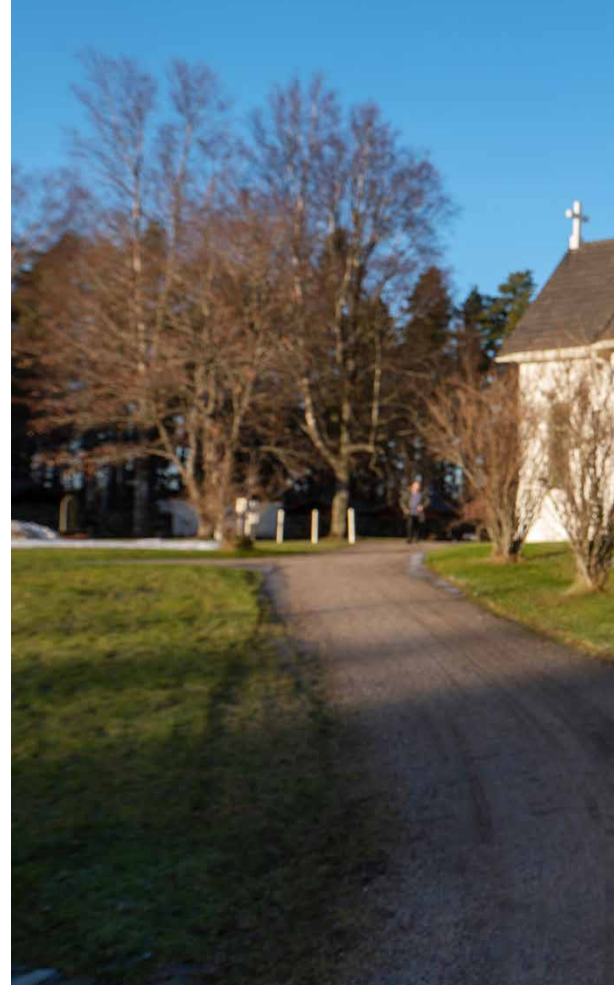
– Då det inför församlingsvalet 2018 visade sig att inte alla kandidater var välkomna på samma lista kan man väl säga att vi något yrvaket insåg att det skulle behövas en lista till. Så blev det även i senaste val.

Förkrossande majoritet

I församlingsvalet 2018 fick "En kyrka för alla" förkrossande majoritet. I valet senaste höst behöll listan i stort sina positioner.

– Det var en omtumlande valnatt, minns Wideroos valsegern för fyra år sedan. Församlingsmedlemmarna sade klart vad de tyckte.

– När vi damp ner i vardagen kände vi oss vilsna till en början. Vi var ivriga och hamnade i en ny värld där vi inte kände till försam-

lingsarbetet och hierarkin inom församlingen. Jag har fått vänja mig vid ett annat sätt att påverka än vad jag är van med. Men församlingen handlar inte bara om gudstjänster utan också om förvaltning.

En del av församlingens anställda tog illa vid sig av hur de blev bemötta och upplever sig överkörda av de nya beslutsfattarna. Anställda har varit i kontakt med Kyrkpressen, men de vill inte ställa upp på intervju.

– De upplevde att de blev ifrågasatta och började känna sig osäkra när de mötte tvärsäkra uttalanden om vad församlingen gjort och inte gjort. Vår lista vill trygga ett klimat där perso-

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Mikaela Björklund och Ulla-Maj Wideroos har mycket gemensamt, men som förtroendevalda i Närpes församling representerar de olika listor.

nalen värdesätts för vi är beroende av motiverade anställda, säger Björklund.

– Jag har sett mig föranledd att be om diskussioner med de nya ledande förtroendevalda där jag ifrågasatt deras agenda. Det var knappast trevligt för någondera parten, säger Björklund.

Det har förekommit sjukskrivningar bland personalen som enligt kollegerna beror på att förtroendevalda blandat sig i deras arbete. Men den bedömningen håller inte alla i arbetslaget med om.

– Vi var ivriga i början och hade inget tålamod. Vi kom in med ett annorlunda sätt att tänka som de anställda inte var vana vid, säger Wideroos.

– Jag har ett starkt behov av att påverka i de sammanhang jag är med. Jag kan inte sitta tillbakalutad och ha det bekvämt. Jag är medveten om att jag med mitt temperament och humör rört om i församlingen. Våra väljare förväntar sig att vi ska tala klartext och inte humma.

Kyrkoherdens position var något hon inte kände till.

– Kyrkoherden har jättestor makt och lyder under domkapitlet, som förtroendevalda inte kan påverka. Förändringar sker bara om kyrkoherden vill. Det är jag inte van med. Det första man borde göra är att reformera kyrkorådet så att kyrkoherden är föredragande

och en förtroendevald ordförande, säger hon.

Har du några konkreta exempel där beslut inte verkställts?

– Pandemin förstörde mycket för oss. Men förra mandatperioden tillsatte vi en arbetsgrupp för att se över gudstjänstlivet i församlingen i akt och mening att få flera människor att delta i gudstjänsterna. Arbetsgruppens resultat har delgetts kyrkorådet – det har inte lett till någonting. Pappret finns i kyrkoherdens låda, säger Wideroos.

Mikaela Björklund håller inte med om att förtroendevalda inte kan påverka.

– Jag tycker att förtroendevalda kan påverka församlingen. Men det ligger en tröghet i det så det krävs tålamod, precis som i det kommunala.

Hon upplever kyrkoherdens uppdrag som orimligt.

– Kyrkoherden ska vara ansvarig för läran, förvaltningen och ekonomin, vara personalchef och självavårdare. Med det upplägget är det bäddat för kritik. Här är Guds rike inget undantag – snarare tvärtom.

»Våra väljare förväntar sig att vi ska tala klartext och inte humma.«

Domkapitlet reagerade på osäkerheten bland de anställda och redde ut begreppen genom att samla de förtroendevalda i Närpes. Domkapitlet initierade att församlingen gör upp en strategiplan. Den är nu klar och har nyss utkommit i tryckt form.

– Vi har velat ha en diskussion om vilken roll församlingen har i lokalsamhället Närpes. Strategiplanen svarar delvis på den frågan och den är ett bra redskap att ha nu när samhället öppnat på nytt efter pandemin, säger Wideroos.

Wideroos säger att hon lärt sig tågordning nu.

– Men det räcker inte med att man slår fast verksamhetsplanen och budgeten för församlingen. Det gör man ju bara en gång om året. Vill folk engagera sig i församlingen måste man ge dem en plattform.

Forts. på följande sida. ►

Innan hon engagerade sig anade Ulla-Maj Wideroos att hon med sin bakgrund kommer att uppfattas som en auktoritet i försmalingen. Att "Ulla-Maj har sagt så" har hon hört flera gånger.

– Det har varit mycket Ulla-Maj hit och Ulla-Maj dit. Det sätts också ord i min mun som jag inte sagt. Under de mörka stunderna undrar jag om församlingsengagemanget är värt det.

Det är också smärtsamt de gånger hennes tro blir ifrågasatt.

– Jag har en barnatro. Den är lika bra som all annan tro. Vi måste respektera varandra.

I Borgå har biskop **Bo-Göran Åstrand** varit involverad i situationen i Närpes. Han är på samma linje.

– Utgångspunkten är att det inte finns någon som kommer "utifrån". Olika grupperingar har sina sätt att se på arbetet i församlingen, men de är alla medlemmar! säger han.

Samtidigt hoppas han att alla ska se att det också i församlingen finns en grupp som har tagit ansvar för verksamheten länge, "i ur och skur".

– Nu behövs både kontinuitet och nytänkande i Närpes, säger Bo-Göran Åstrand.

Hälsosamt sätta ord på det viktiga

Även om hon tycker att upptakten var tråkig ser Mikaela Björklund det som hälsosamt att ha fått verbaliserat det man tycker är viktigt i församlingen.

– Vi fick tänka igenom om vi menar samma sak med till exempel församlingssamfund och kyrkomusik. Och vad händer om man slutar tala om synden i kyrkan? När jag sätter ord på den tanken så anser jag att vi i så fall upphör att vara en kristen kyrka.

Några större samarbetssvårigheter mellan representanterna för de bägge listorna ser varken Björklund eller Wideroos.

– Den senaste mandatperioden röstade vi endast två gånger: om att flytta församlingens kansli till stadens centrum och när vi valde kaplan, säger Wideroos.

Trots att listan hon representerar är i minoritet ser Mikaela Björklund fram emot den kommande fyraårsperioden.

– Jag ser fram emot en intressant och givande period. Fast vi kan ha olika åsikter kan vi utträta bra saker för församlingsborna.

Också Wideroos ser fram emot perioden och att få ta itu med arbetet på riktigt efter pandemin.

– Vi hann ju knappt börja arbetet den förra perioden innan vi fick ta fram beredskapsplanen när pandemin slog till och det infördes undantagstillstånd. Det är en fröjd att få vara med och påverka kyrkan både i församlingen och i kyrkomötet.

Tjänstledige kyrkoherden Tom Ingvesgård har tagit del av texten och avstår från att kommentera. Biskop Bo-Göran Åstrand intervjuades av KP:s Jan-Erik Andelin.

Närpes kyrka.

Erik Nyström framför en sönderbombad skola i Tjernihiv. FOTO: ANTTI YRJÖNEN

Barndomen går förlorad i Ukraina

"Jag har börjar läsa nyheterna. Är jag vuxen nu?" Den tolvåriga flickans fråga illustrerar hur barnen i Ukraina berövas sin barndom.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Skolpsykologer som Kyrkans utlandshjälp utbildat i Ukraina har hört många barns och ungas öden och rädslor.

– Barnen har sett och varit med om så mycket att de blivit som vuxna. De har börjat intressera sig för tillgången till el eller att familjen har mat hemma, sådant som vuxna vanligtvis har hand om. De frågar vuxna om de har en varmvattenberedare eller hur de ordnat elförsörjningen. Rädslorna lever kvar länge, säger **Erik Nyström**, kommunikationsdirektör vid Kyrkans utlandshjälp.

I början av februari återvände han från en resa till Tjernihivregionen och Kiev i Ukraina. Han har träffat barn och ungdomar, lärare, skolpsykologer och en del familjer i samband med skolan.

– Och det här bara toppen av isberget. Vad händer sedan när människor återvänder från fronten?

Sedan Nyström senast var i Ukraina i augusti har stämningen i landet förändrats.

– Vintern för med sig en del utmaningar med elavbrott och uppvärmningsbekymmer. I somras var stämningen uppsluppen då det fanns

sommarklubbar och aktiviteter. Dessutom var minnet av friheten från anfallen färskt och det fanns en känsla av man kan hämta andan. Nu ser man efterräkningarna på den mentala sidan, och ytterst många har mist nära och kära. Nu försöker man bara uthärda.

Han upptäckte ingen oro för att bli kidnappad och förda till Ryssland bland barnen han träffade.

Förutom i Tjernihiv och Kiev verkar Kyrkans Utlandshjälp också i Zhitomir. Dessutom har man partnersamarbete i Charkiv.

– Vi reparerar skolor som fått mindre skador i striderna och bombningar. Vi försöker täta till och reparera för att man ska kunna värma byggnaderna. Det finns stor efterfrågan på att få skicka barn till närundervisning och då krävs också att skolorna har fungerande bombskydd.

I hela landet har över 3 000 skolor förstörts eller skadats i samband med kriget.

Kyrkans utlandshjälp ger också psykosocialt stöd för barn, unga och för lärare.

– Vårt största fokus är på barn och ungas välmående och utbildning. Vi har planerat att vara länge i landet och kommer att vårt program till att innefatta också jobb med sådant som ger utkomst för familjen.

Det kommer att ta länge att bygga upp skolorna.

– I Tjernihiv har det varit lugnare nu och där har vi fått skolor att återuppta närundervisningen. Det känns som att det har väldigt stor effekt på människorna.

Den 3 mars ordnar Kyrkans Utlandshjälp en konsert i Johanneskyrkan med kammarorkestern Sinfonietta Fortis, eventuellt med gästande musiker från Ukraina. Intäkterna från konserten går till Ukraina.

»Vad händer sedan när människor återvänder från fronten?«

Att berätta om boken är ett kall

Gustav Björkstrand har skrivit tolv böcker "efter sin senaste pensionering". Han fick Tollanderska priset för sin nya bok om psalmförfattare, men också för hela sitt livsverk.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

När Svenska litteratursällskapet delade ut pris på Runebergsdagen gick det största av dem alla, Tollanderska priset, till **Gustav Björkstrand**. Han har skrivit ett femtiotal verk under sin karriär som lärare, professor och biskop – under perioden som minister hade han för bråttom för att skriva böcker.

Orsaken till att han skrev *Svenska psalmförfattare i Finland* var att han fick en känsla av att vi håller på att tappa bort psalmboken.

– Den är ju en bok som varit människornas stöd och hjälp genom sekler – och nu vet skolorna inte ens om de vågar använda den.

Som präst stöter han ibland på att han vid jordfästningar, dop och vigslar får höra att han gärna får välja psalmerna själv, eftersom de anhöriga inte kan några psalmer.

– Jag vill hjälpa människor att återupptäcka sångskatten både poetiskt och innehållsmässigt.

Han återupptäckte själv psalmer medan han skrev om dem.

– Ibland blev jag så glad att jag genast började sjunga den psalm jag skrev om!

»Topelius brukade säga att en psalm ska vara sådan att även en 12–15-åring ska förstå den.«

Om du skulle tvingas välja en favorit bland någon mer okänd psalmförfattare i Svenskfinland, vem skulle det vara?

– Det skulle kanske vara Margareta (Greta) Langenskjöld (1889–1975). Hon var kväkare och pacifist och hade svår bakgrund som dotter till en rysk militär. Hon höll fast vid sin pacifism och humanism genom ett inbördeskrig och två världskrig.

Gustav Björkstrand tycker särskilt mycket om *Fader, förena länge skilda händer* (nr 551 i psalmboken från år 1986).

– Nu, under kriget i Ukraina, känns den särskilt aktuell.

En kär återupptäckt är också Runebergspsalmen 523, *Till natt det åter lider*, som han börjat använda i sin egen aftonandakt.

– Den är så enkel, innerlig och givande och säger allt viktigt. Topelius brukade säga att en psalm ska vara sådan att även en 12–15-åring

Gustav Björkstrand har nästan alltid ett skrivprojekt på gång. FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

ska förstå den. Man ska kunna säga de viktiga sakerna så enkelt som möjligt.

Tollanderska priset får man för hela sitt livsverk. Vilken bok av alla de du skrivit är viktigast för dig själv?

– Den svåraste och mest givande var biografien över Jacob Tengström. Jag började med den redan på 80-talet men var tvungen att pausa den under åren i politiken. Först efter biskopstiden hann jag börja med den på allvar. Den är mitt *opus magnum*.

Hur kommer det sig att du hunnit skriva så mycket? Du har aldrig vårat att komma igång?

– Jag är sådan att jag bara sätter mig vid skrivbordet och börjar skriva, och sedan bara skriver jag. Om jag inte tyckte om det hade jag inte skrivit så mycket som jag gjort.

Tollanderska priset är stort, 45 000 euro. Vad ska du göra med pengarna?

– Det vet jag faktiskt inte, men det finns ju mycket nöd i världen så det ska inte vara ett problem.

Han har ändå tänkt att en del av pengarna ska finansiera hans föreläsningskampanj för att uppmärksamma människor om att psalmboken finns till för att användas. Att åka runt och berätta om boken känner han är ett kall.

– Jag vill gärna sprida kunskap om psalmer så att människor faktiskt använde de psalmer vi har. Det känns som ett gott syfte med tanke på att jag fick priset efter att ha skrivit den här boken.

Boken *Svenska psalmförfattare i Finland* har getts ut av Kyrkohistoriska arkivet vid Åbo Akademi, och går att få tag på i ÅA:s webbshop.

Pieksämäkilägrret flyttar till Nykarleby

Kyrkans Ungdoms sommarläger ordnas i Nykarleby i år. Orsaken är att byggnaden som använts som festsal och logemente för småbarnsfamiljer i Pieksämäki har rivits.

– Vi måste helt enkelt tänka om i år. Det är ju vårt sommarläger men det har börjat heta Pieksämäkilägrret. Det finns många minnen och traditioner förknippade med platsen, säger KU:s verksamhetsledare **Matti Aspvik**.

Lägrret hålls den 25 till 30 juli på KREDU och Zachariasskolan i Nykarleby.

– Där kommer vi att hålla till med allt program. Kursutrymmen, bespisning och massinkvartering har vi tillräckligt med utrymme för. Familjerummen finns på Kredus campus och vi har beredskap att ordna logi också på närliggande ställen som Juthbacka.

»Någon har frågat om folk kommer för det här 150 km längre bort från södra Finland.«

Ordnats sedan år 1968

Sommarlägrret har ordnats sedan 1968. Sedan 1985 har det hållits i Pieksämäki. Lägrret samlade 430 deltagare ifjol, vanligtvis brukar lägrret samla 500–600 deltagare, men något år har det närmast sig tusen.

Reaktionerna har på nyheten har växlat.

– Någon har frågat om folk kommer för det här 150 kilometer längre till Nykarleby från södra Finland. Sedan kan man undra över hur det präglar dem som bor i närområdet. Kommer det att övernatta på lägrret eller bara komma till dagarna? Samtidigt öppnar det för nya vyer och lägrrets karaktär kan förändras. Jag har också hört reaktioner på att Pieksämäki är för långt borta och att det är dyrt att ta sig dit. Nu kan folk komma för några dagar, till exempel för en kurs.

Beslutet att ordna lägrret i Nykarleby gäller för i år.

– Därefter utvärderar vi lägrret. Men någon ny ersättande byggnad är veterligen inte under planering i Pieksämäki. Login skulle ordna sig där, men det finns inte längre någon festsal där alla skulle rymmas.

Årets lägerprogrammet är ännu inte helt klart. Från Sverige kommer bibelstudiehållaren **Mikael Tellbe**, och **Christoffer Abrahamsson** som håller kurs om temat tro i kris. En konsert med **Pekka Simojoki** är också klar.

Lägrret har ordnats i Pieksämäki sedan år 1985.

Kyrkan har ersatt fakturatrafiken och löneräkningen i församlingarna med servicecentralen Kipa. Det kostar nio miljoner euro om året. Otympligt, tycker kyrkoherde **Hans Boije** i Vörrå. Han tycker att församlingarna ska få välja bort Kipa – om de vill.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**
FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Hans Boije vill kunna välja bort Kipa

Vattenfall, ABB, Miele eller Posten... det är ju koncerner där ett system för ekonomihantering som Kipa kunde fungera. Men inte i kyrkan. Kyrkan är ingen koncern, säger **Hans Boije**.

– Jag har sysslat med ekonomi och ekonomistyrning under en stor del av mitt yrkesliv. Vem som helst kan ju se att det där med Kipa bara kan bli dyrare, säger han.

Hans Boije är kyrkoherde i Vörrå församling och diplomingenjör. Han har jobbat inom energi och media innan han sadlade om och blev präst.

– När jag började i Vasa församling skulle jag göra en reseräkning. Jag fick gå till församlingssekreterarna och säga att jag har sysslat med ekonomi- och datasystem i 30 år och rest en massa, men att jag inte begriper mig på det här uråldriga systemet.

Kipa, säger Hans Boije, avskaffar inget arbetsskede när man hanterar löner, reseräkningar och fakturor. Det lägger bara till ett led utanpå.

– Det är ändå bara ute i församlingen du kan bedöma om en kostnad är rätt och hur du ska kontoföra den, säger Hans Boije.

Den tyska it-plattformen SAP som Kipa byg-

ger på är bra för koncerner. Företagen inom en koncern gör affärer sinsemellan och de ska elimineras i ett koncernbokslut. Men så är det ju inte i kyrkan, som inte är en koncern, säger han.

Det datasystem som fem tyska ingenjörerna på 1970-talet tog med sig från kontorsmaskinsjätten Xerox utvecklades för helt andra ändamål. SAP-ingenjörernas första kund var en multinationell kemikoncern som sålde konstfiber, betablockerare och bröstcancermedicin i Tyskland. Nu använder den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland det.

På alla anställdas läppar

I församlingens ungdomslya i Borgå kopplar barn- och ungdomsarbetsledare **Mats Fontell** upp sig till Kipa på sin laptop i en av ungdomsvåningens röda soffor i Domprostgården; grå och senapsgula mattor på golvet. Han jobbar i Domkyrkoförsamlingen i Borgå sedan över 30 år.

– Det fanns en tid när vi brukade säga ”god-dag-goddag, *kipaa-kipaa*”, skrattar han.

Kipa har varit på alla kyrkans anställdas läppar med alla dess otympligheter och motgångar. Men Mats Fontell klickar vant upp Kipas orange ingångssida och tycker inte att syste-

»Kyrkan är ju ingen koncern.«

met är oöverkomligt krångligt. Tvärtom: sammanfattningarna av både egna räkningar och andras, som han numera som förman ska godkänna, tycker han är överskådliga.

Har han frågor kring till exempel komplicerade fakturor så är kanslieföreståndaren **Jonna** i församlingen *huvudansvarig*, och henne kan han fråga.

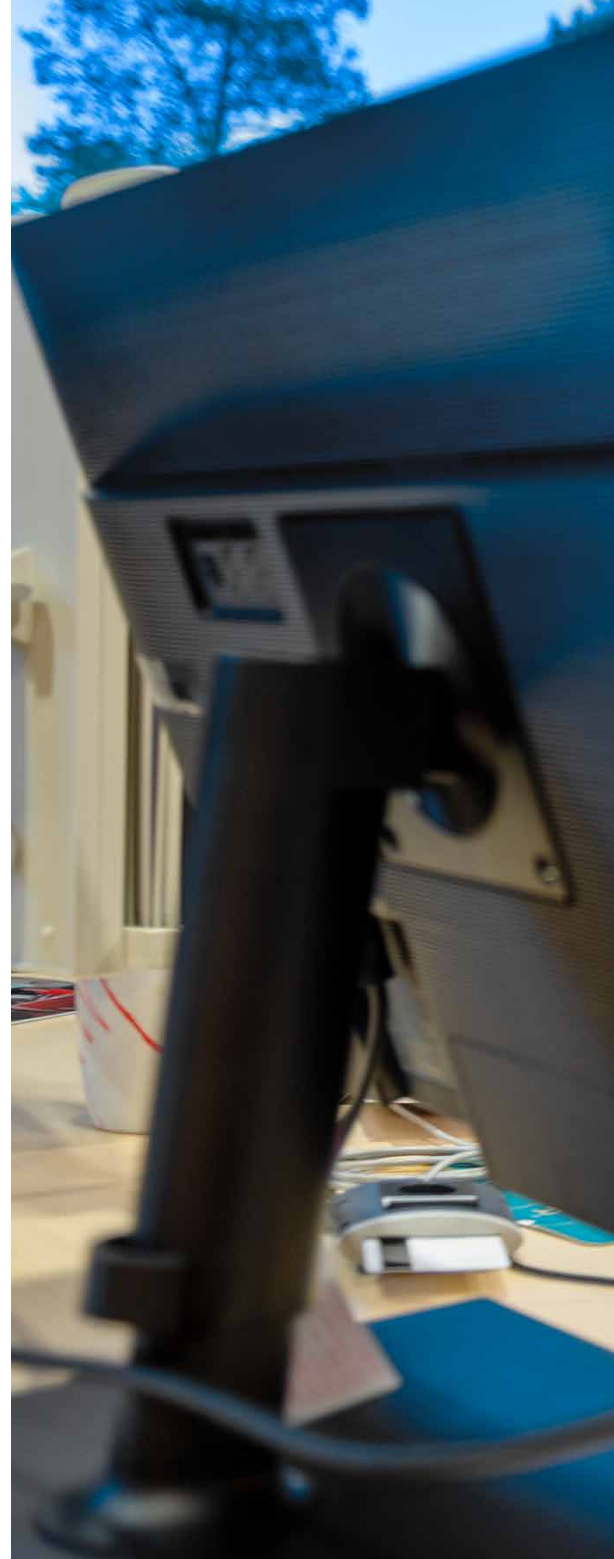
Oro för personalbrist

Kipa växte fram inom kyrkan kring 2005. En kommande våg av pensioneringar på församlingskanslierna runt om i landet oroade kyrkans ledning och Kyrkostyrelsen.

Ekonomi- och personalförvaltningen i församlingarna kunde tas över av servicecentraler som till en början skulle bli fyra till sex till antalet, tänkte man; en av dem svenskspråkig.

Kipas namn kom till en början från projektet kring *kirjanpito ja palkanlaskenta*, bokföring och löneräkning, men har så småningom till vardags kommit att stå för hela Kyrkans servicecentral och dess namn på finska.

Många protesterade mot planerna. I en skrivelse till kyrkomötet, undertecknad av över 500 kyrkoherdar, ekonomichefer och försam-

Kipa - Kyrkans servicecentral

Kipa har två betydelser. Det är kyrkans bokförings- och löneräkningsprogram. Det används också för organisationen Kyrkans servicecentral.

Kyrkans servicecentral verkar sedan 2012 i Uleåborg med drygt 100 anställda. En tredjedel av den evangelisk-lutherska kyrkans centrala förvaltning jobbar här.

Årsbudgeten är 9,3 miljoner euro. Pengarna uppbärs som en serviceavgift av drygt 250 ekonomiska enheter inom kyrkan.

lingsanställda, ville de att Kipa inte skulle införas.

Ekonomichefen vid Kyrkostyrelsen **Heikki Kämäräinen** som hade ålagts att arbeta med reformen såg inte heller några inbesparingar. Det ledde till en konflikt med hans chef, ecklesiastikrådet och juristen **Leena Rantanen**, som till sist ska ha gett Kämäräinen en varning.

När Kipa körde i gång 2012 lämnade Kämäräinen Kyrkostyrelsen och blev ekonomichef vid missionsorganisationen Säningsmannen.

Dumförklarade kyrkomötesombud

Helene Liljeström var kyrkoherde i Sibbo och ombud i kyrkomötet när frågan avgjordes i vårsessionen 2010. Då hade planerna mött hårt motstånd höstsessionen innan.

– När vi på nytt samlades i maj så fanns det broschyrer om detta system. På mittuppslaget hade man på vänster sida ritat en figur, typ ekonomichef, överlupen med papper och till höger lösningen: ett skrivbord, en dator och en människa som satt där. Jag kände mig spontant ganska dumförklarad, säger Helene Liljeström.

Året därpå, 2011, grundades Kyrkans servicecentral. Av sex centraler blev det till sist bara två. Centralen hade en svensk enhet i Borgå, medan högkvarteret placerades intill domkyrkan i Uleåborg. Det första året jobbade där ett 40-tal anställda som välsignades till tjänst i domkyrkan hösten 2012.

Landets församlingar, samfälligheter, stift och centralförvaltning hade nu fem år på sig till 2017 att gå med i Kipa-systemet. Det var obligatoriskt och inskrivet i kyrkoordningen.

Tretton pilotförsamlingar i Uleåborgstrakten hade testat systemet. I Borgå stift infördes det redan 2013 bland annat i Hangö, Raseborg, Kors-

Kyrkoherde Hans Boije i Vörå ser Kipa som ett överflödigt arbetsled.

holm och Kronoby. År 2014 gick domkapitlen och Kyrkostyrelsen med i Kipa. Helene Liljeströms Sibbo gick med 2015.

– Vi hade en ekonomichef som tog det hela ganska bokstavligt och tänkte att vi inte behöver nyanställa när någons slutar. Vilket inte stämde. Det är väldigt många funktioner i en församling eller samfällighet. Man klarar inte allt med bara Kipa.

Efter starten skenar kostnaderna för Kyrkans servicecentral i väg. På fyra år tredubblas personalen och år 2016 har Kipa 136 anställda. Då har den sista gruppen om över 100 församlingar och samfälligheter ännu inte gått med. Det gör de först i början av år 2017.

Kostar nio miljoner euro

När det heltäckande Kipa kör i gång tillträder ekonomen och diplomingenjören **Sami Savi-laakso** som ny direktör. Han har bakgrund i Nokia och it-branschen och efterträder **Seija Mäenpää** som efter att ha dragit lasset med den hårt kritiserade centralen går till ett annat jobb i en liten kommun i regionen.

Forts. på följande sida. ►

Mats Fontell leder arbetet med barn- och ungdom i Domkyrkoförsamlingen i Borgå. Han är rätt så nöjd med det ofta hatade Kipa-programmet. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

– Hoppas ni på Kyrkpressen inte fastnar i ”forntiden” utan också ser de utvecklingsspår vi har haft under de senaste åren. Nu förverkligas ekonomisk nytta och utvecklingspotential i kyrkan, skriver Sami Savilaakso i mejl.

Läget är inte detsamma nu som under servicecentralens första fem år, skriver han. I dag använder hela 65 församlingar frivilligt en del av de tilläggsfunktioner Kyrkans servicecentral erbjuder. Bland svenska församlingar räknar han upp Kristinestad, åländska Saltvik och Brändö-Kumlinge samt rikssvenska Olaus Petri.

Kostnaderna för Kyrkans servicecentral stiger från år till år och år 2023 uppe i 9,3 miljoner euro som församlingarna betalar via en serviceavgift. Kyrkomötet har ålagt kyrkans centralförvaltning att spara, men centralen i Uleåborg planerar att fram till 2027 att öka sin personal om nuvarande 102 med fem personer.

– Kyrkans servicecentral kostar i snitt bara 0,8 procent av en församlings totala ekonomi. Det har en begränsad betydelse för helheten, skriver Sami Savilaakso.

Egna lösningar kunde utredas

Kipa utvecklas vidare. Vid Kyrkostyrelsen i Helsingfors håller ecklesiastikrådet **Juha Tuohimäki** i uppföljaren Kipa 2.

Till Kyrkpressen säger han att han är medveten om den kritik Kipa har fått, och inte bara från små församlingar, utan också från större samfälligheter.

– Ett viktigt mål är att göra Kipa användarvänligare. Systemet för reseräkningar och utlägg som nästan alla i kyrkan, också förtroendevalda, an-

»All svensk service ges numera från Uleåborg. Vi strävar till att 15 till 20 procent av våra anställda ska kunna svenska.«

vänder är faktiskt olovligt klumpigt, säger han.

Men Kyrkans servicecentral som nu hantear över en fyra miljoner löne- och andra bokföringsoperationer per år har blivit mycket effektivare, säger Juha Tuohimäki. Robotik sköter numera om allt flera masstransaktioner kring bokföringen.

I Vörå har kyrkoherde Hans Boije önskat att församlingar skulle få lämna Kipa om de vill.

– Jag säger inte att han har helt fel, säger Juha Tuohimäki. Jag vill ju inte flagga för att jag tycker att församlingar ska lämna Kipa, men saken kunde utredas. En liten församling har kunnat sköta samma sak, om inte med penna och rutigt papper, så i alla fall enklare, säger han.

Juha Tuohimäki förstår att det finns de som tänker sig att det hela också kunde gå att sköta med en lokal bokföringsbyrå. Men alla kan inte heller ha olika system – *det* blir dyrt, säger han.

Svenska centralen i Borgå upplöst

Kipa leds av en 11 personers direktion. I den har en svensk representant suttit ända sedan förarbetena med systemet redan på 2000-talet. **Ingeborg Malm** är ekonomichef i Sjundeå samfällighet. Hon ska också se till de små församlingarnas och samfälligheternas intressen.

Kyrkpressen ber Ingeborg Malm om en intervju. Hon säger kort att hon har mest positiva erfarenheter av Kipa, men tycker att vi ska tala med någon annan. Vi insisterar. Som långvarig svensk representant borde hon ge sin syn på verksamheten. Hon lägger på luren.

Kyrkpressen får också veta att det lilla svenska Kipakontoret i Borgå i och med pandemi och distansarbete har försvunnit. 260 kvadratmeter kontor i det massiva WSOY-kvarteret mitt i stan står tomma; hyresavtalet löper ut i höst.

– Den svenska verksamheten har inte på flera år varit bunden till en plats. Den svenska servicen sköts nu på distans från Uleåborg. Vi uppmanar våra anställda att lära sig svenska och räknar med att 15–20 procent av våra anställda ska kunna betjäna på svenska, skriver Sami Savilaakso.

De blivande biskoparnas hus

Kyrkans hus i Helsingfors är en av vägarna till biskopsämbetet. Kanslichef **Pekka Huokuna** som i dag är högsta ansvarig för Kipa har ställt upp i biskopsvalet i Sankt Michel. Många som Kyrkpressen har talat om Kipa med hänvisar till hans föregångare, ex-kanslichefen **Jukka Keskitalo** som var med när Kyrkostyrelsen drev på att Kyrkans servicecentral blev till.

Jukka Keskitalo är numera biskop i Uleåborg. Kyrkpressen ber via hans specialmedarbetare honom om en intervju. Vi erbjuder två vardagar efter vårens biskopsmöte, men får det artiga svaret att biskop Jukka inte hinner.

Vi ger biskopen en vecka mera tid. Han hinner inte då heller.

Ingen självklar gemenskap

”JA HA aldri vari i Österbotten och int tänker ja faa hellää.” Så heter ett av lagen i den gamla sketchen Föreningsmaraton som man kan glädja sig åt – eller sucka över – på Youtube. Även om jag personligen fortfarande skrattar massor varje gång jag hör den, så gillar jag också Österbotten väldigt mycket. Jag är ju gift med en Jeppisbo – och själv nylänning, så vi kombinerar det bästa ur två världar. Men inte helt utan kulturkrockar. För även om det är en fin tanke, så har åtminstone jag aldrig upplevt att det skulle finnas någon enhetligt svenskspråkig befolkning, eller någon självskriven gemenskap på svenska i Finland.

FÖR VAD har egentligen jag som svenskspråkig helsingforsare gemensamt med Karleby-, Lovisa- och Mariehamnsborna? Upplevelsen av att leva som minoritet i förhållande till majoritetsbefolkningen känns åtminstone väldigt olika i huvudstadsre-

gionen, jämfört med många andra orter i Svenskfinland. I min vardag är svenskan ett privat språk som i första hand används i hemmen, och endast delvis på jobbet. Min erfarenhet av Vasa som studiestad är en betydligt smidigare tvåspråkighet, för att inte tala om Jakobstad där jag levde en sommar på svenska.

VAD ÄR det då för poäng med en gemenskap som Borgå stift? Kunde vi inte ha ett större utbyte eller djupare samarbete med våra geografiska grannförsamlingar, oberoende av språket? Är vårt geografiskt utspridda stift verkligen den bästa lösningen?

Jag tror poängen heter Ungdomens kyrkodagar och Höstdagarna, den kallade stiftsdagar och kyrkomusikdagar. Den bor tidvis på Lärkkulla och i Borgå domkyrka, men gemenskap kan uppstå var

»För mig är Borgå stift ett levande kulturutbyte, ett nätverk och en möjlighet.«

som helst – till och med på Teams! För mig är Borgå stift ett levande kulturutbyte, ett nätverk och en möjlighet. Vårt gemensamma språk är den bro och det lim vi kan använda för att bygga gemenskap med människor som kommer från en helt annan landsända än jag själv, från en främmande kontext och – inte minst – en annorlunda kyrklig tradition.

MEN JAG tror inte gemenskapen förs vidare per automatik genom generationer. Vi behöver jobba på vår enhet och ta de chanser som det gemensamma språket erbjuder oss. Det är en bonus, en stående inbjudan, en bro till något nytt. Svenskfinland är åtminstone inte för mig någon slutet krets inom vilken djup enighet råder, men däremot en möjlighet att skapa kontakter och vidga mina snäva huvudstadsvyer på ett relativt enkelt sätt.

Min hälsning till alla deltagare i finlandssvenskt föreningsmaraton är alltså att göra en minst en resa inom Svenskfinland, det vill säga inom Borgå stift, detta jubileumsår till ära. ”Ha du int vari förr e’ de dags nu! Kom till byn!”

Nina Österholm jobbar med information i Helsingfors församlingar.

BOKNYTT!

Du är ett mästerverk

Kaisa Aitlahti & Satu Reinikainen

Boken innehåller korta texter om dopet, vatten och Guds kärlek med förslag till rörelser att rita på barnets rygg med lugna rörelser. Det blir en stund av gemenskap och närhet som skapar trygghet.

*Här är jag,
smek mig mjukt.
Låt det goda ske.
Tack för glädjen,
gemenskapen,
livets stora äventyrsstig.*

Boken passar fint till exempel som dopgåva!

Fontana Media, inb. 16,90

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

 Fontana Media

Fastighets AB
KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus lägenheter i Smedsby, Kvevlax, Solf, Petsmo, Jungsund och i Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja Sepänkylässä, Koivulahdessa Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari

Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083

www.korsholmsbostader.fi

Bo hemma på Folkhälsan

Hos oss kan du bo som hemma också när hälsan sätter stopp för att bo ensam. Du får just den hjälp du behöver när du behöver den. Kontakta oss gärna, så berättar vi mer.

Folkhälsan Kottby, Helsingfors044 333 1628

Brummerska hemmet, Helsingfors.....040 749 4194

Kristinagården, Helsingfors050 575 8899

Förutom enheter med vård och omsorg dygnet runt har vi lägenheter där du kan bo självständigt.

www.folkhalsan.fi/bo

Bo hemma på Folkhälsan

 folkhälsan 100

FOTO: JOANNA LINDEN-MONTES

PIA KUMMEL-MYRSKOG

Inte lätt, men rätt

FINLÄNSK GEOPOLITIK har lärt att ibland är det bäst att hålla huvudet kallt och göra ingenting. Andra gånger finns det inga andra alternativ än att stå upp för det som är rätt och ta striden. Det är viktigt att veta vad som är strategiskt bäst i det långa loppet.

PETRUS FÖRESLÅR för Jesus att de ska hålla tillbaka. Jesus tal om lidande och död i Jerusalem lät ansträngande och motbjudande. Hade de det trots allt inte bra här som det var med Jesus framgång på framgång bland människorna? Jesus var Guds son och de hade Gud på sin sida och det kunde väl inte betyda död? Det verkade som en bättre plan att undvika Jerusalem helt och hållet.

Frestelsen hos Petrus är att göra ingenting. Även om det hörs en ton av omsorg i hans röst. Men Petrus saknar Jesus helhetsperspektiv på ondskans tillfälliga övertag och Jesus slutliga seger. Jesus är tydlig i sitt budskap till Petrus. Han erkänner att det är en frestelse och bekräftar därmed att Petrus förslag skulle vara lätt. Kanske därför är han så skarp. Det är en tillrättavisning mot Satan och Petrus men också mot sig själv.

»Ibland är det ansträngande men Jesus uppmanar oss att välja den rätta vägen, att vara vid gott mod och att behålla helhetsperspektivet.«

NÄR ONDSKAN kryper närmare i form av krig, orättvisor och egenintresse är det lätt att bli uppgiven av arternas bortfall och kärnvapenspetsar. Likaså kan man bli matt efter år av osjälvisk kamp och kärlek till nästan. Frestelsen ligger nära till hands att göra mindre och mindre eller kanske just ingenting.

Men Jesus efterföljare lever i Guds rike redan här. Tacksamhet över att Jesus gjorde det han måste fyller oss med glädje, kraft och hopp. Ibland är det ansträngande, men Jesus uppmanar oss att välja den rätta vägen, att vara vid gott mod och att behålla helhetsperspektivet.

Pia Kummel-Myrskog är pastor i Johannes församling i Helsingfors. **Hon tänker** att fastan är en bra tid att se över sin livsstil. **Hennes tips:** Välj bort mat med högt koldioxidutsläpp fram till påsk (se t.ex. WWF:s sidor). Det är bra för klimatet.

SÖNDAG 26.2.2023, Första söndagen i fastan

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagens

latinska namn är *Invocavit*, som betyder "Han åkallar mig". Första söndagen i fastan handlar om hur Jesus frestades i öknen. Han frestades att överge sin kallelse, men han övervann frestelsen. Inte heller dagens människa lämnas i fred för frestaren. Men vår hjälp är Kristus. Temat för söndagen är **Jesus segrar över frestelserna**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 4:3–10 eller
1 Mos. 3:1–7 (8–19)

ANDRA LÄSNINGEN

Jak. 1:12–15

EVANGELIUM

Matt. 16:21–23

"Blir någon frestad, är det alltid av sitt eget begär som han lockas och snärjs."

Läs mera i
Jak. 1:12–15.

Psalmförslag

844: 1–3, 5

371

487

227

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Ibland känns det svårt att hålla fast vid tron på det goda. Visa mig din väg som är fylld av hopp och kärlek. Bönen är skriven av Pia Kummel-Myrskog.

SÖNDAG 5.3.2023, Andra söndagen i fastan

Nästa söndagens

latinska namn är *Reminiscere*, som betyder "Kom ihåg". Jesus kämpade mot mörkrets makter genom att bota sjuka och förlåta syndare. Denna kamp är förenad med bön och tro. Temat för söndagen är **Bön och tro**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

2. Kung. 20:1–7

ANDRA LÄSNINGEN

1 Kor. 10:12–13

EVANGELIUM

Mark. 9:17–29

"Mästare", sade en i mängden, "jag har kommit till dig med min son som har en stum ande."

Läs mera i Mark. 9:17–29.

Psalmförslag

844: 1–3, 6

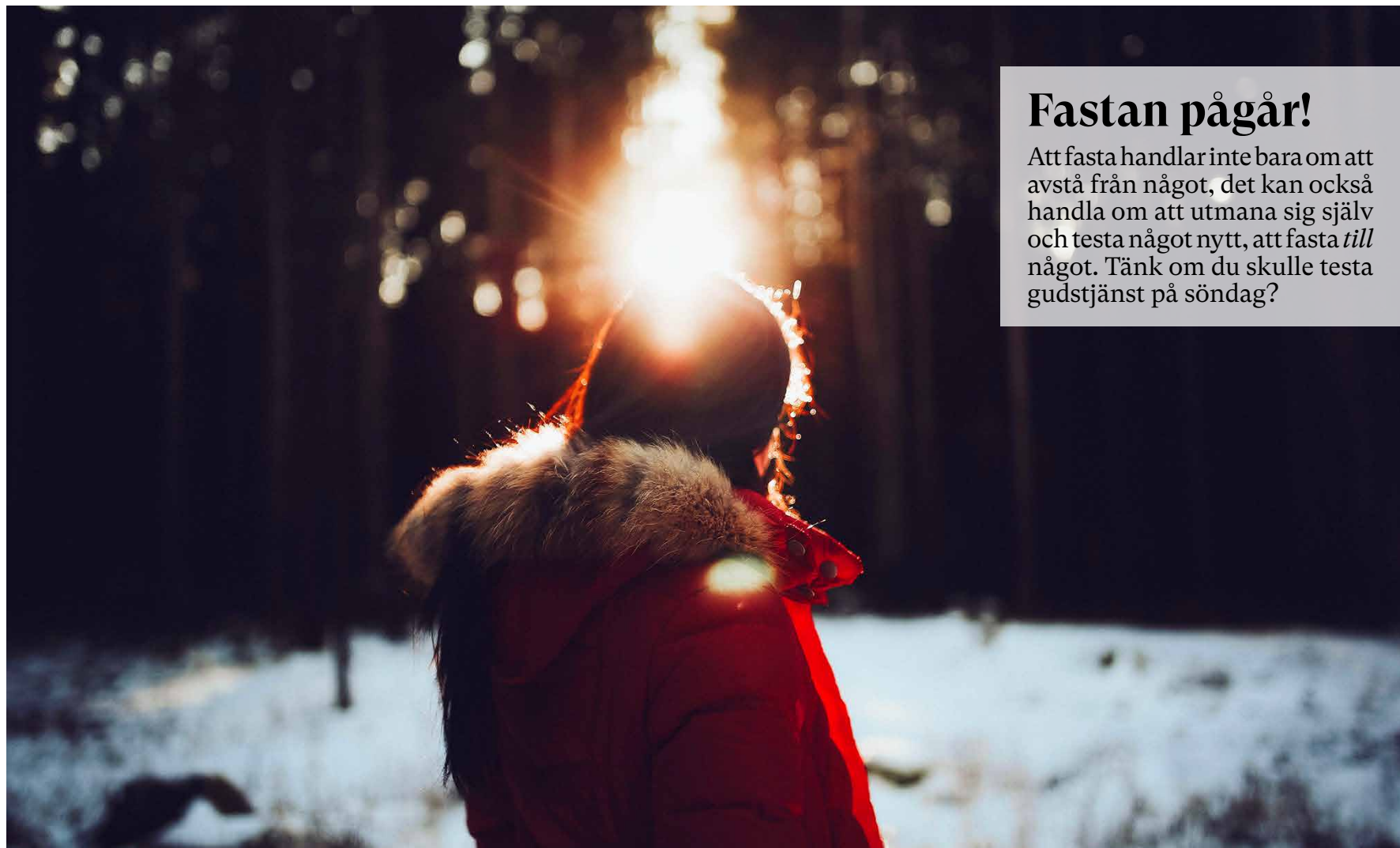
936

911

896

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Fastan pågår!

Att fasta handlar inte bara om att avstå från något, det kan också handla om att utmana sig själv och testa något nytt, att fasta *till* något. Tänk om du skulle testa gudstjänst på söndag?

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Esbo domkyrka sö 26.2 kl. 12.15: Erkkö, Kronlund och Brunell.

Esbo domkyrka sö 5.3 kl. 12.15: Konfirmandsöndag. Kanckos, Iivanainen, Brunell och Lasse Leppänen. Kören EsVoces medverkar. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fr.

Sommarläger 2023: Dagsläger för barn i åk 1–3 i Mattby kapell, 5–9.6 och 12–16.6 kl. 8.30–16. Pris från 70 euro. Info om pris, syskonrabatt och möjlighet till befrielse från avgift, på våra hemsidor. Elektronisk anmälan 1–28.2 via www.esboforsamlingar.fi. Platserna fylls i anmälningsordning. Mer info: Helena 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi

Dagklubbar 2023–2024: Klubbarna är för 2–5-åringar och hålls förmiddagar i

Gammelgård, Esboviken, Olars och Esbo centrum. Elektronisk anmälan 1–31.3 på esboforsamlingar.fi. I dagklubbarna jobbar utbildade barnledare och verksamheten grundar sig på Esbo församlingars plan för småbarnspedagogik. Klubbstart v.33. Mer info, pris och möjlighet till befrielse från avgift på esboforsamlingar.fi. Frågor om klubben: Lisa 050 432 6861, li-sa.wentjarvi@evl.fi, frågor om anmälan: Helena 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi

Babysång i kyrkan: start fr 3.3 kl. 10.30 i Olars kyrka. Sjung, dansa och gläds med din baby. Fem fredagar i mars sjunger vi psalmer & sånger, spelar och dansar i c. 30 min. Kaffeservering och hemmavaran-de syskon är välkomna. Ingen avgift. Frågor: kantor Nina, nina.kronlund@evl.fi

UNGA

Må 27.2 kl. 17 Sode ungdomskväll: chill, ta det lugnt, spela spel, träffa kompisar och församlingens anställda. Må 6.3 kl. 17 Sode ungdomskväll och hjälpelare 1 utbildning. Sökövägen 13.

Ti 7.3 kl. 14–18 Öppet hus: i Vita huset, Prästgårdsgränden 1.

Symamsellerna: Ti 7.3 kl. 16–19 träffas handarbetsgruppen som stickar och handarbetar till förmån för mission och

internationell diakoni. Vita huset, Prästgårdsgr. 1.

Samlingar för daglediga: To 9.3 kl. 13–14.30. Torsdagsträffen i Södrök kapell. Temalunch tillsammans med församlingspastor Mirja von Martens. Vi pratar om kyrklig konst. Samvaro och andakt.

Musik: To 9.3 kl. 18.30 Konsert BlåsYra med Musikinstitutet Kungsvägens blåsorkestrar, blåselever och lärare. Esbovikens kyrka. Fritt inträde. Kollekt till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtals-hjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13 och e-post. Kansliet öppet för besök må och to kl. 9–13.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, va-rauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.

espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15, on–to 9–12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

Sö 26.2 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 28.2 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.00: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Catherine Granlund, Barbro Smeds. Gäst: Sixten Granroth berättar om svepedukens historia.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

Kl. 18: Sorggrupp i övre brasrummet, Ulrik Sandell, Catherine Granlund.

On 1.3 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 2.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Kl. 16.30–18: Livskraft i övre brasrummet, Carola Wikström. Mer info och anmälningar till carola.wikstrom@evl.fi eller 050 343 6885.

Fr 3.3 kl. 17: Voimalauluja pyhään ja arkeen. Miri Rantio, sångsolist, Suvi Numminen, sång; Petri Kangas, piano och Make Perttilä, gitarr. Programblad 15€.

Sö 5.3 kl. 12: Radierad högmässa, Ulrik Sandell, Jona Granlund, Heli Peitsalo, Graziakören. Kom gärna senast kl. 11.50, med tanke på radieringen. Kaffe i övre salen.

Må 6.3 kl. 18–20: Bibelstudium med Torsten Sandell i övre brasrummet.

Ti 7.3 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men-talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 8.3 kl. 14: Kyrkosyfoeningen i övre brasrummet.

Kl. 19: Wintersong. Konsert med Grankulla Kammarkör GÖR i kyrkan. Programblad 15€.

To 9.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Carola Wikström.

Kl. 16.30–18: Livskraft i övre brasrummet, Carola Wikström. Mer info och anmälningar till carola.wikstrom@evl.fi eller 050 343 6885.

Kl. 18–18.45: Fyren. Meditativ kvällsgudstjänst i Sebastos kapell. Jona Granlund, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar.

Lö 18.3 kl. 10–13: Barnpassning till förmån för Gemensamt Ansvar i Sebastos, Daniela Hildén, Carola Wikström. Förhandsanmälning senast 10.3 till daniela.hilden@evl.fi.

Lö 25.3: Påskpyssel i Sebastos för hela familjen, grupp 1 kl. 10–12.30, grupp 2 kl. 13–15.30; Daniela Hildén, Daniel Nyberg. Förhandsanmälning senast 16.3 till daniela.hilden@evl.fi.

KYRKSLÄTT

Sö 26.2 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, Torsten Sandell medverkar. Efter mässan kyrkkaffe där Torsten berättar om sina erfarenheter av arbetet i Turkiet och om den kristna väckelsen i muslimvärlden.

Ti 28.2 kl. 12: Tisdagsträff i Veikkola på församlingshemmet

To 2.3 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Lö 4.3 kl. 10: Mannamässa i Masaby kyrka. Församlingens kör Vox Mini medverkar.

Lö 4.3 kl. 12: Slöjdgruppen träffas på Gamla Kustvägen 86

Sö 5.3 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Ti 7.3 kl. 13.30: Seniorgruppen på Hörnan

To 9.3 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Anmälningstiden för spejarscoutevenemanget KITT/HÅSE, tar slut på söndagen den 5.3. Kontakta Jenny om du har frågor, 050 376 1488

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 26.2 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, kyrkkaffe, Kim Rantala, Paula Sirén

Tis 28.2: OBS! Ingen Familjelyktan

Tis 28.2: OBS! Ingen Tisdagsklubb

Sön 5.3 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén

Ons 1.3 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Karin Ihalainen: Finland behöver sina språkörer

Sön 5.3 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén

Tis 7.3 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 7.3 kl. 12.30–15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6

Ons 8.3 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Venla Saariluoma: Eura-en historisk kommun i Satakunta

Måndag, onsdag, torsdag kl. 15–18 och tisdag kl. 16–18. Telefonjour för familjer om neuropsykiatriska syndrom: (bl.a. ADHD, autism) samt inom utmanande beteende med barn och ungdomar, lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

VANDA

Sö 26.2 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Ingmar Hokkanen

ONS 1.3 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

FRE 3.3 kl. 10–11 Musiklek: för ca 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka.

FRE 3.3 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–11 mån i Dickursby kyrka.

SÖ 5.3 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Marcus Kalliokoski.

SÖ 5.3 kl. 12 Högmässa: i Dickursby kyrka. Anu Paavola, Marcus Kalliokoski.

ONS 8.3 kl. 12–14 ViAnda kören: övar i Helsinggård. Konungsv. 2.

ONS 8.3 kl. 18–19 Sångstund för alla åldrar: i Dickursby kyrka.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Söndag 26.2, högmässor: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, kl 12 i Johanneskyrkan, Röstströsten medverkar. Högmässan radieras.

Missa inte! Tisdag 28.2, Tomas-mässan: kl 18 i Johanneskyrkan. Jani Edström predikar.

Onsdag 1.3, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 5.3, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 8.3, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Tisdagar klockan 12–13 Middagsbön & diakonijour: i Johanneskyrkan

GEMENSKAP

Johanneskaffe: måndag 27.2 kl 14–16 i S:t Jacobs kyrka. Ingen förhandsanmälan behövs. Mera info ger Viivi Suonto, tel. 050 407 5165

Samtalskväll med Sofia Torvalds: onsdag 1.3 kl 18 i S:t Jacobs kyrka, servering från 17.30. Samtal med Maria Sundblom-Lindberg och Marcus Österlund om hur vi jämför oss med varandra.

Kaffe med Johannes i Folkhälsanhuset: 6.3 kl 13–15.

Träffpunkt: tisdag 7.3 kl 14–15.30 i Högbergssalen. Temat är Ekofasta. Gäst: Elisabeth Eriksson från Marthaförbundet.

Diakoniträff: torsdag 2.3 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Anmälan till församlingens sommardagar för äldre: Sommarkdagarna på Labbnäs semesterhem på Kimitoön ordnas 5–9.6.2023. Pris 300€. Antalet platser är begränsat. Anmäl dig senast 14.4 per mejl till anmalan.johannesfors@evl.fi eller per tfn. 050 3800867 till diakonissan Karin Salenius, som också svarar på förfrågningar. Vid anmälan bör du uppges ditt namn, adress, personsignum, samt eventuella matallergier. Välkommen med!

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé: måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan, torsdagar 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka.

Musiklek: måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus, utrymme Kääntöpaikka, torsdagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan.

Mera info om familjecaféet, babyrytmiken och musikleken ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Nallegudstjänst: fredag 3.3 kl 10 i Johanneskyrkan.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Programmet för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan. Utom de söndagar vi firar kvällsmässa, följande gång 5.3.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 17.30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Kvällsmässa: 5.3 kl. 18 i Matteuskyrkan, Lisa Enckell kommer som talare, tema: Fastan.

PETRUS – HELSINGFORS

Fem kvällar om föräldraskap

Föräldrakurs varannan tisdag kl. 17–19, start 28.3: För dig med barn 0–10 år. Fem kvällar om föräldraskap med föredrag och samtal kring bl.a. ”att bygga en stadig grund, kärlek i handling och att sätta gränser”. Varannan tisdag kl. 17–19, start 28.3. Barnvänlig middag serveras från 16.30. Åldersanpassad barnpassning. Anmälan till Rebecka, rebecka.bjork@evl.fi

KYRKSLÄTT

Om Turkiet och kristen väckelse

Predikan och samtal: Kom med och hör vad Torsten Sandell har att berätta om sitt mångåriga arbete i Turkiet och om den kristna väckelsen i muslimvärlden.

Torsten predikar i gudstjänsten i S:t Mikael's kyrka i Kyrkslätt söndag **26.2 kl. 12** och därefter bjuds det på kaffe, föredrag och samtal med Torsten.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas den 23.2 och 9.3 i Matteuskyrkan kl. 18–19:30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596 851.

BARN OCH FAMILJ

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Tweentisdag för åk 3–6: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15.

Pysselklubb: För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050-380 3936.

Barnkör: För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Popkör: för barn i årskurserna 3–6. Tisdagar kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör övar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

MUSIK

Kyrkokören: övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

GEMENSKAP

Stickklubben: Torsdag kl. 11–13 (jämna veckor i vår). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Vi läser Tomas Sjödens Ljudet av tystnad och träffas var tredje vecka och diskuterar boken. Nästa träff 13.3 Mer info via kansliet, 09 2340 7300 (öppet ti & to 10–14)

Kvinnor mitt i livet: 6.3 kl.18–20:30 i Matteuskyrkan. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050- 300 5911.

Salt: 2.3. kl.18, föreläsning och diskussion om kristen tro och livet.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola för barn. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 26.2 Metsäranta. 5.3 Björk. Kaffe efteråt.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

Världsböndagens ekumeniska gudstjänst: 3.3 kl. 19. Tema: Jag har hört om er tro. Programmet är utarbetat av kvinnor i Taiwan. Predikan: Majvor Nyholm. Plats: Betelkyrkan, Helsingfors baptistförsamling, Skillnadsgatan 1–3. Kollekt till Airport View School i Torit, Sydsudan. Arrangör och medverkande: Den finlandssvenska-kommittén för världsböndagen.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Knattekyrka: 12.3 kl. 10 i Petruskyrkan. Välkommen på hela familjens morgon i Petruskyrkan! Knattekyrkan är en familjens gudstjänst på barnens villkor med sång, lek, pyssel och mat efteråt tillsammans. Välkommen med hela familjen, mor- och farföräldrar eller faddrar!

BÖN OCH ANDAKT

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 28.2 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Tuomas Anttila, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan.

En kväll av framtid och hopp: Lö 4.3 kl. 18 Munksnäs kyrka. Bibellärare Hannu Äimänen öppnar Bibelns undervisning om Jesu återkomst. Tillfället är tvåspråkigt (finska och svenska).

Rotad i Ordet: 27.2 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Talare: Pekka Reinikainen.

GEMENSKAP

Dagscafé: 28.2 kl. 13. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Kom och träffa nya diakonissan Tua. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, tel. 09 23401115 / 050 3442711

KURSER

Alpha-kurs: Start ons 1.3 kl. 18. Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, video-föreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Petruskyrkan. Anmälan till Tuomas Metsäranta (@evl.fi) Mer info på petrusforsamling.net/alpha.

Föräldrakurs: För dig med barn 0–10år. Fem kvällar om föräldraskap med föredrag och samtal kring bl.a. "att bygga en stadig grund, kärlek i handling och att sätta gränser". Varannan ti kl. 17–19, start 28.3. Barnvänlig middag serveras från 16.30. Åldersanpassad barnpassning. Anmälan till Rebecka, rebecka.bjork@evl.fi

Tonårsföräldrakurs: För dig med barn 11–18år. Fem kvällars kurs med teman särskilt riktade till föräldrar med tonåringar och blivande tonåringar. Även bonusföräldrar, ensamstående och blivande tonårsföräldrar är varmt välkomna. Ons kl. 18–20, start 29.3. Middag kl. 18. Anmälan till Rebecka Björk.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträder sporadiskt. Kören övar i regel torsdagar kl. 18.30 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell (@evl.fi).

Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förbönsgudstjänsten varannan tisdag kl. 18.

ÖVRIGT

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

Björkebo sommarhem rf. årsmöte: sö 12.3.23 kl. 13.30 – Efter gudstjänsten i Äggelby gamla kyrka. Utöver normala stadgeenliga ärenden kommer årsmötet att fatta beslut om inledande av försäljningen av Björkebo sommarhem.

GRANKULLA

Radiomässa

Radierad högmässa söndag 5.3 kl. 12 i Grankulla kyrka: Med Ulrik Sandell, Jona Granlund, Heli Peitsalo och Graziakören. Kom gärna senast kl. 11.50, med tanke på radieringen. Kaffe i övre salen.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER

Sö 26.2

Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka.

Högmässa kl. 12 i Snappertuna kyrka.

Sö 5.3:

Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka

Webbsända andakter i fastetid söndagar kl. 14: i Youtube-kanalen Ekenäsnejdens församling och på Facebook.

Kvinnokväll – kvinnokraft on 8.3 kl. 18: i Stora Prästgården, Karis. Kvällens gäst är erfarenhetsexperten Pamela Kinnunen. Tema: Vad betyder psykisk ohälsa, vem kan drabbas och hur kan man ta sig ur den? Anm. för maten (5€) senast torsdag 2.3 till daniela.lindgren@evl.fi eller tfn 044-755 3604.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 24.2:

– **kl. 18.00 Israelisk dans:** Församlingshemmet. Unnérus.

Sö 26.2:

– **kl.10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Må 27.2:

– **kl. 13.00–15.00 Pysselklubb:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 28.2:

– **kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 1.3:

– **kl. 13.15–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Möjlighet att göra läxor (läxhjälp), äta mellanmål, pyssla, spela, gympa osv. Fri samvaro. Nylund.

– **kl. 14.00 Missionssyfoereningen:** Prästgården. Björklöf, Lindell.

To 2.3:

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

– **kl.10.00–15.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– **kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Sö 5.3:

– **kl.10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 6.3:

– **kl. 13.00–14.30 De matglada, lunch till-**

sammans: Platsen varierar. Tilläggsinformation: Birgitta Lindell, tel 040-5552090.

– **kl. 13.00–15.00 Einsteinklubben:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 18.30 Bibelgrupp:** Prästgården. Hellsten.

Ti 7.3

– **kl. 8.30–10.00 Frukost i samarbete med Inkoon martat:** Strandvägen 11. Barn under 7 år gratis, övriga 2 €. Lindell.

– **kl.10.00–15.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 18.00 Stick- och virkcafé:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 8.3:

– **kl. 13.00 Dagträff:** Prästgården. Lindell.

– **kl. 13.15–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Möjlighet att göra läxor (läxhjälp), äta mellanmål, pyssla, spela, gympa osv. Fri samvaro. Nylund.

– **kl. 15.00–18.00 Eftermiddagsloppis:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

To 9.3:

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

– **kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– **kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

– **kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 26.2

• **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka. Gudstjänsten streamas också via församlingens YouTube-kanal.

• **kl. 12 Gudstjänst:** i Pojo kyrka.

Ons 1.3 kl. 8.30 Stillhetens bön: i Pojo församlingshem.

Sö 5.3

• **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka.

• **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

• **Ca kl. 13 Kyrklunch:** i Pojo församlingshem, pris 5 €, intäkterna går till GA-insamlingen. Anmäl dig senast 24.2 till pastorskansliet tfn 019-279 3000.

Må 6.3 kl. 14 Bibelgruppen: i Karis församlingshem.

To 9.3 kl. 19 Stillhetens bön: i Karis kyrka. Närmare information om församlingens alla evenemang finns på församlingen webbplats: www.karis-pojoforsamling.fi

LOJO

5.3. kl. 13.00 Högmässa: i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

7.3. kl. 13.30 Samling för daglediga: i Virkby kyrka. Kaffe, taxi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 26.2 kl. 10 Gudstjänst i Kullo bykyrka: Efter åt hålls årsmötet för kapellföreningen

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Trio ad Libitum, Ove Blomqvist gudstjänstgrupp

On 1.3 kl. 17 Missions- och bibelkväll: Café Ankaret, Erik Vikström medverkar

On 1.3 kl. 10 Stickcafé: Café Ankaret

To 2.3. kl. 9 – 11.30 Familjeträff: Domprostgården

Sö 5.3. kl. 10 Gudstjänst i Svart-

bäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: Karmel kyrkoförenings årsmöte hålls efteråt.

Sö 5.3. kl. 12.15 Högmässa Domkyrkan: Trio ad Libitum, Denice Sjöströms gudstjänstgrupp

Må 6.3 kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café Ankaret

On 8.3 kl. 10 Stickcafé: Café Ankaret

Kl. 13 Mässa i Taizéstil: Domprostgården

Kl. 13 Mariakretsen: Musikrummet

To 9.3. kl. 9 – 11.30 Familjeträff: Domprostgården

Kl. 13.30 Missionskretsen: Musikrummet

SIBBO

Mer info: om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 26.2 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 26.2 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Ti 28.2 kl. 18 Bibelstudium: Kyrkoby församlingshem. Varannan tisdag. Med Stefan Djupsjöbacka.

On 1.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 1.3 kl. 12 Ättaeuroslunch för GA: Kyrkoby församlingshem. Lunchavgiften till förmån för Gemensamt ansvar-insamlingen. Försäljning av GA-produkter och hemlagade bakverk. Bakverk tas emot till försäljning. Produkterna ska vara förpackade och försedda med en förteckning över ingredienserna.

On 1.3 kl. 18.30 Gospelprojektkör: Kyrkoby församlingshem. Övning varje onsdag med målsättningen att medverka i festmässan på Påskdagen 9.4. Ledare är kantorerna Camilla Wiksten-Rönnebacka och Lauri Palin. Anmälan camilla.wiksten-ronnebacka@evl.fi, 050 330 4734.

To 2.3 kl. 13 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor.

Lö 4.3 kl. 18 Allsångskväll med Gemensamt Ansvar-tema: Kyrkoby församlingshem. Församlingens anställda står för musiken. Sånggruppen Hildegards System, kvartetten XTempore och församlingens husband medverkar. Servering.

Sö 5.3 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 5.3 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 6.3 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Församlingehemmet.

Ti 7.3 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Kontakt Ann-Britt Olenius-Stefansson. 050-5233918.

On 8.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 8.3 kl. 18.30 Gospelprojektkör: Kyrkoby församlingshem.

Selmas berättelse

Selma Nylunds skolgång blev en ökenvandring på grund av utanförskap och mobbning. – De editerade foton på mig som de lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig, berättar hon. Hon försökte vara ”rätt”, men det var en omöjlig uppgift. Årets Gemensamt Ansvar-insamling vill motverka våld bland unga.

TEXT: NINA ANDRÉN

KVEVLAX Insamlingen Gemensamt Ansvar fokuserar i år på våld och konflikter bland unga. År 2021 upplevde så många som 39 000 finländska barn att de utsattes för våld i skolan varje vecka.

Selma Nylund är idag en nästan 20-årig ung kvinna, som blev student förra våren. Hon har nu ett mellanår och studerar konst på folkhögskola. Hon är en av dem som under många år måste känna på hur det är att vara utsatt. Redan i dagis upplevde Selma att hon blev utfrusen, inte fick vara med i lekarna. Utanförskapet fortsatte sedan genom hela lågstadiet och ända upp i högstadiet. Det var först i gymnasiet som Selma kände att skolan på riktigt tog tag i problemen och tog henne på allvar.

Selma blev mer utsatt för psykiskt våld. Redan i lågstadiet var det någon som tog alla tillfällena i akt att trycka ner henne – allt hon gjorde var fel, hennes kropp var fel, att hon spelade klarinett var fel.

– I högstadiet blev det ännu värre. De pojkar som retade mig redan i dagis började bland annat ta foton som de editerade och lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig. Det var också en flicka som gjorde allt för att påpeka att klädseln var fel. Det spelade ingen roll vad jag hade på mig så var det fel. Jag försökte göra ”rätt” så att hon inte skulle kunna hitta något att skratta åt, men om det inte var mina kläder som var fel, så var det något jag sade.

Kanduse någon orsak till att det blev så här?

– Det är jätteviktigt att lyfta fram att det aldrig är mobbningsoffrets fel, de som mobbar hittar alltid någon att mobba, offren kan aldrig göra rätt hur de än försöker. Det spelar ingen roll hur man försöker ändra på sig.

Vem fick du stöd av?

– Det var särskilt min bästa vän som sade ifrån under hela skoltiden. Läraren i klass sex såg också till att min vän och jag kom på samma klass i högstadiet. Det känns som att de vuxna i högstadiet resignerade och gav upp. Om de ska säga till varje gång någon säger något elakt måste de säga till hela tiden, dagarna i ända.

Selma tycker att man behöver ta itu med frågor som ”Hur ska vi vara mot varandra? Vad får man säga och göra och vad får man inte säga och göra?” tidigare, senast i förskolan. Selma tycker också att de vuxna ska lyssna och agera. Ett barn ska inte behöva känna sig förminskat på grund av att vuxna säger ”det där är inte mobbning”.

Hur ser livet ut idag, har du kunnat gå vidare?

– Fast jag nu tagit studenten ekar mobbarnas ord i mitt huvud så att jag börjar tvivla på mig själv: Kan jag faktiskt gå klädd så här, kan jag

Till vänster Selma Nylund i klass åtta, till höger dagens Selma snart 20 år! FOTON: PRIVAT

»Det kommer en tid då du kan skapa din egen vänkrets och vara mer fri.«

prata så här? Jag har stunder då jag tvivlar på mig själv och analyserar mig själv mycket. Fast det har nog blivit bättre.

Vad skulle du vilja säga till barn som nu känner sig utsatta?

– Det är inte deras fel, de ska inte behöva ändra på sig. Jag vet att högstadietiden känns evighetslång, men det finns en tid efter det, våga hoppas på det. Det kommer en tid då du kan skapa din egen vänkrets och vara mer fri.

Vad skulle du vilja hälsa till mobbarna?

– Du har det kanske svårt hemma, ingen ser dig, du har dåligt självförtroende och påverkas av gruppträck – men du får inte trycka ner andra för det!

Till offrens föräldrar vill hon säga:

– Lyssna på ditt barn! Säg att de kan berätta allt för dig! Skanna in hur ditt barn mår, känn in! Om barnet inte vill prata med dig eller det inte räcker med att prata med dig, om barnet behöver någon utomstående att prata med, kan du ta reda på vem eller var och föreslå det, fråga om barnet vill att du fixar en samtalskontakt. Vissa saker går det lättare att prata om med en utomstående som inte är ens förälder. Försök att inte ta illa upp i så fall utan ta reda på var barnet kan prata av sig och skjutsa barnet dit.

När det gäller mobbning finns inga vinnare. Både mobbarna och offren behöver hjälp. Vi vuxna kan ingripa i våldssituationer, och ge adekvat stöd som sätts in i ett tidigt skede. 20 procent av de insamlade medlen från GA går i år till Stationens Barn, en tvåspråkig organisation. Pengarna används för att reda ut omfattande fall av skolmobbning, och genom gatumedling där medlarna är professionella inom ungdomsarbete.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kurs för väntande föräldrar

Det erbjuds ingen svensk föräldraförberedelsekurs i Vanda, och rundturerna på BB för blivande föräldrar har bantats bort. Nu kommer församlingen in i bilden och ordnar kurs med inbjudna proffs.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA Under tre lördagar i vår hålls en kurs i Vanda för blivande föräldrar. Arrangör är Vanda svenska församling.

– Vi har planerat kursen så att den blir en kombination av mental och fysisk förberedelse. Vid diskussion med rådgivningspersonal har det framkommit att föräldrar kan vara rätt ensamma inför den här livsförändringen. Målet är att stöda familjens välmående på ett helhetsomfattande sätt, säger **Heidi Åberg** som är musikleddare i Vanda svenska församling med barn- och familjearbete som ansvarsområde.

Hennes kollega **Manda Karlsson** är förvaltningssekreterare. Hon anställdes redan när kursen var planerad. Men att hon råkar ha en barnmorskeutbildning i bagaget är inte helt fel i sammanhanget. Det bidrar till både sakkunskap och ett kontaktnät hon kan använda sig av när kursledare bjuds in.

– Som barnmorska har jag sett att många är oroliga inför förlossningarna. De vanligaste orosmomenten måste vi bemöta, säger Manda Karlsson.

Blivande föräldrar oroar sig för om de ska få plats på ett sjukhus nära hemmet, konstaterar hon.

– En annan rädsla är att förlora kontrollen i förlossningsskedet och en tredje rädsla handlar om hur man ska lyckas bemöta smärtan, säger Manda Karlsson.

De här orosmomenten kommer att bemötas under kursen som är indelad så att en kursgång behandlar förlossningens fysiologi, en annan tar upp den psykiska delen och livsomställningen, och under en av träffarna lärs metoden ”Föda utan rädsla” ut av en utbildad ledare.

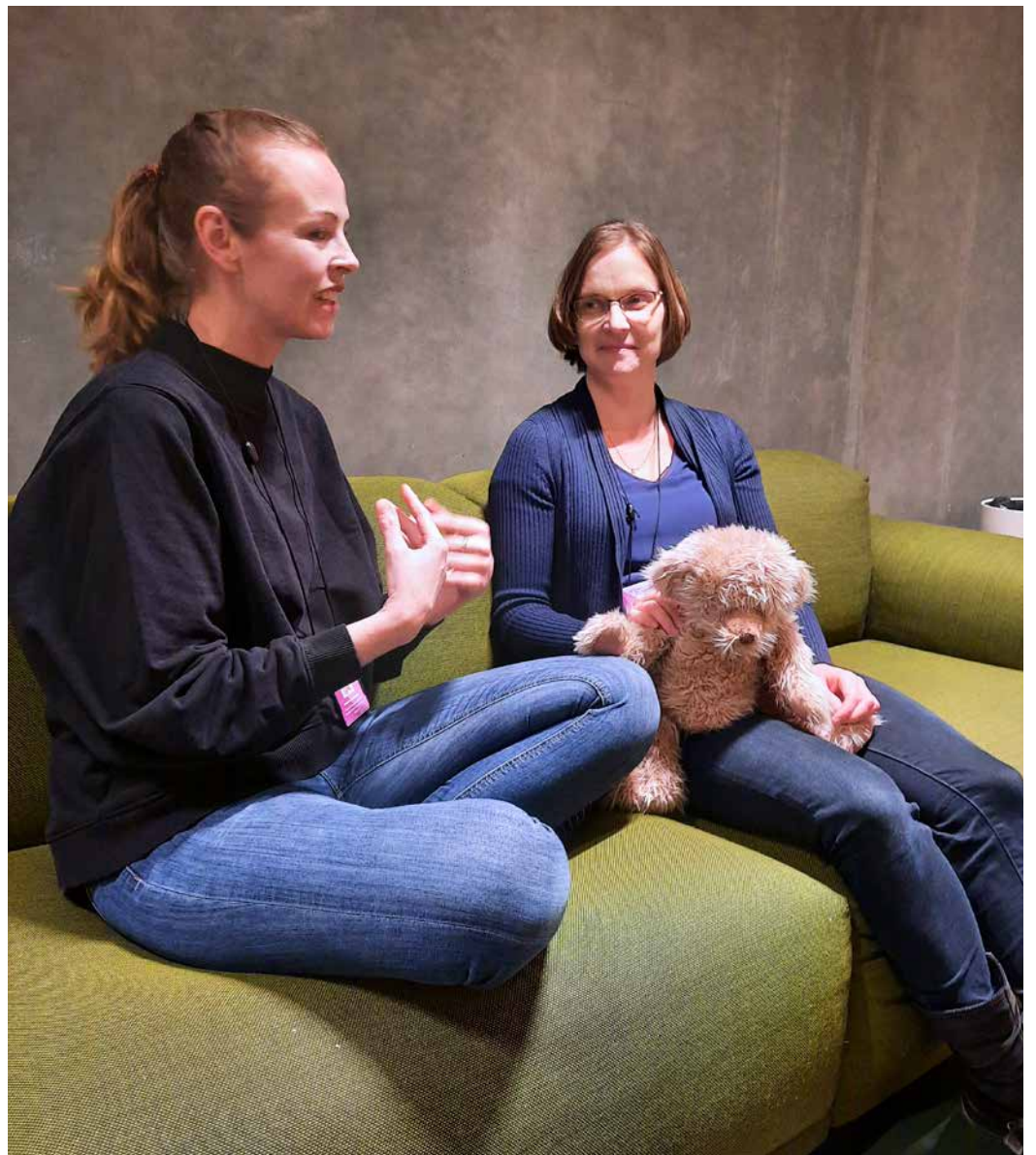
– Metoden är mycket konkret och ger tips om hur man bemöter smärta, exempelvis med hjälp av andnings- och avslappningsövningar, säger Karlsson.

– Under kursen finns det också möjlighet att möta tankar och känslor kring livsomställningen och förlossningen både via diskussion och små skrivövningar. Var och en kan också skissa upp stödjande faktorer under babyåret. Övningarna baserar sig på materialet i kursen ”Odotuksen sävyt”, som jag gått utbildning i, säger Åberg.

– Vi kommer också att ha en inbjuden barnmorska som visar bilder och videomaterial från Kvinnokliniken, och en barnmorska som är spe-

Manda Karlsson (till vänster) och Heidi Åberg vill att kursen ska bemöta den oro som kan finnas inför både förlossningen och omställningen att bli förälder.

FOTO: HEIDI SALMINEN

cialiserad på förlossningsrädsla, säger Karlsson.

Församlingen fångar upp

Det ordnas inte längre rundturerna på förlossningssjukhusen för blivande föräldrar, och vissa rådgivningsmottagningar har av ekonomiska skäl dragit in på förberedelsekurserna för väntande föräldrar.

– I Vanda erbjuds ingen kurs på svenska. Vissa går den finska utbildningen och andra går igenom det man behöver veta individuellt, men då missar man hela kamratstödet som en grupp kan ge, påpekar Karlsson.

Heidi Åberg motiverar varför församlingen satsar på just förlossningsförberedelse.

– Tanken är att vi församlingsanställda ska möta människor regelbundet i olika livsskedet. Det är en medlemsstrategi att försöka svara på de behov som finns i samhället. Och att vänta barn är ett så pass viktigt livsskede att vi vill bemöta det, säger Åberg.

– Tanken är att det ska vara lågtröskelverksamhet. Tack vare kursen har deltagarna åtminstone då träffat två församlingsanställda och då är det kanske enklare att ta kontakt framöver, säger Karlsson.

– Vi välkomnar också deltagarna till församlingens verksamhet, men det är inte vårt primära fokus, utan att helt enkelt möta människor i den livssituation de är, säger Åberg.

– Trygghet är ett ledord under kursen, och att man ska få tro på sig själv när man gått vår kurs, säger Karlsson.

Förberedelsekurs

Kursen hålls tre lördagar i vår: 1.4, 22.4 och 6.5 kl. 13–16.

Platsen är Helsinggård, Konungsvägen 2 i Dickursby.

Du måste inte vara Vandabo eller församlingsmedlem för att vara med. Och du måste inte heller vara förstföderska.

Det bjuds på ett mellanmål under dagen.

Kursen är kostnadsfri. Du kan också delta endast de gånger du själv väljer.

Anmäl gärna intresse till Heidi Åberg på heidi.aberg@evl.fi eller tfn 040 480 1088.

Mer info på www.vandasvenskaforsamling.fi inom kort.

»Trygghet är ett ledord under kursen.«

Rån och miss-handel ökar bland unga

Det finns flera bakomliggande orsaker till att våldsbrotten bland unga ökar, säger kriminalkommissarie Leif Malmberg. Resurser för förebyggande arbete från polisens sida är små. Men mycket inger också hopp.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ I år fokuserar insamlingen Gemensamt Ansvar på förebyggande av våld bland unga. Det behövs verkligen, konstaterar kriminalkommissarie **Leif Malmberg** i Borgå.

Polisens statistik över våldsbrott bland unga i Borgå, Sibbo och Lovisa är dyster läsning. Misshandelsfallen där förövarna var under 15 år var 22 stycken år 2021, ett år senare 44 till antalet. Och rån bland ungdomar fanns knappt alls år 2018. För 2022 statistikfördes 7 fall för under 15-åringar och 12 fall i gruppen 15 till 17 år. Alla våldsbrott bland unga har ökat med 167 procent, att jämföra med 67 procent för alla åldersgrupper.

– Det här får oss förstås att fråga oss: Vad ska vi göra? säger Leif Malmberg.

Både misshandel och rån går ofta till så att en person lockas till ett möte av ett gäng som planerat dådet.

– Där misshandlar man och förnedrar offret, tvingar personen att be om nåd och göra det ena och andra, samtidigt som man spelar in det hela och lägger ut det på nätet.

Individens ansvar har en tendens att försvinna när man fungerar i grupp.

– Det här att banda och lägga ut videomaterial är lite av en modefluga. Man hittar kanske acceptans när man lägger ut det på nätet enligt tanken: så gör alla andra också.

Rån kan gå till enligt samma kalkylerande strategi.

– Om någon satt ut en sak till försäljning på nätet lockas försäljaren till ett möte där han eller hon sedan rånas på det den tänkt sälja.

Sociala nätverk och meningsfull fritid fungerar brottsförebyggande.

FOTO: UNSPLASH/
GREYSON JORA-
LEMON

Leif Malmberg.
FOTO: PRIVAT

Sociala nätverk viktiga

Utöver modeflugor kan också coronapandemin vara en bidragande orsak till ökade brott enligt polisens analys.

– Det låter kanske som en enkel förklaring, men coronatiden orsakade säkert en viss hopp-löshet; sociala kontakter försvann, unga fick mer fritid och blev kanske efter i skolan. Och den allmänna oro som drabbar vuxna gäller också ungdomar.

Att det enbart skulle vara unga från utsatta sociala skikt som begår brott stämmer inte.

– Det kan lika gärna vara fråga om barn från välfungerande familjer. De kanske dras med i en modefluga, är uttråkade eller saknar meningsfulla hobbyer.

Leif Malmberg talar varmt för starka sociala nätverk. Men nätverken ser annorlunda ut i dag med ökad flyttning och mindre kontakt med storfamiljen, som mor- och farföräldrar.

– Det finns mer möjlighet att göra fel val än förr.

– När våldsbrotten ökade i Sverige fick deckarförfattaren Henning Mankell frågan om när han anser att det började gå snett. Han hade ett lite finurligt svar: Det var när vi slutade stoppa våra sockor.

– Det var ett ganska bra svar egentligen. Vår integritet har kanske blivit för stor. Vi har inte tid, eller vi vill inte och vågar inte prata med varandra och visa att vi bryr oss.

Finns det något som inger dig hopp trots dyster statistik?

– När man ser på statistiken ska man komma ihåg att det är en liten procent av våra ungdomar som gör sig skyldiga till brott. De allra flesta har det bra och är ordentliga. Det finns alltid hopp. Att det pratas om det här är en bra sak, att det ges stöd till familjer och att det finns bra samarbete mellan olika myndigheter. På det viset är vårt land ganska bra förberett måste jag säga, och reagerar när saker och ting kommer fram. Myndigheterna har också en bra diskussion med invånarna, och

SIBBO VÄLGÖRENHET

Lunch och allsång för Gemensamt Ansvar

Intäkterna från kyrkans insamling Gemensamt Ansvar har i år fokus på unga i en våldsam värld. 20 procent av intäkterna går till den egna församlingens verksamhet för unga. Häng med på följande evenemang och stöd Gemensamt Ansvar!

På onsdag **1.3 kl. 12** ordnas Åttaeuros-lunch i församlingshemmet till förmån för GA. Försäljning av GA-produkter och hemlagade bakverk. Bakverk tas emot till försäljning. Produkterna ska vara förpackade och försedda med en förteckning över ingredienserna.

På **lördag 4.3 kl. 18** blir det Allsångskväll med Gemensamt Ansvar-tema i Församlingshemmet. Församlingens anställda står för musiken: Sånggruppen Hildegards Systrar, kvartetten XTempore och församlingens husband medverkar. Servering!

Din hjälp behövs!

Alla församlingars kontonummer för **Gemensamt Ansvar**:

Aktia FI82 4055 0010 4148 41

Nordea FI16 2089 1800 0067 75

OP FI14 5000 0120 2362 28

Mottagare: Gemensamt Ansvar
Kyrktjänsts insamlingstillstånd
RA/2020/639.

BORGÅ

Referensnr: 305022

Mobilepay: 78793

VANDA

Referensnr: 305776

Mobilepay: 75379

SIBBO

Referensnr: 305653

Mobilepay: 94793

I annonseringen hittar du jip-
pon där intäkterna går till GA!

så ska vi inte glömma alla frivilliga aktörer.

– Ungdoms- och idrottsföreningar är också viktiga. Ju mer folk hittar goda sociala sammanhang, desto mer minskar brottsbenägheten. Fördelen med sådan verksamhet är att man lär sig att ta andra människor i beaktande.

Det finns enheter inom polisen som satsar speciellt på att utreda brott bland unga och som planerar den förebyggande verksamheten.

– Tyvärr är realiteten att tiden inte räcker till på den förebyggande avdelningen. Det skulle vara bra att hinna vara med på byaföreningars möten och ha mer tid för besök i skolor. Patruller har tre eller fyra uppdrag väntande hela tiden. Det finns ingen lös tid där man har möjlighet att planera. Det här är en ekonomisk och politisk fråga.

Leif Malmberg gör sitt 42:a år i tjänst i år.

– Under min tid har polisstyrkan i Finland minskat från kring 12 000 till 7 500. Och då har brottsutredningar blivit svårare och svårare, med nätbrottslighet såsom bedrägerier och ärekränkningar på sociala medier.

Polisens samarbete med bland annat socialen, barnskyddet och Ankkuri-verksamheten är a och o, inte minst med tanke på under 15-åringar som inte har straffrättsligt ansvar.

– Det är inte med straff man kan bota. Om man ska få en ungdom på rätt väg behövs ett mycket bredare samarbete om man vill få en verklig förändring till stånd.

Under en konferens för sjutton år sedan i Norge slogs Malmberg av hur annorlunda polisen jobbade där.

– Där var den förebyggande verksamheten redan utvecklad på ett helt annat sätt. Man koncentrerade sig på de tre procent av ungdomarna som låg i riskzonen att hamna i brottslighet och kunde ingripa i ett tidigt skede. Men resurserna är helt andra där. Vårt arbete har utvecklats mycket sedan dess, så det går i rätt riktning.

Ser du med oro på det ökade våldet och gängkriminaliteten i Sverige?

– Vi är inte i samma situation som Sverige, men det finns tecken som tyder på det. Det är inte så enkelt att det bara skulle vara fråga om invandring. Om man inte klarar sig i skolan eller faller ut från arbetsmarknaden ökar grogrunden för att gå med i ett gäng eller för kriminalitet betydligt. Det är fråga om ekonomisk och social segregation som vi borde se upp med. Polisen här har stött på gatugång, och nu börjar politiker få upp ögonen för det här, även om en del först dementerat att vi i Finland skulle ha gängkriminalitet.

KOLUMNEN

KATARINA SMEDS

Ingen historiebok berättar om oss

NÄR JAG var barn skötte farmor ibland om mig och min bror. På sommaren åkte vi emellanåt till hennes hemgård i en annan by. Huset hade gammal inredning och gamla saker. Jag och min bror brukade ställa varsin stol framför en spegel, som antagligen blivit bucklig med tiden, och satt sedan där framför och skrattade åt våra roliga förvridna spegelbilder. Eller så gick vi upp för trappan till vinden. Jag var alldeles säker på att det bodde en hus-tomte där, och om man smög riktigt försiktigt kanske man kunde få se en skynt av den innan den gömde sig. Vi lekte också att vi lagade smör i en smörkärna som vi hittade i uthuset. För ett ögonblick var tyglappen på botten riktigt smör!

Till maten fick vi hämta nypotatis, färsk lök och sallatsblad från det lilla trädgårdslandet. I trädgårdsgungan satt vi och åt glass.

»Med tiden vävdes det fram en berättelse som nu består i mitt minne.«

SEDAN GICK vi till kyrkogården. På vägen dit balanserade jag på sprickorna i gångbanans asfalt. Farmor vattnade blommor och jag frågade vem som ligger här och vem ligger där? Den här kyrkogården var speciell, för en del gravar hade smidda järnkors i stället för stenar. Smederna som hade gjort dem var våra förfäder.

VI HADE det trevligt tillsammans. Vi gjorde helt vanliga saker, tyckte jag då. Samtidigt berättade farmor om det som fanns förut. Om platser vi såg på vägen, de gamla sakerna i huset, om smederna och gravarna och om släkten. Med tiden vävdes det fram en berättelse som nu består i mitt minne som en blandning av min barnlek och vår gemensamma historia.

DET KAN kännas grymt att frågorna kommer först när det i värsta fall är för sent. Efter att vi sagt vårt sista hejdå. Det finns oftast ingen historiebok som berättar om oss. Vi delar med oss av vår historia till nästa släktled i alltmer fragmenterade bilder. Men även den minsta biten av bilden betyder att vi hör ihop.

Katarina Smeds är frivillig i Vanda svenska församling och teologistuderande.

VANDA Sång

Pensionärskören ViAnda övar

ViAnda-kören är ett samarbete mellan Vanda svenska församling och Vanda svenska pensionärsförening. Till kören är alla 60-plussare välkomna, det finns en plats för var och en. Kören sjunger mestadels trestämmig reper-toar och uppträder minst två gånger per termin vid olika tillställningar.

Övning blir det på **onsdag 8.3 kl. 12–14** i Helsinggård, Konungsvägen 2.

Obs! Nya medlemmar hjärtligt välkomna!

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 26.2 kl. 10 Gudstjänst i Kullo bykyrka: Efteråt hålls årsmötet för kapellföreningen
Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Trio ad Libitum, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp
On 1.3 kl. 17 Missions- och bibelkväll: Café Ankaret, Erik Vikström medverkar
On 1.3 kl. 10 Stickcafé: Café Ankaret
To 2.3. kl. 9–11.30 Familjeträff: Domprostgården

Sö 5.3. kl. 10 Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: Karmel kyrkoförenings årsmöte hålls efteråt.
Sö 5.3. kl. 12.15 Högmässa Domkyrkan: Trio ad Libitum, Denice Sjöströms gudstjänstgrupp
Må 6.3 kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café Ankaret
On 8.3 kl. 10 Stickcafé: Café Ankaret
Kl. 13 Mässa i Taizéstil: Domprostgården
Kl. 13 Mariakretsen: Musikrummet
To 9.3. kl. 9–11.30 Familjeträff: Domprostgården
Kl. 13.30 Missionskretsen: Musikrummet

SIBBO

Mer info: om vår verksamhet hittas på www.sibbo-svenskaforsamling.fi.

Sö 26.2 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.
Sö 26.2 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Ti 28.2 kl. 18 Bibelstudium: Kyrkoby församlingshem. Varannan tisdag. Med Stefan Djupsjöbacka.

On 1.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.
On 1.3 kl. 12 Åttaeuroslunch för GA: Kyrkoby församlingshem. Lunchavgiften till förmån för Gemensamt ansvar-insamlingen. Försäljning av GA-produkter och hemlagade bakverk. Bakverk tas emot till försäljning. Produkterna ska vara förpackade och försedda med en förteckning över ingredienserna.
On 1.3 kl. 18.30 Gospelprojektör: Kyrkoby församlingshem. Övning varje onsdag med målsättningen att medverka i festmässan på påskdagen 9.4. Ledare är kantorerna Camilla Wiksten-Rönnbacka och Lauri Palin. Anmälan camilla.wiksten-ronnbacka@evl.fi, 050 330 4734.
To 2.3 kl. 13 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor.
Lö 4.3 kl. 18 Allsångskväll med Gemensamt Ansvar-tema: Kyrkoby församlingshem. Församlingens anställda står för musiken. Sånggruppen Hildegards Systrar, kvartetten XTempore och församlingens husband medverkar. Servering.

Sö 5.3 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.
Sö 5.3 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.
Må 6.3 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Församlingshemmet.
Ti 7.3 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Kontakt Ann-Britt Olenius-Steffansson. 050-5233918.
On 8.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.
On 8.3 kl. 18.30 Gospelprojektör: Kyrkoby församlingshem.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

Sö 26.2 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Ingmar Hokkanen
ONS 1.3 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.
FRE 3.3 kl. 10–11 Musikleik: för ca 1–4-åringar med vuxen i Dickursby kyrka.
FRE 3.3 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–11 mån i Dickursby kyrka.

Sö 5.3 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Marcus Kalliokoski.
Sö 5.3 kl. 12 Högmässa: i Dickursby kyrka. Anu Paavola, Marcus Kalliokoski.
ONS 8.3 kl. 12–14 ViAnda kören: övar i Helsinggård. Konungsv. 2.
ONS 8.3 kl. 18–19 Sångstund för alla åldrar: i Dickursby kyrka.

BORGÅ Ekofasta

Loppis för barnfamiljer

Lördagen **4.3 kl. 10–14** ordnas ett lopptorg för barnfamiljer i Domprostgården! Välkomna och shoppa eller sälja allt begagnat som barnfamiljer kan tänkas behöva!

För att boka en GRATIS säljplats, skicka e-post till jenni.antila@evl.fi **senast 28.2.** Dela gärna evenemanget med dina kompisar!

BORGÅ Mat

Tips om att äta enligt säsong!

Sandra Mellberg från Marthaförbundet besöker tisdagslunchen **28.2 kl. 12** i Ekofastan.

Sandra Mellberg berättar om hur man kan äta i säsong under fastan. Kom och ät dagens vegetariska lunch och lär dig om hur du kan äta i fastetiden.

Kl. 12.00 Andakt

Kl. 12.10 Lunch

Kl. 12.30–13.15 Sandras föredrag och diskussion. Välkommen!

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Psykiskt våld är vanligast

KOLUMN

Alina Granö

studerar teologi
och vikarierar som
församlingssekre-
terare i Matteus
församling.

EN SNABB gallup bland våra hjälpledare i Matteus församling visar att våld är något som förekommer i vardagen hos majoriteten av de tillfrågade. Våld förekommer i skolan, i hemmen och under hobbyerna: 54 procent av dem som går i hjälpledarutbildningen, på första eller andra året, har upplevt våld i skolan. 25 procent har upplevt våld på fritiden, sju procent har upplevt våld hemma och elva procent via sina hobbyer. Endast elva procent av alla dem som besvarade gallupen säger att de inte alls upplevt våld i sin vardag.

Man kunde tänka att det fysiska våldet är vanligare, men enligt enkäten är det inte så. Det förekommer tvärtom mera våld i psykisk form. Någon nämde att de oftast använder våld som skämt.

JAG ÄR förvånad och orolig över att det är fler som upplevt våld i sin vardag än de som inte

har gjort det. I de församlingssammanhang där jag diskuterat detta tema verkar det som att alla är överens om att våld inte är acceptabelt, men ändå blinkar alla siffror rött i undersökningar kring våld. Antagligen finns det inga enkla förklaringar, undersökningar visar att spel och filmer exempelvis inte alls inverkar så mycket som man ofta vill tro – även om det kanske skulle vara enkelt att hitta en så tydlig syndabock som spelkulturen.

RESULTATET VISAR tyvärr också hur "rätt" årets tema för insamlingen Gemensamt Ansvar träffat i år. Insamlingen, som pågår hela året, har som tema "Unga i en våldsam värld". Gallupen bland våra svenskspråkiga ungdomar i östra Helsingfors visar hur relevant problemet är också i våra sammanhang – att det är

»Vi vill verkligen göra en insats för att motverka ungdomsvåldet, eftersom det också förekommer på vårt område.«

så mycket vanligare med våld i ungdomsvärlden än vad man kanske skulle tro.

Av intäkterna från Gemensamt Ansvar går 20 procent av den andel som stannar i Finland till den insamlade församlingen för att stöda lokala ungdomar samt övrigt hjälparbete i det egna området. I Matteus församling tar vi årets kampanjtema på allvar, vi vill verkligen göra en insats för att motverka ungdomsvåldet, eftersom det också förekommer på vårt område.

REDAN I våras ordnade de unga ledarna i församlingen en Thinkshow med temat våld, en stund ägnad åt att tala om vad våld egentligen är, hur det kan angå vem som helst, att det är vanligare än man tror och att förstå konsekvenserna av det samt att veta hur man förebygger våld. Ungdomarna bjöd själva in professionella gäster för att tala om ämnet.

I Matteus församling har vi startat årets Gemensamt Ansvar-kampanj med att baka. Våra ungdomar gjorde hundra Runebergstårter som såldes till förmån för insamlingen. Senare i vår kommer vi också att gå med skrammelbössa på stan och i maj blir det en välgörenhetskonsert i Matteuskyrkan. Välkommen med att göra gott – både för ungdomar i Finland och utomlands!

Hallå där Solveig Gräsbeck!

Hon och hennes bröder ordnar en välgörenhetskonsert för Gemensamt ansvar den 26.3 kl 18 i Johanneskyrkan.

– **DET ÄR** viktigt att vi tänker på våra medmänniskor och delar med oss till nödställda.

Konsertens tema är Gräsbeck: Solveig, Manfred och Folke framför musik komponerad av Solveig, Manfred och pappa Gottfrid.

– Jag har skrivit sånger i hela mitt liv. En visa jag skrev som barn, *Tiden*, framför vi på konserten, liksom mitt gospelstycke *My dear Jesus*, som uruppförs där.

SYSKONEN GRÄSBECK är proffsmusiker med lång erfarenhet. Solveig har just inlett sin andra period i Johannes församlingsråd.

– Jag har alltid haft en mycket stark tro och har upplevt underbara saker i min relation till Gud. Det är något jag är mycket tacksam och glad över.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA LINDBLAD**

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan. Utom de söndagar vi firar kvällsmässa, följande gång 5.3.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Kvällsmässa: 5.3 kl. 18 i Matteuskyrkan, Lisa Enckell kommer som talare, tema: Fastan.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas den 23.2 och 9.3 i Matteuskyrkan kl. 18–19:30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596 851.

Barn och familj

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Tweentisdag för åk 3–6: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15.

Pysselklubb: För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050-380 3936.

Barnkör: För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Popkör: för barn i årskurserna 3–6. Tisdagar kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör övar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Musik

Kyrkokören: övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Gemenskap

Stickklubben: Torsdag kl. 11–13 (jämna veckor i vår). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Vi läser Tomas Sjödens Ljudet av tystnad och träffas var tredje vecka och diskuterar boken. Nästa träff 13.3 Mer info via kansliet, 09 2340 7300 (öppet ti & to 10–14)

Kvinnor mitt i livet: 6.3 kl.18–20:30 i Matteuskyrkan. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050-300 5911.

Salt: 2.3. kl.18, föreläsning och diskussion om kristen tro och livet.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Vår diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 Matteus församling, helsingforsforsamlingar.fi/matteus

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefotid tis o tor 10–14, tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 26.2, högmässor: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, kl 12 i Johanneskyrkan, Rostören medverkar. Högmässan radieras.

Missa inte! Tisdag 28.2, Tomasmissan: kl 18 i Johanneskyrkan. Jani Edström predikar.

Onsdag 1.3, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 5.3, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 8.3, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Tisdagar klockan 12–13 Middagsbön & diakonijour: i Johanneskyrkan

Gemenskap

Johanneskaffe: måndag 27.2 kl 14–16 i S:t Jacobs kyrka. Ingen förhandsanmälan behövs. Mera info ger Viivi Suonto, tel. 050 407 5165

Samtalskväll med Sofia Torvalds: onsdag 1.3 kl 18 i S:t Jacobs kyrka, servering från 17.30. Samtal med Maria Sundblom-Lindberg och Marcus Österlund om hur vi jämför oss med varandra.

Kaffe med Johannes i Folkhälsanhuset: 6.3 kl 13–15.

Träffpunkt: tisdag 7.3 kl 14–15.30 i Högborgssalen. Temat är Ekofasta. Gäst: Elisabeth Eriksson från Marthaförbundet.

Diakoniträff: torsdag 2.3 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Anmälan till församlingens sommardagar för äldre: Sommarkdagarna på Labb-näs semesterhem på Kimitoön ordnas 5–9.6.2023. Pris 300€. Antalet platser är begränsat. Anmäl dig senast 14.4 per mejl till anmalan.johannesfors@evl.fi eller per tfn. 050 3800867 till diakonissan Karin Salenius, som också svarar på förfrågningar. Vid anmälan bör du uppges ditt namn, adress, personsignum, samt eventuella matallergier. Välkommen med!

För familjer och barn

Familjecafé: måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan, torsdagar 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka.

Nu stöder vi våra ungdomar

”Unga i en våldsam värld” är temat för årets Gemensamt Ansvar-insamling, som är kyrkans årliga storinsamling.

Cirka 20 procent av insamlingsintäkterna stannar kvar i den insamlade församlingen och används för att stödja unga eller för annat hjälparbete i området. Här kan du stödja ungdomarna på ditt område:

• MOBILEPAY

98190 (Petrus församling)
 32679 (Johannes församling)
 35750 (Matteus församling)

• KONTO

FI16 2089 1800 0067 75
 med referens 305527 (Johannes),
 305433 (Petrus) 305475 (Matteus)

Läs mer om årets tema på nästa sida.

Kyrktjänsts insamlingstillstånd RA/2020/639 och ÅLR/2022/9229

Konserter till förmån för Gemensamt Ansvar:

- Solveig, Folke och Manfred Gräsbeck i Johanneskyrkan, **sön 26.3 kl. 18.**
- Jan Hellberg, klarinett och Satu Elijärvi, piano i Johanneskyrkan, **sön 23.4 kl. 18.**
- Matteus Voice med vänner i Matteuskyrkan, **lör 13.5 kl.18.**

Musiklek: måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus, utrymmet Kääntöpaikka, torsdagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan.

Mera info om familjecaféet, babyrytmiken och musikleken ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Missa inte! Nallegudstjänst: fredag 3.3 kl 10 i Johanneskyrkan.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Unga

Programmet för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

Barnverksamhetens fb: johannesbarnverksamhet

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högborgsgatan 10, tel. 09-2340 7700. **Lokaler:** Johanneskyrkan, Högborgsg. 12, Högborgssalen och Tian, Högborgsg. 10 E (vän. 2), Hörnan, Högborgsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

JOHANNES Samtalskväll**Vem jämför du dig med – och varför?**

Samtalskväll med Sofia Torvalds **onsdag 1.3 kl 18** i S:t Jacobs kyrka, servering från 17.30. Samtal med Maria Sundblom Lindberg och Markus Österlund om hur vi jämför oss med varandra. Är jämförelse alltid något ont? Hur ska vi klara av att sluta jämföra på ett sätt som skadar vårt självförtroende? Kan vi jämföra sår – och vad händer då?

MATTEUS Kvällsmässa**Kvällsmässa i fastan**

Kvällsmässa: 5.3 kl. 18 i Matteuskyrkan. Lisa Enckell talar, temat är fastan. Påskfastan inleds 40 dagar före påsk. Traditionellt har den inneburit att man slutat äta kött, men idag kan fastan se ut på många olika sätt. Du kan exempelvis fasta från godis, sociala medier, teve – eller fasta *till* något, exempelvis bön, meditation och bibelläsning.

PETRUS Alphakurs**En mötesplats för stora frågor**

Alla funderar på livets stora frågor. Vad är meningen med livet? Vad är tro? Alpha-kursen är ett tillfälle att utforska livet och tron under tio avslappnade kvällar med middag, videoföreläsning och samtal.

Kursen är gratis och till för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Start **ons 1.3 kl. 18**, Petruskyrkan. Anmälan till Tuomas Metsäranta (@evl.fi). Mer info på petrusforsamling.net/alpha.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola för barn. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 26.2 Metsäranta. 5.3 Björk. Kaffe efteråt.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

Världsböndagens ekumeniska gudstjänst: 3.3 kl. 19. Tema: Jag har hört om er tro. Programmet är utarbetat av kvinnor i Taiwan. Predikan: Majvor Nyholm. Plats: Betelkyrkan, Helsingfors baptistförsamling, Skillnadsgatan 1-3. Kollekt till Airport View School i Torit, Sydsudan. Arrangör och medverkande: Den finlandssvenska-kommittén för världsböndagen.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Knattekyrka: 12.3 kl. 10 i Petruskyrkan. Välkommen på hela familjens morgon i Petruskyrkan! Knattekyrkan är en famil-

jens gudstjänst på barnens villkor med sång, lek, pyssel och mat efteråt tillsammans. Välkommen med hela familjen, mor- och farföräldrar eller faddrar!

Bön och andakt

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 28.2 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Tuomas Anttila, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan.

Missa inte! En kväll av framtid och hopp: Lö 4.3 kl. 18 Munksnäs kyrka. Bibellärare Hannu Äimänen öppnar Bibelns undervisning om Jesu återkomst. Tillfället är tvåspråkigt (finska och svenska).

Rotad i Ordet: 27.2 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Talare: Pekka Reinikainen.

Gemenskap

Dagscafé: 28.2 kl. 13. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Denna gång är det lotteri, ta gärna med små vinster. Vi ses i Petruskyrkan, Skogs-

bäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, tel. 09 23401115 / 050 3442711

Kurser

Alpha-kurs: Start ons 1.3 kl. 18. Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Petruskyrkan. Anmälan till Tuomas Metsäranta (@evl.fi) Mer info på petrusforsamling.net/alpha.

Missa inte! Föräldrakurs: För dig med barn 0-10år. Fem kvällar om föräldraskap med föredrag och samtal kring bl.a. "att bygga en stadig grund, kärlek i handling och att sätta gränser". Varannan ti kl. 17-19, start 28.3. Barnvänlig middag serveras från 16.30. Åldersanpassad barnpassning. Anmälan till Rebecka, rebecka.bjork@evl.fi

Tonårsföräldrakurs: För dig med barn 11-18år. Fem kvällars kurs med teman särskilt riktade till föräldrar med tonåringar och blivande tonåringar. Även bonusföräldrar, ensamstående och blivande tonårsföräldrar är varmt välkomna. Ons kl. 18-20, start 29.3. Middag kl. 18. Anmälan till Rebecka Björk.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och

uppträder sporadiskt. Kören övar i regel torsdagar kl. 18.30 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell (@evl.fi).

Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förbönsgudstjänsten varannan tisdag kl. 18.

Övrigt

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

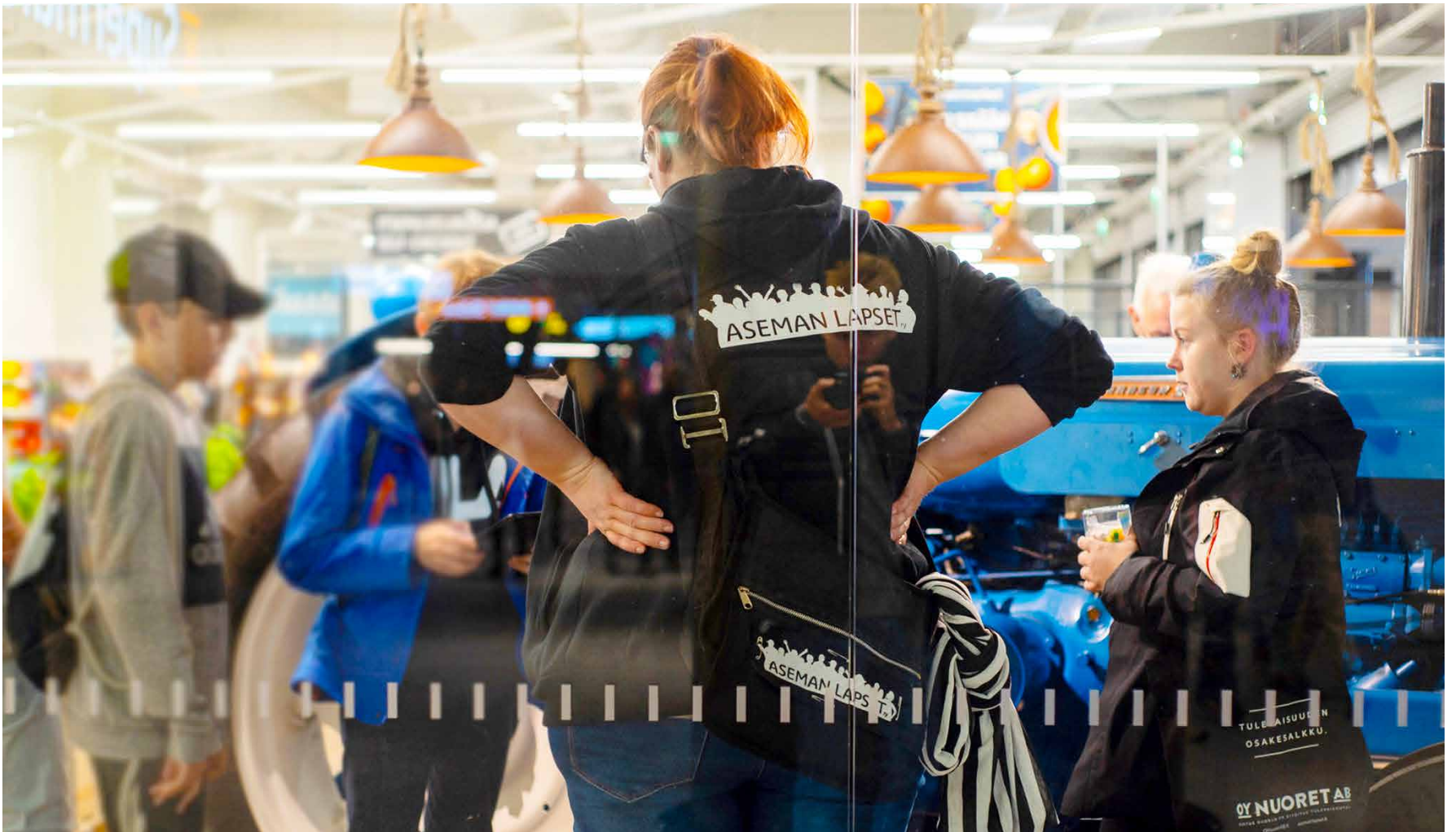
Björkebo sommarhem rf. årsmöte: sö 12.3.23 kl. 13.30 – Efter gudstjänsten i Äggelby gamla kyrka. Utöver normala stadgeenliga ärenden kommer årsmötet att fatta beslut om inledande av försäljningen av Björkebo sommarhem.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må-ti, to-fre kl. 10-13, ons kl. 13-16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Gatumedling är ett av koncepten som föreningen Stationen Barn utvecklat för att lösa konflikter bland unga. Föreningen är en av mottagarna av årets Gemensamt Ansvar-medel som samlas in under rubriken "Unga i en våldsam värld". FOTO: GEMENSAMT ANSVAR

Självbehärskning och empati är färskvara

Våldet bland unga ökar, men alla åldrar mår bra av att öva konfliktlösning.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

HELSINGFORS Enligt polisen har antalet våldsbrott bland unga under 18 år i Finland ökat markant under åren 2015–2021. Den mest alarmerande ökningen skedde i åldersgruppen 12–14 år, med hela 134 procent.

– Språk är ingen skyddande faktor. Tyvärr ljuger vi nog för oss själva ifall vi tror våld inte förekommer bland svenskspråkiga ungdomar. Våld skiljer inte på var du bor eller går i skola, det finns på alla nivåer i samhället.

Det säger specialungdomsarbetare **Jannika "Janni" Elfving** på Helsingfors stad. Hon möter svenskspråkiga ungdomar bland annat i skolor och på ungdomsgårdar. Till skillnad från lärarna behöver hon aldrig bedöma el-

Alla kan öva sig på konstruktiv konfliktlösning, tycker Jannika Elfving. FOTO: PRIVAT

ler sätta betyg på ungdomar hon möter.

– Jag är neutral, vilket gör det möjligt att komma och tala med mig utan att det på något vis kan inverka på elevens vitsord.

Ibland hjälper hon till genom att medla i konflikter bland ungdomarna. Då får alla inblandade i lugn och ro berätta sin version och vid behov korrigera varandra. Målet är en överenskommen lösning som alla både kan och vill följa.

– I bästa fall blir alla inblandade både

sedda och hörda. Man lyssnar till varandra utan att ha åsikter eller tolka varandras känslor. För alla känslor är okej, men alla handlingar till följd av känslor är inte det. Att lyssna, bli sedd och hörd är också det bästa sättet att minska på missförstånd och motsättningar. Kommunikation och känslor är utmanande men också nyckeln till lösningen när det är människor inblandade.

Hjärnan vill ha mer

Våldet bland unga syns också på fritiden. Allt oftare fotograferas eller filmas också våldsdåden och sprids i sociala medier.

– Som vuxen är det omöjligt att tävla med den bekräftelse som ungdomarna får ur sociala medier där det finns miljoner människor som kan reagera och se dig, säger Jannika Elfving.

Gillningarna på dina inlägg medför snabb tillfredsställelse för hjärnan, en kick som ständigt behöver upprepas och helst också överträffas.

– Jag tror inte att man kan skylla det ökade ungdomsvåldet enbart på tv-spel eller våldsamma filmer, men i bruket av sociala medier finns något som uppmuntrar till ständigt uppmärksamhetsökande. Kanske börjar man med att posta något som egentligen är mera lekfullt – men för att överträffa sig själv utvecklas beteendet mot ett alltmer våldsam och sensationssökande.

Elfving påpekar ändå att beteende är väldigt individuellt. Någon kan spela mycket utan att det medför problem medan en annan kan få en förvrängd bild av verkligheten betydligt snabbare.

– Grundstenarna för kontrollerat beteende handlar om att kunna behärska sig och känna empati. Men det är färdigheter som man måste öva sig på och dessutom är de färskvara som behöver uppdateras varje dag, om man så är tre eller trettio år gammal.

Det bästa vuxna kan göra är vara ett gott exempel.

– Du kan inte svära åt ungdomarna i butiken fastän de kanske irriterar dig med sitt uppförande. Vuxna är alltid en förebild för de ungas beteende.

"Unga i en våldsam värld" är temat för årets Gemensamt Ansvar insamling.

Unga i en våldsam värld

Gemensamt Ansvar är kyrkans årliga storinsamling.

Stationens Barn rf. är en av förmåns-tagarna i år.

De arbetar med trygg uppväxt för barn och unga, familjers välbefinnande och bekämpning av marginalisering.

Mer insamlingsinfo på föregående uppslag.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Vi kan förändra världen för någon”

Årets upplaga av insamlingen Gemensamt Ansvar har fokus på unga i en våldsam värld, både i Finland och internationellt. Läs om varför också din hjälp behövs!

TEXT: **DIAKONIARBETARE I KORSHOLM, SOLF OCH RELOT**

RELOT FÖRSAMLING, diakoniarbetare Leif Galls

1. Insamlingen är viktig på flera olika sätt. Men den är framförallt ett enkelt och pålitligt verktyg. Vi kan inte förbättra hela världen på en gång men vi kan förändra hela världen för någon.

2. Insamlingen Gemensamt Ansvar lär oss ta ansvar för varandra både lokalt och globalt. Man kan tänka att varför berör det mig, men som kristna har vi ett ansvar att göra det vi kan för att få en bättre värld. Där är Gemensamt Ansvar ett bra verktyg.

»Vi kan inte förbättra hela världen på en gång, men vi kan förändra hela världen för någon.«

SOLF FÖRSAMLING, diakoniarbetare Joanna Holm

1. GA-insamlingen är viktig eftersom den är en etablerad och pålitlig insamling som både hjälper inom Finland och utomlands. Dessutom stannar en liten del av medlen kvar i den egna församlingen, och kan användas för att hjälpa lokalt.

2. Hela världen och mänskligheten hör ihop. Resurserna är ojämnt fördelade och den som har behöver dela med sig till den som inte har.

KORSHOLMS SVENSKA FÖRSAMLING, diakon Sandra Ek

1. Samarbetspartnern för det inhemska insamlingsmålet i år är Stationens barn r.f. Det är en organisation som arbetar för att främja en trygg uppväxt för barn och unga. Till deras arbete hör att lära ut känslohantering och förmåga att samverka med andra, ingripande i skolmobbing, förlikning, stöd i att bryta brotts- och våldspiraler och att stöda unga i utmanande livssituationer. Stationens barn r.f. utbildar personer som kan fungera som ”spindeln i nätet” i kontakten mellan den unga och olika professionella, som lärare, kurator, socialen, polisen och så vidare. Deras arbete är unikt och värdefullt. Vi behöver satsa mer på barn och ungas välmående. Det är sorgligt att unga mår allt sämre och att våldet ökar. Tack och lov finns det hopp! Vi kan jobba för att vända trenden.

2. För att vi kan. Som kristna är vi kallade att förmedla Guds kärlek och omsorg. Det räcker inte med ord, det krävs också handling, kanske främst handling. När vi skänker pengar till GA-insamlingen går 60 procent av intäkterna till Kyrkans Utlandshjälps katastroffond. De arbetar i 15 länder i världen just nu och rycker även ut till andra länder vid katastrofer. De lindrar människors akuta nöd och fortsätter stödet också efter den akuta fasen. De arbetar långsiktigt.

KORSHOLMS SVENSKA FÖRSAMLING, diakon Hanna Saarijärvi

1. Årets insamling riktar sig till unga i en våldsam värld. Vi behöver inte titta länge på världens läge för att se att vi lever i en tid där våldet blir allt vanligare. Droger, våld och psykiskt illamående blir mer och mer vanliga idag, särskilt bland unga. Vi behöver Gemensamt Ansvar-insamlingen för att med gemensamma krafter kunna skapa

pa möjligheter för dessa unga till en ljus framtid. Unga behöver ha ett hopp, något att lita på när världen ser mörk ut. Unga i vårt land är allas vår angelägenhet. De är vår framtid.

2. Att delta i insamlingen Gemensamt Ansvar är ett tydligt sätt att förmedla kärleken till nästan. Ditt våra egna händer inte når, när någon annans och vi får vara del av det världsvida arbetet genom att vara en del i Kristi kropp.

Alla församlingars kontonum- mer för Gemensamt Ansvar:

Aktia FI82 4055 0010 4148 41
Nordea FI16 2089 1800 0067 75
OP FI14 5000 0120 2362 28
Mottagare: Gemensamt Ansvar
Kyrktjänsts insamlingstillstånd
RA/2020/639.

Replot församling

referensnummer 305637
Mobilepaynummer
Replot-GA: 73730
Webbsida:
gemensamtansvar.fi/replot

Solf församling

Mobilepay: 20856
Referens: 305695
Webbsida:
gemensamtansvar.fi/solf

Korsholm församling

Mobilepay: 60133
referensnummer 305297
webbsida:
gemensamtansvar.fi/korsholm

Kvevlax församling

referensnummer: 305349
Mobilepay: 82239
Webbsida:
gemensamtansvar.fi/kvevlax

Selmas berättelse

Selma Nylunds skolgång blev en ökenvandring på grund av utanförskap och mobbning. – De editrade foton på mig som de lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig, berättar hon. Hon försökte vara ”rätt”, men det var en omöjlig uppgift. Årets Gemensamt Ansvar-insamling vill motverka våld bland unga.

TEXT: NINA ANDRÉN

KVEVLAX Insamlingen Gemensamt Ansvar fokuserar i år på våld och konflikter bland unga. År 2021 upplevde så många som 39 000 finländska barn att de utsattes för våld i skolan varje vecka.

Selma Nylund är idag en nästan 20-årig ung kvinna, som blev student förra våren. Hon har nu ett mellanår och studerar konst på folkhögskola. Hon är en av dem som under många år måste känna på hur det är att vara utsatt. Redan i dagis upplevde Selma att hon blev utfrusen, inte fick vara med i lekarna. Utanförskapet fortsatte sedan genom hela lågstadiet och ända upp i högstadiet. Det var först i gymnasiet som Selma kände att skolan på riktigt tog tag i problemen och tog henne på allvar.

Selma blev mer utsatt för psykiskt våld. Redan i lågstadiet var det någon som tog alla tillfällena i akt att trycka ner henne – allt hon gjorde var fel, hennes kropp var fel, att hon spelade klarinett var fel.

– I högstadiet blev det ännu värre. De pojkar som retade mig redan i dagis började bland annat ta foton som de editrade och lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig. Det var också en flicka som gjorde allt för att påpeka att klädseln var fel. Det spelade ingen roll vad jag hade på mig så var det fel. Jag försökte göra ”rätt” så att hon inte skulle kunna hitta något att skratta åt, men om det inte var mina kläder som var fel, så var det något jag sade.

Kan du se någon orsak till att det blev så här?

– Det är jätteviktigt att lyfta fram att det aldrig är mobbningsoffrets fel, de som mobbar hittar alltid någon att mobba, offren kan aldrig göra rätt hur de än försöker. Det spelar ingen roll hur man försöker ändra på sig.

Vem fick du stöd av?

– Det var särskilt min bästa vän som sade ifrån under hela skoltiden. Läraren i klass sex såg också till att min vän och jag kom på samma klass i högstadiet. Det känns som att de vuxna i högstadiet resignerade och gav upp. Om de ska säga till varje gång någon säger något elakt måste de säga till hela tiden, dagarna i ända.

Selma tycker att man behöver ta itu med frågor som ”Hur ska vi vara mot varandra? Vad får

Till vänster Selma Nylund i klass åtta, till höger dagens Selma snart 20 år! FOTON: PRIVAT

man säga och göra och vad får man inte säga och göra?” tidigare, senast i förskolan. Selma tycker också att de vuxna ska lyssna och agera. Ett barn ska inte behöva känna sig förminskat på grund av att vuxna säger ”det där är inte mobbning”.

Hur ser livet ut idag, har du kunnat gå vidare?

– Fast jag nu tagit studenten ekar mobbarnas ord i mitt huvud så att jag börjar tvivla på mig själv: Kan jag faktiskt gå klädd så här, kan jag prata så här? Jag har stunder då jag tvivlar på mig själv och analyserar mig själv mycket. Fast det har nog blivit bättre.

Vad skulle du vilja säga till barn som nu känner sej utsatta?

– Det är inte deras fel, de ska inte behöva ändra på sig. Jag vet att högstadietiden känns evighets-

lång, men det finns en tid efter det, våga hoppas på det. Det kommer en tid då du kan skapa din egen vänskrets och vara mer fri.

Vad skulle du vilja hälsa till mobbarna?

– Du har det kanske svårt hemma, ingen ser dig, du har dåligt självförtroende och påverkas av grupptryck – men du får inte trycka ner andra för det!

Till offrens föräldrar vill hon säga: – Lyssna på ditt barn! Säg att de kan berätta allt för dig! Skanna in hur ditt barn mår, känn in! Om barnet inte vill prata med dig eller det inte räcker med att prata med dig, om barnet behöver någon utomstående att prata med, kan du ta reda på vem eller var och föreslå det, fråga om barnet vill att du fixar en samtalskontakt. Vissa saker går det lättare att prata om med en utomstående som inte är ens förälder. Försök att in-

»Det kommer en tid då du kan skapa din egen vänkrets och vara mer fri.«

te ta illa upp i så fall utan ta reda på var barnet kan prata av sig och skjutsa barnet dit.

När det gäller mobbning finns det inga vinnare. Både mobbarna och deras offer behöver få hjälp. Vi vuxna kan se till att man ingriper i våldssituationer. Vi kan ge adekvat stöd som sätts in i ett så tidigt skede som möjligt. Genom att klarlägga bakgrunden till händelserna kan vi hjälpa och kanske till och med lyckas bryta våldsspiralen.

20 procent av de insamlade medlen från Gemensamt Ansvar går i år till Stationens Barn, en organisation som arbetar både på finska och svenska. Pengarna kommer att användas för att reda ut långvariga och omfattande fall av skolmobbning, och genom gatumedling där medlarna är professionella inom ungdomsarbete.

HANNA SAARIJÄRVI

När mörkret tätnar

I ÅRETS Gemensamt Ansvar-insamling kan vi läsa om hur våldet bland barn och unga ökar. Årets insamlingsmål riktas till unga i en våldsam värld. Enkäten Hälsa i skolan 2021 visar att 40 000 unga upplever våld i skolan varje vecka. Genom att använda rätt brottsrubriceringar på mobbningen, det vill säga på våldet som sker, hjälper det oss att förstå allvaret och konsekvenserna av de gärningar som begås. Hot, skällsord, fysiskt våld och godkännande till brott benämns som följande brottsrubriceringar; olaga hot, ärekränkning, misshandel och anstiftan till brott. Den åldersgrupp där polisrapporter visar att våldet har ökat mest är 12–14 år. Där har våldet ökat med 134 procent åren 2015–2021.

Av Gemensamt Ansvar-insamlingen går 20 procent till Stationens barn, som arbetar bland annat med att förhindra och motverka skol- och ungdomsvåld. En del av de insamlade medlen går till verksamheten K – o, Kiusaaminen Nolla. Medel går också till att utbilda gatumedlare som är professionella inom ungdomsarbetet. Av intäkterna från insamlingen går 60 procent till Kyrkans Utlandshjälp, för att användas till humanitär hjälp åt de allra mest utsatta människorna i världens katastrofområden.

»Är det faktiskt sant? Är detta hur vardagen ser ut bland unga idag?«

NÄR MAN ser dessa siffror och brott bland barn och unga är det svårt att tro sina ögon. Är det faktiskt sant? Är detta hur vardagen ser ut bland unga idag? De unga som det pratas om i denna text är vår framtid. Barn och unga hör hemma i familjer och det behövs stöd för föräldrar och familjer. I Psaltaren 68:7 kan vi läsa: "Gud ger de ensamma ett hem och de fångna frihet och lycka." När familjer brister behöver vi hjälpas åt att ta hand om dem som berörs, inte minst barnen. Barnen och ungdomarna är vår framtid och vårt ansvar, vårt gemensamma ansvar.

NÄR DET känns som att mörkret blir allt tätare runt om oss och att saker bara blir värre, lyser en liten strimma av Ljuset, Kristus, som allra klarast. Låt oss frimodigt bära fram Jesus som vårt hopp. Jesus har makten att förändra och återupprätta. Han är förlåtelsen och glädjen.

"Ingen som Jesus i nattens mörker bär, när hjärtats vända fyller livet här. Och vägen går igenom nödens tid, endast min Jesus, i dunklet går bredvid." – Nina Åström

Hanna Saarijärvi är tf. diakon i Korsholms svenska församling.

RELOT Ungdomar

Trygghetspersoner behövs!

Vill du hjälpa oss och komma med i en grupp vuxna, som turas om att ställa upp som frivilliga trygghetspersoner, gärna två per gång, de fredagar när vi har öppet hus för ungdomar i församlingshemmet i Relot? För att kunna fortsätta med öppethushemmet behöver vi vuxna på plats som hjälper ungdomsarbetsgruppen och som trygghet för ungdomarna.

Anmäl till Robert Kronqvist tel. 044 3520 006 om du kan ställa upp i denna viktiga uppgift!

KORSHOLM Barn

Anmälan till höstens dagklubbbar!

Korsholms svenska församling har två olika dagklubbgrupper (som samlas i församlingsgården i Smedsby): en grupp för 2-3-åringar och en för 4-5-åringar.

Båda grupperna samlas på **tisdagar och torsdagar**, gruppen för de mindre barnen samlas **kl. 9-11** och de större barnen **kl. 12-15**. Vi leker både ute och inne, vi sjunger, vi pysslar och vi har roligt med barn i samma ålder. Vi äter också ett litet mellanmål tillsammans (som barnet själv har med).

Dagklubbavgiften är 50 eur/termin och syskon får hela 50 procent rabatt! För anmälan och information ta kontakt med någon av barnledarna Henna eller Sanna. Henna: 044-712 9425 eller henna.lundstrom@evl.fi, Sanna: 044-356 0531 eller sanna.saarela@evl.fi

Ps. Vi finns också på Instagram: barnochfamilj_korsholm

SOLF Samtal

Bön och lovsång med Sofia och Henrik Böckelman

Lördagen den 25 februari kl 18 får vi äntligen samlas för bön och lovsång igen!

Paret Sofia och Henrik Böckelman leder kvällen och också Patrik Vidjeskog och Patrica Strömbäck är med.

Genom bönen får vi samtala med Gud om allt det vi funderar på och bekymrar oss över. Om man vill kan man också önska personlig förbön. Vi får ta fasta på det Jesus säger: "Bed och ni skall få, sök och ni skall finna, bulta och dörren skall öppnas för er!"

Om man inte på plats vill berätta vad man oroar sig för kan man skriva ned det på en lapp och sätta i lådan som finns vid ingången till kyrkan eller så kan man skicka sina förbönsämnen via e-post till församlingen: solfs.forsamling@evl.fi. Varmt välkomna med!

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barncafé: i Smedsby fg fre 24.2 kl 9.30-11.

Bössinsamling: till förmån för Gemensamt Ansvar på Piffi i Smedsby fre 24.2 kl 9-19 och lö 25.2 kl 9-16. Välkommen och ge ditt bidrag till årets insamling!

Gudstjänst: sö 26.2 kl 11 i kyrkan. Häggblom, Nordqvist-Källström.

Mässa med Alla: sö 26.2 kl 13 i Smedsby. Mässa med omsorgspräst Claus Terlinden som är lätt att förstå och ta till sig. Korsholms prosteris diakoner Hanna Saarijärvi, Sandra Ek, Susanne Blomqvist och Anne Bjurbäck medverkar. Efteråt kaffe och tårter!

Missionssyfsöreningen: samlas må 27.2 kl 13.30 i Glöd, Smedsby fg.

Obs! Inga föräldra-barncaféer under sportlov-svekan (v. 9).

Veckomässa i fastan: on 1.3 kl 18.30 i kyrkkällaren. Häggblom, Nygård.

Högmässa: sö 5.3 kl 11 i kyrkan. Björklund, Nygård.

Under valven: sö 5.3 kl 18 i kyrkkällaren. Kammarkonsert med Linda Hedlund, violin. Linda Hedlund har uppträtt framgångsrikt internationellt som både solist och kammarmusiker. Nu har vi möjlighet att möta henne på nära håll och diskutera efter konserten. Servering.

Karagruppen: samlas ti 7.3 kl 13 i Gröna rummet i Smedsby fg.

Föräldra-barncafé: på Carpella strandlid on 8.3 kl 9.30.

Veckomässa: i fastan on 8.3 kl 18.30 i kyrkkällaren. Häggblom, Nordqvist-Källström.

KVEVLAX

Bön- och nattvard: fr 24.2 och fr 3.3 kl.8.45 i kyrkan.

Kvällsgudstjänst: sö 26.2 kl.18 i församlingshemmet. Ruth Vesterlund, Rodney Andrén.

Mathjälpen: ti 28.2 och ti 7.3 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Bibel- och bönegruppen: ti 28.2 kl.19 i Krubban.

Kansliets öppethållning v.9: on 1.3 kl.9.15-13, alla andra dagar stängt!

Föräldra-barngrupp: on 1.3 och on 8.3 kl.9.30 i dagklubben. Nina Andrén.

Symöte: on 1.3 kl.13 i drängstugan.

Karakaffe: to 2.3 kl.9.15 i drängstugan. Vård: Lars Tammelin. Gäst: Gunder Ahlskog pratar om fjällvandring.

Högmässa: sö 5.3 kl.10 i kyrkan. Ruth Vesterlund, Anders Kronlund.

Pensionärsträff: on 8.3 kl.13 i församlingshemmet. Lunch serveras kl.12.30. Benita Nygård o Ole Holm berättar om när karelarna kom till Österbotten.

Kara-Alpha: to 9.3 kl.9.15 i ds.

RELOT

Kvällsmässa: Relot sö 26.2 kl.18. Berg, Vidjeskog.

Gudstjänst: Relot sö 5.3 kl. 10. Svevar. Kyrkkaffe.

Högmässa: Björkö sö 5.3 kl. 12.30. Svevar. Kyrkkaffe.

Ny alphakurs: start 7.3 kl.18. Anmäl nu t pastorskansliet.

SOLF

Bön och lovsång: lö 25.2 kl 18 i kyrkan. Ledare är Sofia och Henrik Böckelman. Förbönsämnen

får gärna lämnas in på förhand, antingen via e-post till solfs.forsamling@evl.fi eller i förbönslådan som finns innanför dörren i kyrkan.

Högmässa: sö 26.2 kl 10 med Patrica Strömbäck och Patrik Vidjeskog.

Följande inställda vecka 9 pga sportlov: Motion & Mission, Junior, Träff för Små & Stora samt Chill på vinden.

Pensionärsträff: on 1.3 kl 13 med Joanna Holm och Patrik Vidjeskog.

Gudstjänst: sö 5.3 kl 10 med Patrica Strömbäck och Patrik Vidjeskog.

Motion och mission: må 6.3 kl 9.30. Andakt och promenad med Joanna Holm.

Bönegruppen: samlas må 6.3 kl 19 på församlingshemmets vind.

Träff för Små & Stora: ti 7.3 kl 9.30 i församlingshemmet. Gemensam frukost, fri lek samt sångstund med Elisabeth Ström och Sanna Huhta.

MALAX

Barngrupper och körer har sportlov v. 9.

BERGÖ

Sö 26.2 kl. 14: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe.

On 1.3 kl. 9-15: Sportlovskul i församlingshemmet.

Sö 5.3 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

KVEVLAX Seniorer

Pensionärsträff

Välkommen på pensionärsträff onsdag **8.3 kl. 13** i Kvevlax församlingshem. För dem som vill komma och äta innan så serveras lunch **kl. 12.30** till en kostnad av 10 €.

Kom och lyssna på Benita Nygård och Ole Holm som berättar om när karelarna kom till Österbotten. Båda har personlig erfarenhet av hur det var för dem som kom hit.

MALAX

Sö 26.2 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Söndagskola i socken.

Må 27.2 kl. 9-15: Sportlovskul i Övermalax församlingshem. Se puff för mer info.

Må 27.2 kl. 10: Karacafé i kyrkhemmet.

Sö 5.3 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Söndagskola i socken.

Sö 5.3 kl. 18: Kvällsandakt i kyrkan. Lovsång, andakt, förbön.

PETALAX

Sö 26.2 kl. 12: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe.

Ti 28.2 kl. 9-15: Sportlovskul i prästgården. Se puff för mer info.

On 15.2 kl. 13.30: Syfsöreningen i församlingshemmet.

Sö 5.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Mats Björklund spelar gärna piano. När U-klubben samlas är det han som ackompanjerar sången.

Känner kyrkorna på klangen

Mats Björklund sätter sig gärna vid pianot och spelar. Han har gott gehör, han har lärt sig spela själv. Han känner också igen klockornas klang från olika kyrkor.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

JAKOBSTAD – Vi hade en tramporgel hemma när jag var barn. Jag lärde mig att spela på den. Först med ett finger, sedan med flera, säger han.

Några lektioner har han aldrig tagit. – Jag spelar utan noter efter gehör. När jag hört ett stycke fastnar det direkt.

Mats Björklund är aktiv i församlingen och i kyrkan. Varje månad deltar han i U-klubbens samlingar i Församlingscentret. Då samlas man från hem och olika boenden i nejden för andakt och

ett kort program. Mats brukar ackompanjera sången på piano.

Varje söndag går han från hemmet till högmässan i Pedersöre kyrka. I kyrkan hjälper han till när det behövs.

– Jag brukar tända ljus, starta klockringningen, lägga upp psalmnumren på tavlorna och föra nattvardsbägarna till altaret. Ibland hälsar jag kyrkobesökarna välkomna. Jag brukar säga: God morgon och välkommen till kyrkan.

På tal om klockringning – Mats kän-

ner igen klangen från flera kyrkors klockor.

– Jag känner igen kyrkklockorna från Jakobstad, Pedersöre, Nykarleby, Munsala, Oravais, Esse, Purmo, Kronoby, Terjärv, Nedervetil, Karleby sockenkyrka och Gamlakarleby kyrka, säger han och nämner några.

– Och några finska kyrkor som Alavus, där jag varit. Jag känner också igen klockorna från Enare kyrka. Dem har jag hört i radion, tillägger han.

Det går inte att påstå vad som helst om kyrkklockor i hans sällskap.

– En gång var det radiogudstjänst från Jakobstads kyrka. Men kyrkklockorna som slog var Pedersöres.

Hemma hos Mats har han hängt upp bilder på flera kyrkor på väggen.

– Jag har bilder på Esse, Purmo, Larsmo, Kronoby, Nykarleby, Pedersöre och Jakobstad kyrkor.

Vilka kyrkor är dina favoriter?

– Pedersöre och Jakobstad. Pedersöre för dit kan jag gå själv på gudstjänst. Och så finns Marcussenorgeln där som jag fått spela på ibland, men inte under gudstjänster. Jag har också

spelat på orgeln i Jakobstads kyrka.

Under högmässan uppskattar Mats Björklund nattvarden.

– Det är det bästa med mässan. Men jag tycker också om att sjunga psalmer och höra Guds ord.

»Jag ser Gud som en pappa i himlen.«

Han ber aftonbön varje kväll.

– Jag ser Gud som en pappa i himlen. Man kan lita på Jesus.

Till vardags jobbar Mats på Intek med att plocka monteringskruvar för trädgårdsmöbler och muffar för vattenlås i påsar.

– Det trivs jag med. På fritiden brukar jag promenera eller spela på min keyboard. Jag spelar helst psalmer.

– Men mitt drömyrke är kyrkvaktmästare. Jag drömmer också om att få resa till Mallorca. Där har jag varit en gång. Vi flög dit med en Airbus 300B4. Jag har också varit i Larnaca och Ayia Napa. Dit flög vi med en MD11. Båda planen var Finnair.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 24.2 kl. 18.00: Förbönsväll för Ukraina i Jakobstads kyrka, Edman, Borgmästare m.fl. Flerspråkig.

FR 24.2 kl. 19.00: in da House i Församlingscentret ungdom, Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 26.2 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästare. Anna-Pia Svarvars gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 26.2 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Tema: "Jesus fortsätter överraska", Björk. Intervju med Miragha Sediqi, lovsång Bobo Dahlbacka, barnfokus, servering.

TI 28.2 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 2.3 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, orgel Lise Borgmästare, flöjt Anna-Karin Johansson.

TO 2.3 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i Församlingscentret, André Djupsjöbacka.

SÖ 5.3 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Björk, Borgmästare. Johan Sandbergs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 7.3 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 8.3 kl. 17.30: U-klubben i Församlingscentret, Ekman, Wester.

TO 9.3 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka.

KRONOBY

Kronoby

Gudstjänst: Sö 26.2 10.00 Kronoby fh. Saitajoki, Uunila

Mässa: Sö 5.3 10.00 Kronoby fh. Kavilo, Klingenberg.

Terjärv

Gudstjänst: Sö 26.2 13.00 Terjärv fh. Saitajoki, Uunila.

Finskspråkig mässa: Sö 5.3 10.00 Terjärv fh. Saitajoki, Smedjebacka.

Nedervetil

Mässa: Sö 26.2 10.00 Nedervetil fh. Smedjebacka.

Gudstjänst: Sö 5.3 13.00 Nedervetil fh. Kavilo, Smedjebacka.

LARSMO

To 23.2 kl. 11-12.30 Sopplunch: i församlingshemmet. Det finns även möjlighet till take-away.

- kl. 13.30 **Nattvard för vänkretsen:** Lassila.

- kl. 19 **Karasamling:** se annonsering på hemsidan.

Sö 26.2 kl. 10 Högmässa: Markus Ventin, Hans Wiklund, sång Victoria Enkvist. Kyrkvård: Storströmmen II. Strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

- kl. 18 **Finsk mässa:** Markus Ventin, Hans Wiklund.

Må 27.2 kl. 20 Bön för Finland: i Holm bönehus.

PEDERSÖRE Musik

Maria Magdalena – Eftertankens musik

Fastetiden inbjuder till bön och eftertanke. En möjlighet till detta erbjuds onsdagen **1.3 kl. 18** då församlingen ordnar en kväll med musik och meditation i Pedersöre kyrka. Medverkande är Ida Pettersson på flöjt, kantor Henrik Östman och kaplan Jimmy Österbacka. Välkommen!!

Sö 5.3 kl. 10 Högmässa: Lassila, Wiklund, sång Samuel Holmberg. Kyrkvård: Risöhall. Strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 26.2 kl 10 Gudstjänst: Munsala kyrka, Östman, Näs

- kl 12 **Högmässa:** Nkby fh, Smeds, Näs

Fr 3.3 kl 18.30 Världsböndagens gudstjänst: Nkby fh, tema "Jag har hört om er tro", Brita Ahlbeck, Smeds, Rabbe Forsman, kyrkkaffe.

Sö 5.3 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Smeds, Ringvall

- kl 12 **Högmässa:** Munsala kyrka, Smeds, Ringvall

- kl 18 **Kvällsgudstjänst:** Nkby fh, Edman, Ringvall

Samlingar och grupper

Sö 26.2 kl 14 Söndagsmöte: Jeppo bönehus, David Forsblom, Emma Sjöling, familjevänl. sportlovsprogram, arr. Slef Jeppo

Må 27.2 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Kristian Nyman

TI 28.2 kl 18 Bibelsamtal: Nkby fh, Jukka Sandvik, varannan ti.

On 1.3 kl 13 Nattvardsandakt: Jepoträffis, Östman, Vesteräs

Må 6.3 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Tomas Klemets

To 9.3 kl 12.30 Läseklubben: Munsala fh, varje vecka

- kl 13 **Fest för 80-åringar:** Nkby fh, för förs.medl. som i år fyller 80.

- kl 18.30 **Årsmöte:** Socklot lutherska bönehusförening, bönhuset

PEDERSÖRE

Gudstjänster och samlingar

Lö 25.2 kl. 18 Nattvardsmässa: Flynängens bönehus

Sö 26.2 kl. 10 Familjegudstjänst: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman, dagklubben. Även strömning i Youtube

- kl. 13 **Högmässa:** Purmo kyrka. Komulainen, Pandey

- kl. 14 **Sammankomst:** Punsar bönehus

- kl. 15 o 18 **Sammankomst:** Flynängens bönehus

- kl. 18 **Familjegudstjänst:** Esse kyrka. Komulainen, Pandey, dagklubben

On 1.3 kl. 18 Eftertankens musik – Maria Magdalena:

Pedersöre kyrka. Ida Pettersson, Östman, Österbacka

To 2.3 kl. 9 Morgonmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman

Sö 5.3 kl. 10 Gudstjänst: Purmo kyrka. Komulainen, Österbacka, Östman. Sång Marguerithe Sandstedt-Granvik. Även strömning i Youtube

- kl. 13 **Gudstjänst:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman. Korpkvartetten: Kurt E, Nils-Oskar F, Roy P, Peter E

- kl. 14 **Sammankomst:** Punsar bönehus

- kl. 15 **Sammankomst:** Flynängens bönehus

- kl. 18 **Högmässa:** Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved

On 8.3 kl. 12 Lunch för daglediga: Esse förs.hem. Gäst Matti Aspvik. Pris 12 €. Anm till Barbro 0403100458 senast 2.3

Grupper

Må 27.2 kl. 13 Symöte: Källby bönehus

Må 6.3 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka

- kl. 19.30 **Salamu:** Purmo kyrkhem

TI 7.3 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte: Sundby byahem

- kl. 13.30 **Missionsmöte hos G o H Ahlskog:** Nordanåvången 202, Purmo

To 9.3 kl. 18 Bibel och bön, unga vuxna: Källby församlingssal

- kl. 18.30 **Bibelsits:** Ytteresse bönehus

- kl. 19 **Bibel o bön:** Forsby bykyrka

Tisdagar, varje vecka:

- kl. 9.30 **Karakaffe:** Bennäs kyrkhem

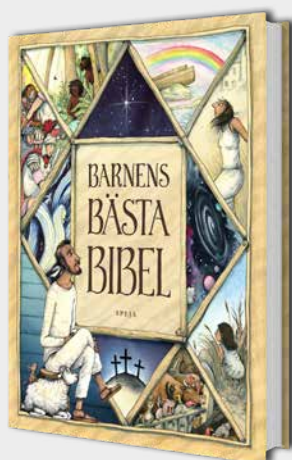
- kl. 18 **Bibel o bön:** Bennäs kyrkhem

- kl. 19 **Bön:** Purmo kyrkhem

NYKARLEBY Terminsstart

Läseklubben startar i Munsala

Torsdagen den **9 mars** startar Läseklubben sin vårtermin i Munsala församlingshem. Läseklubben är en eftermiddagsklubb på fem träffar avsedd för elever i årskurs 1-2. Ledaren Marita Holmlund hämtar barnen i skolan kl. **12.30** och för dem tillbaka kl. **14.15**. De får ett litet mellanmål, får lyssna till en bibel berättelse ur Barnens bästa bibel, ibland med rekvisita. Gruppen diskuterar, sjunger och har pausörelse. Målet är gemenskap, trygghet och stillhet kring bibelordet. Nya är välkomna med!

NYKARLEBY Sportlov

Sportlovssamling i Jeppo bönehus

På sportlovssöndagen **26.2 kl. 14-16** ordnas en samling för alla åldrar i Jeppo bönehus. Det blir en barnanpassad predikan av David Forsblom, sång och musikprogram med Emma Sjöling samt kollekt till förmån för bönehuset. Efter samlingen ordnas korvgrillning och aktiviteter för barnen utomhus. Välkommen med!

Selmas berättelse

Selma Nylunds skolgång blev en ökenvandring på grund av ut-
anförskap och mobbning. – De editrade foton på mig som de
lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig,
berättar hon. Hon försökte vara ”rätt”, men det var en omöj-
lig uppgift. Årets Gemensamt Ansvar-insamling vill motverka
våld bland unga.

TEXT: NINA ANDRÉN

KVEVLAX Insamlingen Gemensamt Ansvarfoku-
serar i år på våld och konflikter bland unga. År
2021 upplevde så många som 39 000 finländska
barn att de utsattes för våld i skolan varje vecka.

Selma Nylund är idag en nästan 20-årig ung
kvinna, som blev student förra våren. Hon har
nu ett mellanår och studerar konst på folkhög-
skola. Hon är en av dem som under många år
måste känna på hur det är att vara utsatt. Re-
dan i dagis upplevde Selma att hon blev utfru-
sen, inte fick vara med i lekarna. Utanförska-
pet fortsatte sedan genom hela lågstadiet och
ända upp i högstadiet. Det var först i gymnasiet
som Selma kände att skolan på riktigt tog tag i
problemen och tog henne på allvar.

Selma blev mer utsatt för psykiskt våld. Re-
dan i lågstadiet var det någon som tog alla till-
fällan i akt att trycka ner henne – allt hon gjorde
var fel, hennes kropp var fel, att hon spela-
de klarinett var fel.

– I högstadiet blev det ännu värre. De pojkar
som retade mig redan i dagis började bland an-
nat ta foton som de editrade och lade ut på nä-
tet, de ropade öknamn och kastade grus på mig.
Det var också en flicka som gjorde allt för att på-
peka att klädseln var fel. Det spelade ingen roll
vad jag hade på mig så var det fel. Jag försök-
te göra ”rätt” så att hon inte skulle kunna hit-
ta något att skratta åt, men om det inte var mi-
na kläder som var fel, så var det något jag sade.

Kanduse någon orsak till att det blev så här?

– Det är jätteviktigt att lyfta fram att det aldrig
är mobbningsoffrets fel, de som mobbar hittar
alltid någon att mobba, offren kan aldrig gö-
ra rätt hur de än försöker. Det spelar ingen roll
hur man försöker ändra på sig.

Vem fick du stöd av?

– Det var särskilt min bästa vän som sade ifrån
under hela skoltiden. Läraren i klass sex såg
också till att min vän och jag kom på samma
klass i högstadiet. Det känns som att de vux-
na i högstadiet resignerade och gav upp. Om de
ska säga till varje gång någon säger något elakt
måste de säga till hela tiden, dagarna i ända.

Selma tycker att man behöver ta itu med
frågor som ”Hur ska vi vara mot varan-
dra? Vad får man säga och göra och vad
får man inte säga och göra?” tidigare, se-
nast i förskolan. Selma tycker också att
de vuxna ska lyssna och agera. Ett barn
ska inte behöva känna sig förminskat på
grund av att vuxna säger ”det där är inte
mobbning”.

**Hur ser livet ut idag, har du kunnat
gå vidare?**

– Fast jag nu tagit studenten ekar mobbar-

nas ord i mitt huvud så att jag börjar tvivla på
mig själv: Kan jag faktiskt gå klädd så här, kan
jag prata så här? Jag har stunder då jag tvivlar
på mig själv och analyserar mig själv mycket.
Fast det har nog blivit bättre.

**Vad skulle du vilja säga till barn som nu
känner sig utsatta?**

– Det är inte deras fel, de ska inte behöva ändra
på sig. Jag vet att högstadietiden känns evighets-
lång, men det finns en tid efter det, våga hopp-
as på det. Det kommer en tid då du kan skapa
din egen vänskrets och vara mer fri.

Vad skulle du vilja hälsa till mobbarna?

– Du har det kanske svårt hemma, ingen ser
dig, du har dåligt självförtroende och påver-
kas av gruppträck – men du får inte trycka ner
andra för det!

Till offrens föräldrar vill hon säga:

– Lyssna på ditt barn! Säg att de kan berätta allt
för dig! Skanna in hur ditt barn mår, känn in!
Om barnet inte vill prata med dig eller det inte
räcker med att prata med dig, om barnet behö-
ver någon utomstående att prata med, kan du
ta reda på vem eller var och föreslå det, fråga
om barnet vill att du fixar en samtalskontakt.
Vissa saker går det lättare att prata om med en
utomstående som inte är ens förälder. Försök
att inte ta illa upp i så fall utan ta reda på var
barnet kan prata av sig och skjutsa barnet dit.

När det gäller mobbning finns inga vinnare. Både
mobbarna och offren behöver hjälp. Vi vuxna kan
ingripa i våldssituationer, och ge adekvat stöd som
sätts in i ett tidigt skede. 20 procent av de insam-
lade medlen från GA går i år till Stationens Barn, en
tvåspråkig organisation. Pengarna används för att
reda ut omfattande fall av skolmobbning, och ge-
nom gatumedling där medlarna är professionella
inom ungdomsarbete.

Den här artikeln ingår på Korsholms lokala sidor.

Selma Nylund i åttonde klass (till vänster), till
höger dagens Selma snart 20 år.

KOLUMNEN

JOCKUM KROKFORS

”Kom låt oss nu förenas här”

I VÅR församling i Jakobstad har våra kantorer utmanat oss
anställda att välja ut en favoritpsalm i vår psalmbok och kort
berätta om den psalmen och varför vi valde just den. För min
del kunde jag välja flera, men nu stannade jag för psalm 295,
Kom låt oss nu förenas här, en psalm som jag förstått hör till den
östafrikanska väckelsens sångskatt.

Den psalmen har jag tyckt om ända sedan mina tonår och
jag har försökt fundera på vad det är i psalmen som gör att jag
tycker så mycket om den. En orsak är säkert den melodi som
psalmen har. Melodin i psalmen gör den till en glad och sång-
vänlig psalm. Men ändå ligger nog huvudorsaken till att psal-
men hör till mina favoriter i texten i psalmen.

**»Det är ”Lammets sång” vi
sjunger redan här och nu.«**

TEXTINNEHÅLLET i psalmen kan väl sammanfattas med tre
ord. De orden återkommer också i de tre kärnord vi har i vår för-
samling och i vårt gudstjänstliv: Gemenskap, glädje och helighet.

I psalmen understryks gemenskap. ”Kom låt oss nu förenas
här” talar om gemenskapen mellan oss som kristna. Och den
gemenskapen utvidgas till den himmelska världen när vi lov-
sjunger med änglarna och helgonen. Gemenskapen utvidgas
dessutom till hela den världsvida kyrkan i det att lovsången
bärs fram ”från folk av alla språk”.

Glädjen i psalmen är tydlig. I refrängen får vi flera gånger
stämma in i ”Halleluja” i refrängen, och psalmen betonar lov-
sångens betydelse och kraft, här i kampen och en gång vid be-
frielsens dag.

Heligheten i psalmen kommer tydligt fram i riktningen i tex-
ten. Det är ”Guds lamm som segrat på Golgata”. Kristuscentre-
ringen och betoningen av Jesus försoningsdöd och uppståndel-
se är i centrum. Det är ”Lammets sång” vi sjunger redan här och
nu. Och den sången ska stiga stark vid tidens slut.

Så därför:

*Kom låt oss nu förenas här med änglarna i höjd
samt tusen, tusen helgon där och sjunga med stor fröjd:
Halleluja! O Guds lamm som har segrat på Golgata!
Halleluja, halleluja, halleluja! Amen.*

Jockum Krokfors är kyrkoherde i Jakobstads svenska
församling.

Sam Peltola, Lovisa Lundman, Linda Fagerholm-Lundman och Sindre Ekstrand i lektagen.

Öppen dagklubb

Församlingens öppna dagklubb samlas

Måndagar kl 10–12 i Bonäs prästgård

Tisdagar kl 9–11 i Församlingscentrets ungdomsutrymmen

Onsdagar kl 9–11 i Kyrkostrands församlingshem

Fika och lek på öppna dagklubben

Tre förmiddagar varje vecka samlas daglediga föräldrar med sina barn till öppen dagklubb på olika håll i staden.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

JAKOBSTAD Det är liv och rörelse i ungdomsutrymmet i Församlingencentret. Här bjuds på en härlig ljudsymfoni som tyvärr inte går att återge i den tryckta tidningen. Mitt in denna symfoni av skrik, joller, prat och skrammel sitter en grupp mammor och njuter.

– Det är så skönt att få komma hit och umgås med andra utan att behöva städa och ställa för gäster därhemma, säger Amanda Peltola.

Veronica Snellman leder den öppna dagklubben.

– Jag började själv som deltagare och gjorde inbopp som ledare när den ordinarie ledaren var

»Det är så skönt att få komma hit och umgås.«

frånvarande. När hon fick andra arbetsuppgifter fick jag frågan om jag vill ta över ledarskapet. I det spåret har det stannat, säger hon.

För mammorna är den öppna dagklubben en stund av fika och gemenskap med andra i liknade livssituation. Och barnen får leka och umgås med jämnåriga.

– För många barn är det en första inkörsport till att lära sig leka med andra. Det är som om barnen, i synnerhet de som saknar syskon, reagerar med häpnad över att det finns andra som är i samma storlek som de. Under coronan var ju många barn bara hemma och såg inte andra barn.

Den öppna dagklubben består av tre grupper som möts i Bonäs prästgård, Församlingscentret och i Kyrkostrands församlingshem. Den största gruppen träffas på Församlingscentret.

– Vi kan vara allt från tre till femton–sexton föräldrar med barn på en träff. De yngsta barnen har varit tre veckor gamla och de fortsätter tills de börjar i förskolan.

Det är mest mammor och barn som träffas, men bland de totalt 81 föräldrarna i dagklubbens Whatsappgrupp finns också några pappor. Alla är inte med varje vecka.

Och flera deltagare är välkomna med.

– Om det blir för trångt byter vi till ett större utrymme.

Vad gör ni annat än fikar och leker?

– Det är drop in under den första halvtimmen.

Sedan har vi en liten samling med sång som är på barnens nivå. Så blir det fika och fri lek. Vanligtvis kommer vi vuxna in på något diskussionsämne medan barnen leker, säger Veronica Snellman.

Kan öppna dagklubben vara en inkörsport till församlingen?

– Jag har bott i Solf och i Vasa och nu bor jag i Larsmo men kommer ändå hit på tisdagarna. De öppna dagklubbar jag varit med i har varit öppna för alla och dit har också kommit föräldrar med olika bakgrund. Vi har ju en samling där vi ber en bön och sjunger en sång om Jesus, men sedan leker man mest. Tröskeln är låg. Här har jag träffat många gamla bekanta från gymnasiet som jag inte sett på tio år, säger Amanda Peltola.

– Det är enkelt att komma hit. Vi har också nyligen flyttat hit från Vasa. Den här klubben har hjälpt mig att komma i kontakt med samhället här och få en gemenskap med andra, säger Jenna Särkinieni-Snellman.

Tidigare stod pensionärer för kaffeserveringen i klubben. Men det föll bort under coronan.

– Under coronan var klubben tidvis stängd och tidvis var deltagarantalet begränsat till tio. Då barnen också skulle räknas innebar det att oftast tre eller fyra mammor kom. Då hade vi ett anmälningssystem. De som inte rymdes med var anmälda till följande vecka, säger Veronica Snellman.

”Ska vi göra en berättelse av det här?”

Kristina Haga-Lagerström har varit söndagsskollärare i Korsnäs i 35 år. Barnen i söndagsskolan ger henne energi.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KORSNÄS – Jag kan vara trött före söndagsskolan – men där blir jag pigg! När jag kommer hem kan jag inte beskriva känslan hur bra jag mår. Jag känner att jag är behövd.

Kristina Haga-Lagerström har hållit söndagsskola i Korsnäs sedan 1988. Under coronatiden tvingades söndagsskolan göra ett kort uppehåll, men i övrigt har den pågått utan avbrott.

Engagemanget har hon fått via sin egen mamma, Maggie Haga, som varit söndagsskollärare i över 50 år. Som barn följde hon ofta med sin mamma till körer och olika samlingar. Kristina och en kompis gick i söndagsskolan ända tills de slutade lågstadiet.

– Vi nästan skämdes och kröp ner i bilen för att kompisarna inte skulle se oss!

Efter studierna till primärvårdare landade hon i Stockholm. Efter många om och men ledde fötterna hem till Korsnäs, där hon hittade arbete på Korsnäsambulansen. När hennes mamma föreslog att hon skulle bo i lägenheten i församlingshemmet var den första känslan irritation: ”Ska jag gå i mammas fotspår nu igen?”

– Men så blev det, och allt gick jättebra! När det behövdes en söndagsskollärare till kändes det som ett kall.

Där och då inleddes uppdraget som frivillig söndagsskollärare. Söndagsskolan hängde med också sedan hon träffat sin man Sven och flyttat vidare till eget hus. Inte ens när de egna tre barnen fötts har hon tagit paus.

– Barnen har fått vara med och har legat på bordet på en filt!

När yngsta barnet föddes fick han redan som tre veckor gammal rollen som Jesusbarnet i julfestens jultablå. Storasyter, 8 år, var Maria.

Utgår från barnens vardag

Inbjudan till söndagsskolan går till alla barn som fyllt fyra år under året och till dem som varit med tidigare. Yngre syskon är också välkomna.

Flanellografen är populär och plockas ofta fram. Kristina Haga-Lagerström brukar leta fram bilder som har att göra med dagens text och så får barnen varsin bild att placera ut på tavlan.

– Sedan brukar jag säga: Ska vi göra en berättelse av det här nu?

– Jag berättar i väldigt enkel form, så att barnen ska förstå, säger söndagsskolläraren Kristina Haga-Lagerström.

FOTO: PRIVAT

Kristina Haga-Lagerström

Bor i Korsnäs kyrkoby, uppvuxen i Taklax.

Jobbar som primärskötare på Lärknäs serviceboende.

Familj: maken Sven, tre barn, fyra barnbarn.

Blir glad över: familjen och alla mina fina vänner.

Blir arg över: falskhet och orättvisor, avundsjuka människor.

Uppskattar: människor som kan förstå allas svagheter och brister, som vill stödja andra och ge dem självkänsla.

I berättelsen utgår hon från det enkla och vardagliga och från barnens egna frågor. Det viktiga är att barnen involveras.

Berättelsen engagerar. En väninna berättade: – Vet du Stina, jag brukar inte alltid minnas vad prästen predikat i kyrkan, men när min flicka kommit hem från söndagsskolan, då håller hon en liten predikan för mig!

Pyssel och sång hör också till programmet på söndagsförmiddagen.

– ”När det stormar” är en favorit.

Några gånger om året deltar söndagsskolan i familjegudstjänsten. Till gudstjänsterna brukar de öva in tre sånger som barnen sjunger.

Kristina Haga-Lagerström delar på uppdraget att vara söndagsskollärare med de anställda i församlingen. Hon tycker att söndagsskolan har ett viktigt budskap:

– Livet kan vara hårt ibland. Det kan förändras över en natt, och då ser man att människan är ganska liten. Jag vill ge barnen en grundtrygghet och en barnatro. Jag vill att de ska få lära sig att be ”Gud som haver”.

Hur länge tänker du fortsätta?

– Så länge jag orkar och barnen kommer! Det finns inte så många söndagsskolor längre, men vi vill hålla kvar vår. Många av föräldrarna som nu kommer har jag själv haft i söndagsskolan.

»Jag vill ge barnen en grundtrygghet.«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 26.2 kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Guy Kronqvist, Kjell Lolax.

Må 27.2: Utfärd till Parra. Buss från Molpe 8.45, Korsnäs 9.00, Taklax 9.15, Harrström 9.30. Närmare uppg. ger Annika Lumme 040-5785303.

Ti 28.2 kl 14: Träffpunkt och Taklax bönehusförenings årsmöte i Taklax bönehus. Stadgeenliga ärenden. Guy Kronqvist medv.

Sö 5.3 kl 11: Högmässa i kyrkan, Rose-Maj Friman, Deseré Granholm.

Må 6.3 kl 11: Månadens kaffeböner, kravlös bönestund.

Må 6.3 kl 12: Gemensam lunch på Bistro. Ifall ekonomin är ett hinder för deltagande tag kontakt med diakonen.

Veckosamlingarna i Korsbäck och Harrström skjuts upp till följande vecka, samma tid och plats.

Må 13.3 kl 13: Dagssamling (inklusive Silvergruppen). Gäster Christina Båssar och Rainer Bystedt. Välkomna alla daglediga!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 26.2 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Martikainen.

Sö 26.2 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 26.2 kl. 17: Gospelkör i Krs förs.hem.

Ti 28.2 kl. 13: Kenya Syförening i grupprummet i Lfds förs.hem

Ti 28.2 kl. 19: Bibelstudium i Krs förs.hem.

To 2.3 11.30: Pensionärssamling i Krs förs.hem. Lunch och kaffe 6 euro. Gemenskap och program. Välkomna med båda nya och gamla pensionärer!

Fr 3.3 kl. 18: Bible study in English and Ukrainian i grupprummet i Lfds förs.hem. Tom Riska.

Sö 5.3 kl. 10: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Bergqvist.

Sö 5.3 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Teir, Vättö.

Ti 7.3 kl. 12: Härkmeri syförening i Härkmeri bönehus. Gemenskap, kaffestund, andakt. Norrback Erica

Ti 7.3 kl. 14: Diakonisyförening i grupprummet i Lfds förs.hem. Terminsstart. Gemenskap, andakt, bön och kaffestund. Ta gärna med ditt eget handarbete. Norrback Erica

Ti 7.3 kl. 18: Samling i vårvällen i Sideby Byacenter. Info om Kilens verksamhet. Sång och musik med Boris Teirfolk m.fl. Kaffe och dopp till förmån för Gemensamt ansvar 5 euro. Norrback Erica

Fastan pågår!

Att fasta handlar inte bara om att avstå från något, det kan också handla om att utmana sig själv och testa något nytt, att fasta *till* något. Tänk om du skulle testa gudstjänst på söndag?

On 8.3 kl. 18: Prayer & Worship i kyrksalen i Lfds förs.hem. Lovsång och förbön på flera språk. Norrback Erica, Grahn Ellinor, Norrback Daniel

On 8.3 kl. 18.30: Ekumenisk bönesamling i Saalem.

To 9.3 kl. 11.30: Pensionärssamling i Sideby kyrka. Lunch och kaffe 6 euro. Gemenskap och program. Välkommen med nya och gamla pensionärer! Transport ordnas. Ring Daniel H. dagen före. Mob. 040-7204260.

Fr 11.3 kl. 18: Möte i kyrksalen i Lfds förs.hem, SLEF:s lokalavdelning. André Djupsjöbacka, Juhani Martikainen, Nådehjonen.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 25.2 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Mixtakören dir. Johan Pätt. Sam Lindén

Sö 26.2 kl 12: Högmässa i Närpes kyrka. Sundqvist, Granholm

Sö 26.2 kl 18: En diakon på turné med Johan Pätt och spelmän, Rangby bykyrka. Blomberg

Må 27.2 kl 19: Bibelsamtal och bön i Luthergården, Håkan Salo

Ti 28.2 kl 13: Tiistaikerho, Närpiön seurakuntatalo. Lillbäck Engström

To 2.3 kl 13: Diakonisyföreningen i Närpes församlingshem. Lillbäck Engström

Sö 5.3 kl 12: Gudstjänst i Närpes kyrka. Sundqvist, Lindén-Liljehage

Sö 5.3 kl 18: Samling i Luthergården kl 18. Daniel och Erica Norrback

Ti 7.3 kl 13: Tjat & Prat på Café Albert, samtalsgrupp om missbruk, upprätthålla nykterheten. Välkommen! Lillbäck Engström

Övermark

Må 27.2 kl 13: Övermark syförening. Örn

On 1.3 kl 19: Bibel- och bönegrupp i Övermarks församlingshem. Örn

MALAX Barn

Kom på sportlovskul!

Sportlovskul för lågstadiebarn ordnas **måndag 27.2** i Övermalax församlingshem, **tisdag 28.2** i prästgården i Petalax och **onsdag 1.3** i församlingshemmet på Bergö, **kl. 9-15**.

Vi har program både inne och ute, och äter lunch och mellanmål. Ledare: Jenni Broo och Annika Ekström. Begränsat antal platser, anmälan till jenni.broo@evl.fi

NÄRPES Musik

Önskepsalmkväll i Pörtom

Välkommen på en önskepsalmkväll i Pörtoms församlingshem söndag **5.3 kl. 18.00**.

Ge ditt psalmönskemål direkt ur hjärtat under kvällens gång! Musikuppträdanden: Julia Stoor och Seniorkören.

Servering och lotteri till förmån för arbetet i vänförsamlingen i Varbla i Estland.

Arrangör: Närpes församlings musikverksamhet i samarbete med den lokala Varblagruppen r.f.

Sorgebearbetningsdag

Döden och avskedet möter oss ibland helt oväntat, mitt i livet. Ibland kommer döden väntad och kanske efterlängad. Oberoende av hur och när den kommer har den alltid sorgen som följeslagare. Att komma till rätta med den går ibland bättre och ibland sämre. Vi rör oss i ett spänningsfält mellan sakna-

Leif Westerlund

Camilla Roslund-Nordling

dens värld och vardagsverkligheten.

Under dagen får vi lyssna till två erfarna rådgivare: **Leif Westerlund**, familjerådgivare, präst, psykoterapeut m.m., och **Camilla Roslund-Nordling**, rådgivare i livshantering på Psykosociala förbundet r.f., utbildare i psykiska första hjälpen 1 och 2. Camilla har egen erfarenhet av kris och sorg.

Tid: lördagen 18.3 kl. 10–16

Plats: Närpes församlingshem

Anmäl deltagande (och ev. allergier och dieter) senast måndagen 13.3 till J. Sigg 045 3461300

Avgift för mat och kaffe 10 €

”Jag ser fram emot att få lyssna till erfarenheter, dela tankar och upplevelser om hur det är att vara människa då sorgen slagit följe med en.”

Leif Westerlund

Pörtom

Sö 26.2 kl 10: Gudstjänst i Pörtom församlingshem. Sundqvist, Granholm

Sö 5.3 kl 18: Varblaggruppen r.f. ordnar önskesalmkväll i Pörtoms församlingshem. Musikkuppträdanden, servering, lotteri. Lindén-Liljehage, Granholm

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Barngrupper och körer har sportlov v. 9.

Bergö

Sö 26.2 kl. 14: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe.

On 1.3 kl. 9–15: Sportlovskul i församlingshemmet. Se puff för mer info.

Sö 5.3 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Malax

Sö 26.2 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Söndagsskola i Socken.

Må 27.2 kl. 9–15: Sportlovskul i Övermalax församlingshem. Se puff för mer info.

Må 27.2 kl. 10: Karacafé i kyrkhemmet.

Sö 5.3 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Söndagsskola i Socken.

Sö 5.3 kl. 18: Kvällsandakt i kyrkan. Lovsång, andakt, förbön.

Petalax

Sö 26.2 kl. 12: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe.

Ti 28.2 kl. 9–15: Sportlovskul i prästgården. Se puff för mer info.

On 15.2 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.

Sö 5.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

KRISTINESTAD Träff

Diakonisyföreningen i Lappfjärd startar

Terminsstart för diakonisyföreningen blir det tisdagen **7.3 kl. 14**. Vi träffas i grupprummet i Lappfjärds församlingshem. Välkommen till gemenskap, andakt, bön och kaffestund. Ta gärna med ditt eget handarbete!

KOLUMNEN

DANIEL NORRBACK

Med ett helt annat perspektiv

GROVT TAGET kan väl människans liv delas in i fyra delar: barndom, ungdom, vuxenålder/medelålder och ålderdom. Men när man försöker dra lite exaktare gränser mellan dessa åldrar blir det genast knepigare: när upphör man egentligen att vara ungdom? Vid 20 år? 25? Och när exakt slutar man att vara medelålders och blir ”äldre”? Vid 60, 63 eller måhända 65?

I dagens värld känns det som om vi alltför mycket idealiserar ungdomstiden. Det är som om det vore någonting skamligt med att kalla sig själv ”gammal” eller ”äldre”. Varför är det så? Att vara gammal borde ju snarare vara något att vara stolt över! Vid hög ålder har man ju en lång livserfarenhet, och har hunnit inhämta mycket kunskap och livsvisdom som en ung person ännu inte har. Kanske vår förkärlek för ungdomen vittnar om en ytlig kultur? Den yttre skönheten tenderar ju att avta med åren, medan den inre skönheten tvärtom ofta ökar med stigande ålder.

Det är intressant hur perspektivet på ålder är någonting som skiftar beroende på ens egen ålder. Jag minns när min pappa fyllde 40. Då, ur mitt sjuåriga jags perspektiv, tyckte jag att min pappa var en ”gaambäl gåbb”! Men nu, då jag själv är 38 år, och bara har två år kvar till 40, är jag inte lika övertygad om att en 40-åring är lastgammal. Allt handlar som sagt om perspektiv. Jag inser att ur min treåriga yngste sons synvinkel så är jag säkert jättegammal. Men då jag träffar en 90-åring så är jag plötsligt jätteung!

*»I himlen existerar ingen tid.
Bara ett evigt nu.«*

VÅRT SAMHÄLLE må i någon mån vara ”åldersrasistiskt” och se ner på äldre, men Gud och Bibeln verkar inte dela den åsikten. I Psaltaren 92:13–16 står det: ”De rättfärdiga grönskar som palmer, som cedrar på Libanon växer de till. De är planterade i Herrens hus, de grönskar i vår Guds förgårdar. Ännu vid hög ålder bär de frukt, de frodas och grönskar för att förkunna att Herren är rättfärdig.”

Som kristna ska vi alltså inte tänka att livet är passé när vi blir gamla. Vi har fått löfte från Gud om att grönska och bära frukt också vid hög ålder! Varje människa är värdefull oavsett ålder, och i den himmelska värld dit vi kristna är på väg, är åldern irrelevant. I himlen existerar ingen tid. Bara ett evigt nu. I Guds närvaro, tack vare Jesus Kristus, får vi alla grönska och frodas i evigheternas evighet!

Daniel Norrback är kyrkoherde i Kristinestads svenska församling.

Selmas berättelse

Selma Nylunds skolgång blev en ökenvandring på grund av utanförskap och mobbning. – De editerade foton på mig som de lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig, berättar hon. Hon försökte vara ”rätt”, men det var en omöjlig uppgift. Årets Gemensamt Ansvar-insamling vill motverka våld bland unga.

TEXT: NINA ANDRÉN

KVEVLAX Insamlingen Gemensamt Ansvar fokuserar i år på våld och konflikter bland unga. År 2021 upplevde så många som 39 000 finländska barn att de utsattes för våld i skolan varje vecka.

Selma Nylund är idag en nästan 20-årig ung kvinna, som blev student förra våren. Hon har nu ett mellanår och studerar konst på folkhögskola. Hon är en av dem som under många år måste känna på hur det är att vara utsatt. Redan i dagis upplevde Selma att hon blev utfrusen, inte fick vara med i lekarna. Utanförskapet fortsatte sedan genom hela lågstadiet och ända upp i högstadiet. Det var först i gymnasiet som Selma kände att skolan på riktigt tog tag i problemen och tog henne på allvar.

Selma blev mer utsatt för psykiskt våld. Redan i lågstadiet var det någon som tog alla tillfällena i akt att trycka ner henne – allt hon gjorde var fel, hennes kropp var fel, att hon spelade klarinett var fel.

– I högstadiet blev det ännu värre. De pojkar som retade mig redan i dagis började bland annat ta foton som de editerade och lade ut på nätet, de ropade öknamn och kastade grus på mig. Det var också en flicka som gjorde allt för att påpeka att klädseln var fel. Det spelade ingen roll vad jag hade på mig så var det fel. Jag försökte göra ”rätt” så att hon inte skulle kunna hitta något att skratta åt, men om det inte var mina kläder som var fel, så var det något jag sade.

Kan du se någon orsak till att det blev så här?

– Det är jätteviktigt att lyfta fram att det aldrig är mobbningsoffrets fel, de som mobbar hittar alltid någon att mobba, offren kan aldrig göra rätt hur de än försöker. Det spelar ingen roll hur man försöker ändra på sig.

Vem fick du stöd av?

– Det var särskilt min bästa vän som sade ifrån

Till vänster Selma Nylund i klass åtta, till höger dagens Selma snart 20 år! FOTON: PRIVAT

under hela skoltiden. Läraren i klass sex såg också till att min vän och jag kom på samma klass i högstadiet. Det känns som att de vuxna i högstadiet resignerade och gav upp. Om de ska säga till varje gång någon säger något elakt måste de säga till hela tiden, dagarna i ända.

Selma tycker att man behöver ta itu med frågor som ”Hur ska vi vara mot varandra? Vad får man säga och göra och vad får man inte säga och göra?” tidigare, senast i förskolan. Selma tycker också att de vuxna ska lyssna och agera. Ett barn ska inte behöva känna sig förminskat på grund av att vuxna säger ”det där är inte mobbning”.

Hur ser livet ut idag, har du kunnat gå vidare?

– Fast jag nu tagit studenten ekar mobbarnas ord i mitt huvud så att jag börjar tvivla på mig själv: Kan jag faktiskt gå klädd så här, kan jag prata så här? Jag har stunder då jag tvivlar på mig själv och analyserar mig själv mycket. Fast det har nog blivit bättre.

Vad skulle du vilja säga till barn som nu känner sej utsatta?

– Det är inte deras fel, de ska inte behöva ändra på sig. Jag vet att högstadietiden känns evighetslång, men det finns en tid efter det, våga hoppa

as på det. Det kommer en tid då du kan skapa din egen vänkrets och vara mer fri.

Vad skulle du vilja hälsa till mobbarna?

– Du har det kanske svårt hemma, ingen ser dig, du har dåligt självförtroende och påverkas av gruppträck – men du får inte trycka ner andra för det!

Till offrens föräldrar vill hon säga:

– Lyssna på ditt barn! Säg att de kan berätta allt för dig! Skanna in hur ditt barn mår, känn in! Om barnet inte vill prata med dig eller det inte räcker med att prata med dig, om barnet behöver någon utomstående att prata med, kan du ta reda på vem eller var och föreslå det, fråga om barnet vill att du fixar en samtalskontakt. Vissa saker går det lättare att prata om med en utomstående som inte är ens förälder. Försök att inte ta illa upp i så fall utan ta reda på var barnet kan prata av sig och skjutsa barnet dit.

När det gäller mobbning finns det inga vinnare.

Både mobbarna och deras offer behöver få hjälp. Vi vuxna kan se till att man ingriper i våldssituationer. Vi kan ge adekvat stöd som sätts in i ett så tidigt skede som möjligt. Genom att klarlägga bakgrunden till händelserna kan vi hjälpa och kanske till och med lyckas bryta våldsspiralen. 20 procent av de insamlade medlen från Gemensamt Ansvar går i år till Stationens Barn, en organisation som arbetar både på finska och svenska. Pengarna kommer att användas för att reda ut långvariga och omfattande fall av skolmobbning, och genom gatumedling där medlarna är professionella inom ungdomsarbete.

»Det kommer en tid då du kan skapa din egen vänkrets och vara mer fri.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Så här ser det ut i Tore Karlströms verkstad. FOTON: ÅLANDSKISTAN

Gör kistor med omsorg

Tore Karlström gör kistor som handarbete, som de gjordes förr. – Jag ska göra en åt mig själv också.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA Tore Karlström är född och uppvuxen i Jomala och har bott där hela sitt liv – med undantag för de elva år då han utbildade sig till byggnadsingenjör och arbetade i Sverige.

Under hela sin karriär har han jobbat med att bygga och snickra. Nu är han pensionär, men han snickrar ändå. – Jag tycker om att bygga, därför håller jag på fortfarande trots att jag redan fyllt 81.

Han drev ett eget snickeri i över tjugio år, och när snickeriutrymmena sedan stod tomma funderade han på vad han skulle göra med dem.

– Då såg jag ett svenskt teve-program om en 95-årig snickare som börjat snickra på en egen kista i trä och sedan började få beställningar av grannarna.

Så han tänkte: Varför inte bygga kistor som man gjorde dem förr? Men det visade sig svårt att komma in på marknaden med de kistor han ville göra.

– Folk är så vana med att kistorna ska vara draperade med vitt tyg. Men det är så bara i Finland och på Åland, sådana kistor ser man inte i Sverige. Inklädnaden med tyg är en rysk sed som funnits i Finland i 200 år.

Själv tror han att träkistorna utan tyg-

drapering kommer att göra comeback – men det kan ta tid. Själv har han fått hjälp med marknadsföringen av en begravningsbyrå som säljer hans kistor.

– Jag förstår ju att de anhöriga väljer en kista med tygdrapering. Men med tanke på vad som händer i Ryssland just nu kunde vi kanske börja ge upp den traditionen.

Vilka är utmaningarna med att bygga en kista?

– Man måste få vinklarna rätt, men det tycker jag är ganska roligt. Kistan måste hålla ihop, och jag har gått in för att den inte ska ha en enda spik eller skruv, på det viset förmultnar allt. Det lim jag använder är också miljövänligt.

Han använder genomgående åländsk gran, men han funderar på att använda furu också.

Hurlänge tar det att snickra en kista?

– Det kan jag inte svara på! Det har inte blivit så många under det år jag hållit på. Min arbetstid är cirka tre timmar om dagen.

Hans kistor kommer i olika versioner, träfärgade och målade. Man kan välja en vit eller svagt grå kista, men

också ett mer spännande färgalternativ.

– Jag har laborerat med en naturenlig färg där kistan blir grå av solen. Då ska man smörja träet med två vätskor. Den första består av kaffe, te och rödvin, och den senare av ättika och stålull. Stålullen ska ligga i ättikan en dag.

Alla kistor blir lite olika, beroende på blandningen och på solen. Att få en så här omsorgsfullt tillverkad kista är inte helt billigt: de kostar kring 1 500 euro.

»Den ska inte ha en enda spik eller skruv.«

Har du byggt en kista åt dig själv?

– Jag håller på! Det finns faktiskt en historia bakom den också. När jag var femton beställde jag virke till en båt av min morbror. Nu har virket legat i 65 år och väntat på att bli båt, men nu ska det i stället bli två kistor, en för mig och en för min hustru.

Vill du veta mer? Bekanta dig med Tore och hans kistor på alandskistan.ax. Där finns också en video som visar hur processen går till.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 26.2 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Eija Grahm, Markus Ollila.

On 1.3 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Hanna Lehtonen.

Sö 5.3 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

On 8.3 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 5.3 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Gunnar Grönblom, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Sö 26.2 kl. 15: Finskspråkig minimässa i Korpo kyrka, Esa Killström.

Sö 5.3 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 26.2 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 5.3 kl. 18: Kvällsgudstjänst med sånger från Taizé i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund. Sing-in med övning av kvällens sånger kl. 17.15.

Iniö kapellförsamling:

Sö 26.2 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Saara Maria Roto; Robert Helin. – kl. 15 Andakt med nattvard i Iniö Aftonro.

ÅBO

fre 24.2:

– **kl 10.30–12:** Närståendecafé, Kvartersklubben (Henriksg. 9, Åbo). Ordnas i samarbete med Folkhälsan, Egentliga Finlands Minnesförening och Åbo svenska församling. Anmälan senast 23.2 till Eva Björkqvist 040–5165679.

– **kl 12:** Bönestund för fred, Domkyrkan. Det har gått ett år sedan kriget i Ukraina bröt ut. Ärkebiskop Tapio Luoma, Ortodoxa församlingens kyrkoherde Ion Durac och präster från Turun tuomiokirkkoseurakunta och Åbo svenska församling medverkar.

lör 25.2:

– **kl 11–13:** Lördagsbrunch, Skogskyrkan i Runsala (Albert Ravilas väg 44). Det bjuds på varm saft, kakao och kaffe. Ta med egen matsäck och mugg!

ÅBO För ensamföräldrar

Hitta gemenskap!

Lever du som förälder ensam med barn? Då ska du titta hit.

Gruppen för ensamstående föräldrar med barn träffas en gång i månaden, följande gång **lördagen 4.3 kl.15–17.30** i Aurelia (Auragatan 18, Åbo).

Träffen börjar med en gemensam måltid varefter barnen har eget program tillsammans med våra hjälpledare och föräldrarna får möjlighet att diskutera och fundera på vardagens utmaningar och glädjeämnen. Vi avslutar träffen med en kort andakt tillsammans.

För mera information och anmälan, kontakta diakoniarbetare Agneta Markkula, agneta.markkula@evl.fi eller 040–3417 757.

sön 26.2:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren–Vikström (pred), Wikstedt (lit), Söderlund. Gudstjänstgrupp Se-fanja medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 27.2:

– **kl 12–12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.
– **kl 14:** Missionskretsen, Aurelia.

tis 28.2:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 1.3:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. ”Kalevaladagen, finska kulturens dag”

– **kl 13:** Frukostklubben, Di Trevi (Aurag. 1, Åbo). Mats Lillhannus ”Musiken som sjungits i Åbo – nya upptäckter”. Anmälan senast 27.2 kl. 10 till Hedvig Långbacka hedvig.langbacka@abo.fi.

– **kl 13.30–15.30:** Barnhålan (åk 3–6), Aurelia.
– **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

tors 2.3:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.
– **kl 19:** Veckomässa i fastan, Skarpskyttekapellet. Björkgren. Kvällste i Pilgrimscentret.

lör 4.3:

– **kl 15–17.30:** Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan och dieter senast 28.2 till agneta.markkula@evl.fi eller 040–3417 757.

sön 5.3:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Lilje-

MARIEHAMN Samling

Församlingen samlas på krogen

Fredagen den 24 februari ordnar församlingen program ute på restaurang. Vi har bokat Kallas stadskrog och ordnar ett program med en blandning av körsång, allsång, korta reflektioner och mycket tid för att prata äta och umgås.

Vår specialmeny för kvällen är:

Friterade räkor med pommes frites, sallad & husets dipsås
Wallenbergare med skirat smör, örter & potatispuré
Priset för varmrätt inklusive ett glas vin, en öl eller ett alkohol-fritt alternativ är 24,50 €.

Bokning av bord görs direkt till restaurangen på booking@stads-krog.ax eller via telefon 04573460427.

Frågor om kvällens program och innehåll kan ställas till Edgar Vickström 018–536101 eller Guy Karlsson 018–536106.

ström (lit), Söderlund. Gudstjänstgrupp Rut med-
verkar. Barnhörna. Kyrkkaffe. Högmässan kan även
ses via www.virtuaalikirkko.fi
– **kl 15:** Mässa, S:t Karins kyrka. Wikstedt, Söder-
lund. Gudstjänstgrupp S:t Karin medverkar. Kyrk-
kaffe.

mån 6.3:

– **kl 18–20:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 7.3:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 8.3:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlings-
hem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t
Karins.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Marika Björk-
gren–Thylin “Missionens många ansikten”

– **kl 13.30–15.30:** Barnhålan (åk 3–6), Aurelia.

tors 9.3:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.

– **kl 19:** Veckomässa i fastan, Skarpskyttekapel-
let. Björkgren–Vikström, Söderlund. Kvällste i Pil-
grimscentret.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 26.2 kl. 11 Högmässa: Äng, Freiman, Stig
Petrone predikant

Mån 27.2 och 6.3 kl. 19 Meditation

Tors 2.3 kl. 12 Herrlunch: Anmälan till kansliet se-
nast 28.2

Sön 5.3 kl. 11 Högmässa: Serell, Hansen

MARIEHAMN

FR 24.02 kl. 14.00: Önskepsalmen i församlings-
hemmet.

FR 24.02 kl. 17.30: ”Sånger med innehåll” på
stadskrogen Kallas. Vi sjunger, samtalar och äter
(var o en betalar sin måltid o dryck själv.)

SÖ 26.02 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

TI 28.02 kl. 18.30: Ett annorlunda liv – samtal i
fastetiden i S:t Görans kyrka med Maria & Olof
Widén.

TO 02.03 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 02.03 kl. 12.00: Sopplunch i församlings-
hemmet.

SÖ 05.03 kl. 11.00: Stenmässa i S:t Görans kyrka,
S:t Mårtenskören medverkar. *

TI 07.03 kl. 18.30: Ett annorlunda liv – samtal i
fastetiden i S:t Görans kyrka med Gisela Linde.

TO 09.03 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 09.03 kl. 12.00: Sopplunch i församlings-
hemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

24.2 kl. 12 Herrlunch: i Mikaelsgården.

26.2 kl. 11 Högmässa: i Geta kyrka. Ingrid Björk-
skog, Johanna Evenson.

26.2 kl. 14 Högmässa: i Vårdö kyrka. Outi Lauk-
kanen, Johanna Evenson.

26.2 kl. 19 Taizémässa: i Sunds kyrka. Ingrid
Björkskog, Johanna Evenson.

28.2 kl. 12 Herrlunch: i Sunds församlingshem.

28.2 kl. 18.30 Getakören: börjar öva inför påsk i
Geta församlingshem. Nya sångare är välkomna
med. Ledare är Miina Fagerlund.

5.3 kl. 10 Högmässa: i Sunds kyrka. Ingrid Björk-
skog, John–Adam Sjölund.

5.3 kl. 12 Högmässa: i Finströms kyrka. Ingrid
Björkskog, John–Adam Sjölund.

9.3 kl. 18 Läsmöte: hos Kristina Pehrsson, Lis-
tersby.

På församlingens hemsida:

www.norraalandsforsamling.ax finns information
om regelbunden gruppverksamhet.

ECKERÖ–HAMMARLAND

26.2 kl 11.00 Högmässa: i Eckerö kyrka, Eva Willi-
ams o Pipsa Juslin

5.3 kl 11.00 Gudstjänst: i Eckerö kyrka, Jean Bany-
anga o Christian Juslin

St Catharina kyrka: Kyrkan stängd för renovering
av läktare och orgel 7.2.2023 och framåt. Välkom-
men till Eckerö S:t Lars kyrka.

Info om regelbunden gruppverksamhet: finns på
församlingens hemsida www.eckero-hammarland.fi
och i församlingens information i kommunbladet.

JOMALA Mässans symboler

Liturgisk verkstad

Tre onsdagar i fastan djupdyker vi i mässans
symbolvärld. **Onsdag 1.3, 22.3 och 29.3 kl. 19** i St
Olofs kyrka.

Varför gör vi som vi gör i mässan och vad be-
tecknar de olika momenten?

Verkstaden består av både diskussion och
praktisk övning och leds av Stig Petrone och
Stefan Äng. Ingen anmälan.

KOLUMNEN

I hjärtats lustgård

KLART ATT jag väljer den 28 dagar långa februari då
jag bestämmer mig för att ”unna mig” en sockerfri må-
nad. Fast ska jag vara helt ärlig så är det inte helt sock-
erfritt som gäller hela månaden. Lördagsgodis tänker
jag tillåta mig, för så farligt är det väl inte om man syn-
dar lite ibland?

Stackars Eva och Adam, de fick minsann inte synda li-
te ibland. ”Ni får inte äta av frukten”, deklarerade Gud.
Punkt slut. Hade det inte varit snällare – och framför allt
mera realistiskt – av Gud att säga: ”Äpplena, dem får ni
inte äta av – utom på lördagar”?

ÄR DET kanske inte det vi längtar efter, att komma un-
dan med att synda lite ibland? Att få bo kvar i lustgår-
den trots nödvändigheten av fikonlöv; att få ha kvar det
trygga förhållandet och samtidigt fylla behovet av spän-
ning; att vara slanka och välmående och samtidigt äta
äppelpaj, åtminstone en gång i veckan?

Eller är det behovet av att få testa våra gränser som
vi innerst inne längtar efter? Hur mycket tål förhållan-
det; hur mycket tål kroppen; hur mycket kunskap kan
vi ta till oss?

Eller är det möjligheten att välja som är det viktigas-
te? Möjligheten att välja att stanna eller att gå; möjlig-
heten att konsumera eller att inte konsumera; möjlighe-
ten att tro på ormen eller att tro på Gud?

*»Förr eller senare står vi där
skamsna och gömmer oss
bland löv och skuggor.«*

VI FÖRHÅLLER oss på olika sätt till trädet i hjärtats
lustgård. Men oberoende om lockelsen handlar om att
synda-lite-ibland, spränga gränser eller brottas med val-
möjligheter så händer det förr eller senare att vi står där
skamsna och försöker gömma oss bland löv och skuggor.

Kända knep att ta till för att försöka göra sig av med
skammen är att förtränga den, rationalisera bort den el-
ler anamma psykologiska förklaringar till varför vi syn-
dat. Och så finns förstås alternativet att lyssna till rös-
ten som viskar: ”Adam, var är du?”

Johanna Evenson är församlingsmusiker i Norra
Ålands församling.

”Jag brinner för själavård”

Emma Björklund från Pedersöre studerar teologi i Lund, men jobbar just nu på Åland. Hon skulle vilja se en kyrka där alla kände sig välkomnade och sedda.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

NORRA ÅLAND Emma Björklund kommer från Pedersöre, men hon studerar teologi i Lund och jobbar just nu som diakoniassistent i Norra Ålands församling.

Emma Björklund i Vårdö bönehus.

FOTO: PRIVAT

Hur kommer det sig att du studerar teologi i Sverige och inte i Finland?

– Jag har svårt att sätta fingret på det, men det har att göra med att jag känt att jag inte helt skulle trivas med stämningen och miljön i Åbo. Det är ett litet sammanhang och det leder lätt till slitningar mellan grupperingar både bland studerande och anställda.

När hon besökte Åbo kände hon helt enkelt att känslan i byggnaden var fel.

– Det var också skönt att inte behöva läsa tentlitteratur på finska.

Hon har i stället studerat teologi i Lund, med sikte på att bli präst.

– Först bodde jag utanför Åre och gick bibellinjen vid en folkhögskola. Jag hade tänkt bli ungdomsarbetsledare, men den utbildning jag tänkt på lades ner, och då visste jag att det inte var min väg.

Nu har hon två år av akademiska studier bakom sig och fyra år kvar. I Sverige ser processen att bli antagen som präst väldigt annorlunda ut jämfört med Finland – redan i ett tidigt skede av studierna blir man antagen till ett stift.

– Det är ett mycket tydligare system än i Finland, och man gör pastoraldelen under det sista studieåret.

Det enda hon tycker är synd är att Lund finns så långt i söder. I praktiken betyder det att hon rest hem till Österbotten två gånger per år: till julen och till sommaren.

– Sverige har ju inget statligt järnvägsverk, så tågpriserna är jättehöga. Om jag flyger från Köpenhamn till Helsingfors är jag hemma i Pedersöre på tolv timmar. Åker jag tåg och färja blir det 24.

Vad saknar du med Österbotten när du studerar i Lund?

– Familj och vänner, men också skogen och miljön och kulturen. Den lite raka, karga och tillbakadragna ärligheten som finns. Man säger vad man tycker och behöver inte linda in någonting i onödan, vilket man gör i Sverige. Jag saknar också att få prata dialekt.

»Jag saknar den raka, karga ärligheten.«

Just nu har du en liten paus i studierna och jobbar som diakoniassistent i Norra Ålands församling. Hurdant är Åland i jämförelse med Österbotten och Lund?

– Jag bor på Vårdö och jag tycker det är jätteviktigt att åka färja till jobbet. Jag bor hos min faster, så jag har varit mycket på Åland under min uppväxt.

– Åland är ganska eget, och Vårdö skiljer sig en del från det övriga Åland: här finns en gammal väckelsetradition.

Hon gillar jobbet som diakoniassistent.

– Det har också gett mig insikten att jag faktiskt vill bli präst och inte diakon. Men jag trivs jättebra och har fått leda olika grupper, vilket jag tycker om.

Brinner du för något särskilt?

– Jag brinner för själavård. Jag vill möta människor, men också få fira nattvard med människor vid deras dödsbädd.

Hur ser du på kyrkans framtid?

– Där finns stora utmaningar. Det är svårt att få med nya i verksamheten, vilket leder till att det blir en kristen elit som samlas, för andra ”tacks inte vara med”. Människor som går i kyrkan borde ha ögonen med sig och välkomna de nya. Jag tror att vi måste bli bättre på att älska alla i kyrkan och se alla som våra medmänniskor.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 24.2 Heikki Huttunen, Esbo
Måndag 27.2 Rabbe Tiainen, Helsingfors
Tisdag 28.2 Mezmur Holmström, Åbo
Onsdag 1.3 David Wikström, Raseborg
Torsdag 2.3 Yvonne Terlinden, Karis (repris från 8.3.2019)
Fredag 3.3 Sara Högborg, Åbo
Måndag 6.3 Fredrik Martin, Raseborg
Tisdag 7.3 Tomas Ray, Helsingfors
Onsdag 8.3 Tomas Ray, Helsingfors
Torsdag 9.3 Tomas Ray, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 26.2 Högmässa med Johannes församling i Helsingfors. Präster: Mikael Busck-Nielsen och Monica Heikel-Nyberg. Kantorer: Dag-Ulrik Almqvist och Anna Maria Böckerman.

Söndag 5.3 Gudstjänst med Grankulla svenska församling. Predikant: Ulrik Sandell.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 24.2 Jan Edström, Esbo
Lördag 25.2 kl.18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 26.2 Jesus segrar över frestelserna. Textläsare: Maria Boström och Caspian Boström. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 1.3.2020)
Måndag 27.2 Yvonne Terlinden, Karis (repris från 8.3.2019)
Tisdag 28.2 Milja Westerlund, Sibbo
Onsdag 1.3 Catharina Englund, Jakobstad
Torsdag 2.3 Sixten Ekstrand, Borgå
Fredag 3.3 Claus Terlinden, Karis
Lördag 4.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 5.3 Bön och tro. Textläsare: Hedvig Långbacka och Lucas Snellman. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 8.3.2020)
Måndag 6.3 Kaikka Växby, Vanda
Tisdag 7.3 Henrik Perret, Helsingfors
Onsdag 8.3 Camilla Svevar, Korsholm
Torsdag 9.3 Gunilla Teir, Kristinestad

HIMLALIV

Fängelseprästen

Fängelseprästen Hanna Backman jobbar på anstalten Hall i Södertälje, och trots att klienterna där begått grova brott känner hon sig alltid skyddad när hon besöker dem.

Yle Arenan 26.2.2023
Yle Fem 27.2.2023 kl. 18:30

FÄNGELSEPRÄSTEN Hanna Backman jobbar på anstalten Hall i Södertälje, och trots att klienterna där har begått grova brott känner hon sig alltid skyddad när hon besöker dem. Till arbetsuppgifterna hör självård och samtalerna präglas ofta av de omständigheter

som lett fram till brotten: hård press, missbruk eller psykisk ohälsa – det är aldrig hundra procent ondska.

Enligt Hanna har vi alltför lätt att döma andra, och hon vill aldrig bli så bekväm att hon slutar söka ondska i sig själv. Redaktör: Nina Granvik

Fängelseprästen Hanna Backman träffar människor som har suttit i fängelse i många år och som haft tid att tänka. I sina samtal med dem kan hon uppleva att de ser saker i henne som hon själv inte visste att hon bar på.

BILD: YLE/ANTTI LEMPIÄINEN

CECILIA ARELL skrev "Jag skulle vilja bli mamma" och stack in lappen i lådan med förbönslappar i det lilla kapellet i Ekenäs. Vetskapen om att någon bad för henne när hon hade det tungt gav tröst.

Efter att ha längtat efter att bli gravid i flera år blev hon undersökt och fick veta att det inte fanns några fel på henne. Sambon hade barn sen tidigare och Cecilia kände både skam och en djup känsla av orättvisa.

Hon påminner sig om att sluta hata sig själv, för det finns saker i livet som man inte kan påverka. Efter fem försök med provrörsbefruktnings och ett missfall väntar hon nu på en äggcellsdonation. Hon kän-

Jag vill bli mamma

Cecilia Arell säger att det är viktigt att inte skylla barnlösheten på sig själv. Efter fem försök med provrörsbefruktnings och ett missfall väntar Cecilia på en äggcellsdonation.

Yle Arenan 5.3.2023
Yle Fem 6.3.2023 kl. 18:30

ner stor tacksamhet för en donators hjälpsamhet. Det tar tid att hitta en lämplig donator och Cecilia kan inget annat göra än att vänta.

Redaktör: Nina Granvik

Cecilia Arell har alltid känt sig ensam i sin längtan efter ett eget barn och förstår att det är svårt att prata om barnlöshet för att det kan vara så skambelagt. BILD: YLE/ATTE KAARTINEN

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Församlingspastor Patricia Högnabba har sökt kyrkoherdetjänsten i Matteus församling. FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

Förordnanden

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till kaplanstjänsten i Närpes församling åt pastor **Patrica Strömbäck** från 1.5.2023.

Förordnandet för tf. kyrkoherden i Solfs församling Patrica Strömbäck avbryts 30.4.2023 på egen begäran.

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till kyrkoherdetjänsten i Korsnäs församling åt pastor **Rose-Maj Friman** från 1.3.2023.

Pastor Rose-Maj Friman avgår 28.2.2023 från tjänsten som chef för sjukhussjälvården vid Vasa kyrkliga samfällighet på egen begäran.

Kaplanen i Sundom Kapellförsamling **Malin Lindblom** förordnas som sjukhuspräst vid Vasa kyrkliga samfällighet på viss tid 6.3-30.4.2023.

Församlingspastorn i Vasa svenska församling **Hanna Jern** förordnas som tf. kaplan i Sundom kapellförsamling på viss tid 6.3-30.4.2023.

Prosten **Gunnar Särs** förordnas som församlingspastor i Vasa svenska församling på viss tid 6.3-30.4.2023.

Kaplanen i Agricola svenska församling **Karl af Hällström** förordnas fortsättningsvis 1.3-31.12.2023 sköta kaplanstjänsten i Karis-Pojo svenska församling.

Pastor **Tuija Wilman** förordnas fortsättningsvis som tf. kaplan i Agricola svenska församling för tiden 1.3-31.12.2023.

Kyrkoherdetjänsten i Matteus församling

Kyrkoherdetjänsten i Matteus församling har inom utsatt tid sökts av församlingspastorn i samma församling **Patricia Högnabba**. Domkapitlet har intervjuat och granskat pastor Patricia Högnabbas behö-

righet och konstaterat henne vara behörig samt besitta den förmåga och skicklighet som krävs för tjänsten. Domkapitlet uppmanar församlingens rådet att antingen välja pastor Patricia Högnabba eller begära att tjänsten ledigförklaras på nytt då den endast fått en behörig sökande.

Kaplanstjänsten i Nykarleby församling

Kaplanstjänsten i Nykarleby församling har inom utsatt tid sökts av tf. kaplanen i samma församling **Helena Smeds**. Domkapitlet har granskat den sökandes behörighet och konstaterat henne vara behörig för tjänsten, förutom vad beträffar språkkravet i församlingens andra språk.

Kaplanstjänsten i Nagu kapellförsamling

Kaplanstjänsten i Nagu kapellförsamling har inom utsatt tid sökts av pastor **Terttu Laaksonen**. Domkapitlet har granskat den sökandes behörighet och konstaterat henne vara behörig för tjänsten, förutom vad beträffar språkkravet i församlingens huvudspråk.

Lediga tjänster i stiftet

Domkapitlet har vid sitt sammanträde 19.1.2023 ledigförklarat följande tjänster:

kyrkoherdetjänsten i Peder-söre församling

kaplanstjänsten i Ekenäs-nejdens svenska församling

Annonserna kan läsas i helhet på domkapitlets hemsida under rekrytering. Tjänsterna bör sökas senast 10.3.2023 kl. 12:00.

Följande sammanträde

Domkapitlets följande sammanträden 2023: 20.3, 27.4. Stiftsfullmäktiges sammanträden 2023: 16.2, 1.6.

Ett ryskt par, en rysk-ukrainska och en finlandssvensk har demonstrerat vid ryska ambassaden varje söndag i snart ett år.
– Mitt liv har blivit rikare, trots en tragedi och någonting som känns upprivande för oss alla, säger Rabbe Tianen.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Människomöten ger dem hopp

En grå söndag i februari sätter **Rabbe Tiainen** och hans ryska vänner **Ira** och **Pavel** sig ner på ett kafé i Helsingfors för att dricka en varm kopp te. Snart ska de bege sig till Fabriksgatan – vännerna demonstrerar vid ryska ambassaden varje söndag.

– Jag vill att kriget ska ta slut. Jag vill att Ukraina vinner. Jag vill inte att människor dör i onödan. Därför demonstrerar vi, säger Ira.

Ira och Pavel är ursprungligen från Sankt Petersburg. De är gifta och båda är ingenjörer.

– Vi motsätter oss kriget mot Ukraina och vi hoppas på att Ukraina återtar alla sina landområden. Jag hoppas att Ryssland som land ska bli helat och att människorna väljer en annan väg.

Ira kom till Finland för tio år sedan, innan hon var en aktivist.

– Därför har inte den ryska säkerhetstjänsten så bra koll på mig, så som de har koll på många andra exil-ryssar.

Vad vill ni säga till finska folket?

– Fortsätt att stötta Ukraina.

Ira tänker tyst för sig själv och säger sen:

– Döm inte ryssarna. De är rädda. Att bo i Ryssland är inte samma som att bo i Europa – det är en helt annan sak. I Ryssland är man rädd hela tiden. Det är väldigt svårt för en person som har levt i en demokrati hela livet att förstå.

Ira säger att många som styr Ryssland är omkring 70 år.

– När Sovjet föll traumatiserades de, och ändå beslöt de att återuppliva Sovjet. De inser inte att Ryssland har förändrats – och världen har förändrats. Min förhoppning är att vi lever de sista krampryckningarnas tid. Jag hoppas att de sista smulorna av Sovjet äntligen kan lämna oss.

Säkerhetstjänsten

Alla Iras och Pavels nära familjemedlemmar bor i Ryssland, bara Pavels nära släkting bor i Spanien.

– Det är svårt. De ser på kriget på ett annorlunda sätt än vi här i Europa, säger Pavel.

Ira fortsätter:

– Det är också svårt att veta hur familjemedlemmar blir behandlade av säkerhetstjänsten. Många aktivisters familjemedlemmar spionerar säkerhetstjänsten på.

Våren kommer bli tuff

Rabbes, Iras och Pavels goda vän **Anna** kommer rödfrusen till kaféet och ansluter sig till samtalet.

– Jag är rysk-ukrainska och kom till Finland

»I Ryssland är man rädd hela tiden. Det är väldigt svårt för en person som har levt i en demokrati hela livet att förstå.«

Demonstranterna har mötts som människor.
– Vi har haft fester, spelkvällar och bekantat oss med Finland.

för omkring sju år sedan och blev ingenjör.

Annas familj bor i Ukraina.

– När det fullskaliga kriget bröt ut var mina familjemedlemmar lättade att jag bodde i Finland. Inga nära familjemedlemmar har lämnat Ukraina, men några avlägsna släktingar har flytt till Polen, på grund av det som hände i Butja.

Innan den 24 februari var familjen väldigt pro-rysk.

– De har tittat mycket på rysk teve. Men deras uppfattning om Ryssland har förändrats.

Anna hoppas på vapenstillestånd.

– Men det verkar inte troligt i den närmaste framtiden. Det sägs att den tuffaste delen av kriget kommer nu. Jag är väldigt rädd för hur det ska gå för min familj. De måste stanna för att kämpa i kriget.

Anna brister ut i stilla gråt. Ira tar hennes hand.

”Mitt liv har blivit rikare”

– Jag tycker att ni är extremt modiga, säger Rabbe Tiainen till sina vänner.

Han har demonstrerat mot kriget sen sedan dag ett.

– Från februari till mitten av sommaren demonstrerade vi varje kväll.

Rabbe och hans finska vänner stod på ett ställe på trottoaren.

– Men med tiden närmade vi oss, alltså Iras och Pavels gäng, och blev en och samma grupp. Det har varit en rikedom att märka att kan jag kalla de här människorna för mina vänner. Jag kan inte poängtera det nog. Mitt liv har blivit rikare, trots en tragedi och någonting som känns upprivande för oss alla. Jag är så glad för alla nya människor som öppnar upp sin värld.

Efter sommaren demonstrerade gruppen en gång i veckan istället för varje dag.

– På våren tog min energi slut fast jag ville vara med. Jag jobbade varje dag och demonstrerade varje kväll. Min kropp och mitt huvud sade till.

– Efter sommaren så har vi ofta demonstre-

– Den ryska säkerhetstjänsten har inte så bra koll på mig, säger Ira. Hon väljer ändå att dölja en del av sitt ansikte när det blir dags för foto-
grafering. Anna vill inte vara med på fotografier-
na, som en säkerhetsåtgärd.

rat i cirka två timmar. Efter det har vi gått till
en bar, där stämningen har varit mer lätt-
sam.

**Din uppväxttid har präglats av den kristna
tron. Hur påverkar det ditt tänkande?**

– Att en diktator som Putin använder kristen
retorik för att motivera ett anfallskrig och dö-
dande av civila är helt bisarrt. Det är också nå-
got jag vill stå upp mot. Det är inte min syn av
det kristna budskapet, säger Rabbe.

– Det är sorgligt att den ryska ortodoxa kyr-
kans högsta ledning tiger, och stöder kriget
passivt. Vi har en skyldighet att säga ifrån.
Den katolska och ortodoxa kyrkan och andra
kristna kyrkor i Europa har sagt att patriar-
ken Kirills retorik är en villolära. Man kan,
helt enkelt, inte som kristen stödja ett krig
på det här sättet.

**Du har berättat att du i början kände myck-
et ilska. Har du några känslor av ilska kvar?**

– Det händer sig fortfarande att ilska är den
dominerande känslan. Vi är många i Finland
och Europa som reagerar på nyheterna med il-
ska. Jag tror att det är viktigt att man har nå-
gon kanal att få ut ilskan. Det kanske hand-
lar om att prata med någon eller att man gör
någonting konkret, så det inte blir någonting
som förbittrar en.

– Men tillsammans med de andra demon-
stranterna har jag fått bygga på med samvaro
och vänskap. För mig har det blivit viktigare
än ilskan. När man stått många kvällar ute på
gatan har man ibland inte så mycket annat att
göra än att prata och diskutera. Det har varit
en spännande resa. Man lär känna människor.
Jag har inte haft ryska vänner förr. För mig har
det blivit en aha-upplevelse: lösningen på krig
är ju faktiskt att människor möts. Och det ger
mig hopp. Det handlar inte om nationalitet,
utan det handlar om andra saker som har gått
snett. Lösningen är det att vi möts igen, säger
Rabbe Tiainen.

Överraskande vardag i prästkrage

Att gå klädd i prästskjorta kan leda till en del riktigt otippade människomöten. **Katarina Gäddnäs** berättar här om oväntade frågor mellan butikshyllorna och en riktigt udda taxiresa.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

I den här serien berättar präster om det mest uddade upplevt när de gått klädda i prästskjorta.

Katarina Gäddnäs är församlingspastor och sjukhuspräst i Mariehamns församling. Hon har märkt att en synlig prästkrage ofta leder till överraskande möten och djupa samtal.

– När jag blev prästvigd sa man att prästkläderna bär prästen. Det är något fint i det. Det är själva prästrollen som hjälper mig och hjälper människor att ta kontakt.

Hon har flera minnen som sticker ut, inte minst första sommaren när hon gick med prästskjorta.

DET MEST UDDA

– Jag gick i matbutiken och plötsligt när jag gick där och tittade bland hyllorna kom en man fram till mig, spände mycket bestämt ögonen i mig och sa: Vad tror du om världens undergång?

När kommer Jesus tillbaka?

– Det var lite svårt att ställa om där i butiken, jag hade inte tänkt hemskt mycket på apokalypsen. Men han var väldigt angelägen om att få höra mina åsikter. Så här kommer det att vara nu, tänkte jag.

Men hon kände sig inte avskräckt.
– Snarare lite upplyft och peppad!

Katarina Gäddnäs är församlingspastor och sjukhuspräst i Mariehamn.

FOTO: ARKIV/JOAKIM HOLMSTRÖM

En ovanlig taxiresa

En annan något otippad händelse inträffade i Helsingfors.

– Jag åkte taxi mellan några möten. Taxichauffören, som hade utländsk härkomst, var väldigt pratsam och berättade om hela sitt liv för mig. Han ville också att jag skulle be för honom där i taxin, vilket jag gjorde. Så hörde han sig för om prästerna här i Finland får gifta sig. Sedan sa han att jag är en utomordentligt vacker kvinna och frågade om jag vill gifta mig med honom.

Katarina Gäddnäs har insett att prästkläder kan signalera väldigt olika saker för olika människor. Som sjukhuspräst hinner hon sällan gå och knacka dörr, men försöker ibland.

– När jag kom in till en patient en gång utbrast han med eftertryck: Men vad tusan! Är jag så dålig?

Första sommaren som präst jobbade hon i Jomala och skulle uppvakta en jubilar i en avsides by. För att hitta använde hon navigatören som hjälp.

– Jag har jättedåligt lokalsinne; jag körde genom skogen, slutligen såg jag ingen väg längre och någon skörde-tröska stod parkerad där. Det fanns människor där så jag frågade mig fram. ”Det här har inte varit någon

väg sedan 30-talet!” sa en man.

När hon äntligen kom fram knackade hon på.

– Det var en mycket förskräckt människa som öppnade, när prästen kom i kostym. Jag fattade ingenting först, men tänkte sen att hon trodde säkert att jag kom med ett dödsbud.

När damen hörde att det var fråga om en födelsedagsfest skrattade hon glatt och lättat och sa:

– Nej, nej, det är grannen!

Vad vill folk oftast prata om när de kommer fram till dig?

– Ofta är det sorg. Oro och bekymmer, eller sådant man är bitter eller besviken på livet för. Varför gick det så här? Det kan också vara annat man gått och funderat på och sånt man har svårt med i kyrkans lära. Ibland frågar någon: Tror du verkligen på himlen och änglar? Men oftast är det ett sätt att få kontakt för att något annat ligger under: Hur ska jag orka med mitt liv?

Om hon själv är trött när någon kommer fram behöver det inte nödvändigtvis vara en negativ sak.

– Om man är trött och sliten är man ännu mer närvarande i stunden, hudlös och sårbar. Då kan samtalen bli ännu djupare. Jag försöker att aldrig ha någon agenda, men det går ännu lättare om man själv är trött och sliten.

Det är hela skalan av reaktioner och människor hon möter när hon är klädd i prästkläder, allt från vänliga människor och sådana som hälsar extra värdigt, till folk som projicerar negativa känslor på henne för att någon betett sig illa inom kyrkan.

– Människor är väldigt goda och snälla för det mesta. Och det är lätt att få hjälp om jag fått motorstopp. Det verkar finnas en stor tillit om man har prästskjortan på. Det tycker jag är fint, att det verkar finnas något sorts förtroende.

»Gud är inte bara en söndags- och gudstjänstgud.«

Varför tycker du det är viktigt att ha prästkrage ute bland folk?

– Gud är inte bara en söndags- och gudstjänstgud. Det är ett sätt att påminna människor om att vi finns och att vi vill möta dem där de är.

Så mycket handlar också om hur man kommunicerar.

– Det skulle kännas väldigt främmande för mig att inleda med: Är Jesus din herre? Folk börjar i en så konstig anda ibland.

Sånt jag kunde fasta från

»Jag skulle kunna städa andras rådd utan att ha den där härliga martyrkänslan.«

JAG KUNDE exempelvis ge upp choklad fram till påsk. Jag kunde ge upp att babbla på tills jag tänkt igenom det jag har att säga.

Jag kunde fasta *till* något, jag kunde joga igen, så där som jag gjorde innan mitt knä sa pang (knät är bra nu men vanan försvann).

Jag kunde pausa alla bitska kommentarer som hoppar grodlikt och plötsligt ur mun eller också kunde jag läsa Bibeln varje dag. Det skulle säkert vara bra.

JAG KUNDE sluta tala om mig själv, det skulle säkert vara en lättnad för många. Jag kunde fasta från att oro mig, men det är jag tyvärr inte förmögen till (jag lovar: jag har försökt jättemycket).

Jag kunde fasta fram lite mer städning. Jag skulle också kunna städa andras rådd utan att ha den där härliga martyrkänslan inuti. Jag skulle kunna fasta från att bara göra de roliga sakerna och skjuta upp de hemska (som kvitton, allt som har med kvitton eller min skatteprocent att göra). Jag skulle kanske kunna fasta mig fram till att hjälpa barnet med matematik istället för att hela tiden komma dragandes med mitt A i kort matte i studenten.

JAG SKULLE kunna fasta mig fram till att ge pengar till fattiga och lidande i stället för att låta dem slinka iväg helt obehållat till latte på kaféer, kläder på 50 procents rabatt eller osannolikt billiga second hand-fynd.

Det vore fint om jag kunde fasta från att tänka på vilken färg som särskilt klär mig eller vad jag egentligen signalerar med mina byxor.

MEN FASTAN ska ju vara en hemlighet.

Jag ska inte berätta om min fasta, jag ska leva den, jag ska inte ha det här behovet att pladdra ut mina godhetsförsök.

Så jag tänker faktiskt inte berätta precis vad jag fastar från eller fastar till.

Men här är något jag vet att jag vill: vara mindre självgod och mindre ängslig. Våga berätta att jag är svag och rädd. Våga det svåra samtalet, våga sitta i smärta och osäkerhet, våga säga ”jag kan inte, jag vågar inte, det här är jag inte bra på, vill ni hjälpa mig”.

Jag vill ta ansvar för min ledsenhet utan att försöka vräka den på någon annan.

Jag vill våga sår även om svaret är bara styrka och skal. Våga ändå.

Jag vill bända loss min blick från mig själv trots att den sitter fast så hårt att ytan lossnar när jag sliter av den.

ATT FASTA är att våga ställa sig sist i kön och låta andra gå före. Det är att lyssna.

Jag tror att Gud säger någonting jättetyst som man bara kan höra när man väntar tålmodigt allra längst bak.

Sofia Torvalds är redaktör.

Vad är **skamsköljning**? Den handlar om att du exempelvis ser något som kopplas till ett pinsamt minne, vilket leder till att du översköljs av en känsla av skam. Ju starkare känslan av skam var då minnet uppstod, desto starkare är minnet.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Vem bryr sig om hundra år?

Varje gång jag sjunger solo vid en släktbegravning känner jag ett litet obehag över min röst, en lätt skamsköljning.

Känslan kopplar jag till att jag som tolvåring utvaldes till att sjunga verserna till *Staffan var en stalleträng* när vår klass uppträdde med den på julfesten. Jag minns inte mycket av uppträdandet. Jag var blyg och nervös, jag sjöng, det tog slut.

Tio år senare hade vi klassträff. Några tidigare klasskompisar började skrattande dra sig till minnes den där julfesten: min svaga, pipiga lilla röst. Det var uppenbart att de mindes min insats som pinsamt dålig. De menade inget illa, men jag märkte att jag kände skam över att jag 1) gjort bort mig med att sjunga med så liten, skakig röst och 2) inte fattat att jag gjort bort mig med att sjunga med liten, skakig röst. Jag funderar än idag på att ta privatlektioner i sång för att min späda röst ska bli lite starkare.

Och vad gör man då?

Hur ska man då handskas med sina skamsköljningar? Ett sätt är att göra som jag just gjorde: berätta om dem. Ett annat mycket bra sätt är att öka sin självmedkänsla.

Att öka självmedkänslan kan till exempel innebära att du jobbar med att få syn på ditt inre barn. Jag kan till exempel tänka på den där blyga, rädda tolvåringen som skulle stå på scen och sjunga *Staffan var en stalleträng*. Stackars liten! Tänk om hon skulle ha haft en bra mikrofon, då hade hennes röst kanske hörts bättre?

Idag kunde jag helt enkelt ta ett samtal med henne, säga: om trettio år kommer du inte längre att bry dig. Du är en värdig sångare. Du sjunger rent. Visst kan du ta sånglektioner, men bara om det verkligen är något du vill.

Ett annat sätt att jobba med skam är att acceptera sin egen obetydlighet. Vad har det för betydelse att en liten jordevarelse en gång sjunger med liten röst på en julfest? Vem bryr sig om det om hundra år? Vem bryr sig längre om det alls, utom jag själv? Släpp det. Alla andra har glömt det för länge sedan.

Avlösning hjälper inte mot skam

Paavo Kettunen är en finsk teolog som forskat i andlig skam. I boken *Kätketty ja vaiettu. Suomalainen hengellinen häpeä* menar han att ett problem kyrkan kämpar med är att skillnaden mellan skuld och skam blir diffus. Skuld – det är något vi gör fel och som vi därmed också kan försöka reparera exempelvis med att säga ”förlåt” till någon, eller genom att bekänna vår synd i kyrkan.

Men skam, det är något vi *är*, eller något vi gör för att vi känner oss som vi känner. Jag kunde exempelvis som 12-åring inte rå för att jag hade en liten röst.

Kettunen menar att personers särskilt i kristna kretsar skapar känslor av skuld och synd kring saker som egentligen inte handlar om synd eller skuld. De handlar om skam. Och mot skam hjälper inte avlösning i kyrkan. Mot skam hjälper andras vänliga blickar och en känsla av att man är accepterad som man är, med alla de skavanker man har.

»Vad lyfter skammen från dina axlar? Nåd och medkänsla.«

Hos många föds skamidentiteten tidigt – kanske för att man inte lyckats nå upp till de krav föräldrarna ställt på en. Om man hela tiden känner sig otillräcklig växer skammen.

Många kommer till gudstjänsten med frågan: Räcker jag? Duger jag?

Det är skammens frågor. Och vad lyfter skammen från dina axlar? Nåd och medkänsla.

Det vill säga: Du duger som du är. Du gör ditt bästa. Du räcker till. Gud älskar dig oändligt precis som du är. Du är en del av Kristi kropp: varken viktigare eller oviktigare än någon annan. Vilket lidande du än bär på kommer det att hjälpa dig att vända blicken mot andra och bort från dig själv. Det är på grund av det här exempelvis AA-grupper fungerar så bra: där sitter en rad människor och bekänner

sin bräcklighet och maktlöshet tillsammans.

Vi efterlyste berättelser om skamsköljning på sociala medier för att tillsammans dela det som många tror sig vara ensamma om. Vi hoppas det ska hjälpa alla som kämpar med skam att se på sig själva med medkänsla när skamsköljningen kommer.

DET ÄR dagen för min konfirmation och ceremonin i kyrkan är precis avslutad och vi konfirmander ska tåga ut och ta emot gratulationer från släkt och vänner. Jag är först med att kliva ut genom kyrkporten. Ingen annan har hunnit ut ur den fullsatta kyrkan, förutom min mamma. Jag blir så överraskad och plötsligt tycker jag att hon minsann inte alls förstått hur det här ska gå till. Hon följer inte alls den förutbestämda regi som vi har övat på. Det är ju meningen att alla föräldrar, släkt och vänner ska gratulera alla konfirmander på samma gång. Det är åtminstone hur jag har föreställt mig det och nu får jag skämmas för att min mamma inte förstår.

Mamma kliver fram mot mig, ler så det glitterar i hennes ögon och ska precis ge mig en kram när jag snäser åt henne. Jag minns det inte ordagrant, men något i stil med: "Nej! Du ska inte

komma nu! Det är ju sen när alla kommit ut!" Hon blir förstås besviken och lommar iväg. Ungefär 30 sekunder senare är det fullt av konfirmander som blir gratulerade av sina föräldrar utanför kyrkan. Men min mamma har slängt sig i bilen och åkt hem.

I bilen på väg hem med min pappa säger han att mamma blev både arg och besviken på hur jag betett mig. Hon ville ju bara gratulera mig. Och i dag, nästan 20 år senare, skäms jag fortfarande över hur jag reagerade. Jag får i det närmaste vallningar av skam när jag tänker tillbaka på det minnet. Jag kan inte förklara min reaktion på något annat vis än att jag blev så överraskad när det inte blev exakt som jag föreställt mig. Det här är ingenting som vi har pratat om sedan dess. Då skämdes jag över min mamma men nu skäms jag över mig själv.

Anonym

EFTER NIAN gick jag på musiklinje vid en folkhögskola. Vi for ut på turné och gav konserter i olika högstudier, bland annat mitt gamla högstadium, vilket jag var väldigt nervös över. Mitt i en låt där jag sjöng solo skar sig rösten, jag hade haft influensa veckan innan och rösten var inte direkt på topp. Jag lät plötsligt som en tonårskille i målbrottet, rösten skar sig helt och jag såg hur många ur den stora och kritiska publiken såg på varandra och skrattade. Jag kunde inte sjunga mer, stod bara fastfrusen och mådde illa, ville sjunka genom jorden. Om jag försöker sjunga solo numera, vilket jag vet att jag egentligen kan, återupplever jag ofta denna händelse och får då akut scenskräck.

Anonym

NÄR JAG hade sönder ett stort bord av marmor hemma hos en killkompis när jag var tolv år. Det var hemskt! Och hans mamma var ensamstående med tre barn, dessutom.

Isabel

JAG HAR ett minne där jag sa något lite toktigt i ett jobbsammanhang. Det är flera år sedan och fortfarande kan jag må så dåligt av skam när det slår mig hur korkad jag måste ha låtit den där gången. Händer olika ofta, men tillräckligt för att det ska vara oerhört jobbigt.

Anonym

PÅ MIN studentdimission år 2003 fick jag hålla studenternas tal. Hela talet var upphängt på en strof i studentsången *Sjung om studentens lyckliga dag*.

Den rätta strofen var "Inga stormar än i våra sinnen bo". Men jag trodde att det skulle vara "Inga *sorger* än i våra sinnen bo".

Där höll jag på, i talarstolen, och skämde ut mig totalt. Ingen sa någonting. Jag fick reda på mitt misstag flera år senare.

Jag skäms väldigt ofta över den här händelsen, fast det har gått tjugo år. Jag har aldrig tidigare berättat om den för någon, men häromveckan öppnade jag upp mig på Instagram över min miss. Nu känns det lite bättre, men jag får fortfarande skamsköljningar när jag tänker på fadäsen.

Christa Mickelsson

DET VAR tioårsträff för min studentklass. Alla samlades utanför restaurangen där vi firat studenten och luften var full av den överdrivna hjärtlighet som social nervositet brukar ge upphov till. Under kramkalaset hade jag lagt märke till att ganska många av mina kvinnliga klasskompisar var gravida. Så hälsade jag på ännu en, en tjej som gått i parallellklassen och som jag gillat utan att för den skull direkt umgåtts med. Jag kompenserade för det faktum att jag knappt kom ihåg vad hon hette med att böja mig fram, klappa henne på magen och lekfullt fråga: "Och vad har vi här då?"

Hon gav mig en lång blick och svarade: "Fett."

Bakom henne stod min bästis från gymnasiet och knep ihop ögonen så där som man gör när man ser en flygkrasch på teve. Enda anledningen till att jag kan skriva under denna härresande tabbe med mitt eget namn är att vi träffades igen tio år senare och ett mirakel visade sig ha ägt rum. Hon hade glömt, eller i alla fall förlåtit! Vi pratade glatt och länge den gången. Så bara ett decennium av skamsköljning – det är ju inte så farligt.

Joanna Nylund

FEBRUARIKRYSSET

MORTILL JOHAN- NES Luk 1:57-60	ESAU FAR 1 Mos 27:1	KLANDRA	ANNA MALIN VORDA	"VIN MED ---" Mark 15:23 RADIUM	KORRO- DERA	BMA 2023
→					↓	SILVER
KYLA LEAS SON 1 Mos 30:13-15			GÅ			
				VOILE KAN N6 BETYDA		
HAND- LING			GRÄS	GISSAR VAROR		KONST- GJORT FÖREMÅL
HAV Apg 27 (rubrik)		RANCUNE STYCK		BITA IMPER- FEKT	KURT ANDERS- SON TYG	
KLÄN- NING FÖR KVÄLLS- BRUK	↓	BÖRJA STILTON	↓	DRAGG ORATOR	↓	MAMMA FEG FÄGEL? RAKELS SYSTER 1 Mos 29:16
↓						MASKINER
						ÄR OBE- GODD PROBLE- MATISK
GÖR RÄVEN ÖVER ISEN?						LAND- TUNGA MED UT- STÄNDER ÖGON
						VIMSIG TRAFI- KANT
ÄR 1984						ODJUR HEMING WAY
						JORDBRUKS- REDSKAP KÄMPADE
↓						LAG- LÄRARE Apg 6:34
						SÄNG UPPREPA
SMÄRT- SÄMT	→					
						INFLAM- MATION I STRUP- HUVUDET
STÄPP OCH STÄNK	UGGLA	RIS- KERA		SÄNK- TON LÄDDOR		KRIGS- GUD
↓						STAD I FINLAND AURUM
						LITIAM RUT ALMBERG
SAM- LADE RÖN?						TÖRE MÄNSSON BABYLO- NISK GUD
SVINDLA	FÄGEL FRUSET VATTEN					IRLAND DECLI- GRAM
↓						NEON
						BROR TILL PETRUS Matt 4:18
YT- RADE		UNDER- HÄLLAN- DE				LIK- GILTIG
						"ÄMNE
						PLUGG BALT
						KENT ERIKS- SON
						DEPARTE- MENT
						UNIK FÖRE- TEELSE
						ENGELSKT POJK- NAMN
						OLUST

JANUARIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Christina Björkholm**, Kvevlax, **Maj-Len Backlund**, Pargas och **Vivan Jäfs**, Jakobstad.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 10 mars 2023 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Februarikryssset". För kännedom: de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangelieföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

.....

.....

BMA 2023	ESAU FAR Luk 1:57-60	KLANDRA	ANNA MALIN VORDA	"VIN MED ---" Mark 15:23 RADIUM	KORRO- DERA	BMA 2023
→					↓	SILVER
KYLA LEAS SON 1 Mos 30:13-15			GÅ			
				VOILE KAN N6 BETYDA		
HAND- LING			GRÄS	GISSAR VAROR		KONST- GJORT FÖREMÅL
HAV Apg 27 (rubrik)		RANCUNE STYCK		BITA IMPER- FEKT	KURT ANDERS- SON TYG	
KLÄN- NING FÖR KVÄLLS- BRUK	↓	BÖRJA STILTON	↓	DRAGG ORATOR	↓	MAMMA FEG FÄGEL? RAKELS SYSTER 1 Mos 29:16
↓						MASKINER
						ÄR OBE- GODD PROBLE- MATISK
GÖR RÄVEN ÖVER ISEN?						LAND- TUNGA MED UT- STÄNDER ÖGON
						VIMSIG TRAFI- KANT
ÄR 1984						ODJUR HEMING WAY
						JORDBRUKS- REDSKAP KÄMPADE
↓						LAG- LÄRARE Apg 6:34
						SÄNG UPPREPA
SMÄRT- SÄMT	→					
						INFLAM- MATION I STRUP- HUVUDET
STÄPP OCH STÄNK	UGGLA	RIS- KERA		SÄNK- TON LÄDDOR		KRIGS- GUD
↓						STAD I FINLAND AURUM
						LITIAM RUT ALMBERG
SAM- LADE RÖN?						TÖRE MÄNSSON BABYLO- NISK GUD
SVINDLA	FÄGEL FRUSET VATTEN					IRLAND DECLI- GRAM
↓						NEON
						BROR TILL PETRUS Matt 4:18
YT- RADE		UNDER- HÄLLAN- DE				LIK- GILTIG
						"ÄMNE
						PLUGG BALT
						KENT ERIKS- SON
						DEPARTE- MENT
						UNIK FÖRE- TEELSE
						ENGELSKT POJK- NAMN
						OLUST

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLA KARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

SÖKER DU TOMT?

Vi erbjuder stadsnära landsbygd då den är som bäst.

KORSHOLM
MUSTASAARI

06-327 7111
www.korsholm.fi

Åbolands sång- och musikförbunds 100-årsjubileumshelg

17.3 kl. 19.30 Mikaelsskyrkan i Åbo

Sunrise Mass

Ola Gjeilo - Robert McF. Adamson - Jean Sibelius m.fl.

Marko Hakanpää, orgel

Blåslaget, dir. Mikko Lagerspetz

Pargas Amatörorkester, dir. Nicke Packalén

Jubileumskör & -orkester, dir. Anna Johnson

Program/biljetter: 20/15/10 €

NetTicket.fi & vid dörren

18.3 ÅSMF på stan
Pop-up-framträdanden

asmf.sangochmusik.fi

KOMMANDE RESOR:

25. – 28.4.	Resa till Sydvästra Finland.
- bl.a. Sjäälö och Hangö
29.6. – 6.7.	Vandring i Val di Fiemme, norra Italien
Flyg till Verona t/r med Finnair och
5 vandringsdagar i vackra Dolomiterna
21. – 25.8.	Resa till Åland
- bl.a. Kökar, Mariehamn och Brändö
31.8. – 7.9.	Vandring i Slovenien
Flyg med Finnair till Venedig t/r och
5 vandringsdagar i Kranjska Gora-området

ANMÄLNINGAR OCH YTTERLIGARE INFORMATION:

myynti@kokkolanmatkatoimisto.fi
www.kokkolanmatkatoimisto.fi

Kokkolan Matkatoimisto
Karleby Resebyrå

Fabriksg. 8, 67100 Karleby. Tfn (06) 823 8300,

Ett urval av kommande resor

Showkryssning till Stockholm	5-7.3 – några pl. kvar
Spa-resa till Estonia Medical Spa & Hotel, Pärnu	26.3-1.4
Påsk i Riga	7-10.4
Holland med Keukenhof och Blomstertåget	19-27.4
Franska Rivieran	29.4-5.5
Alsace & Champagne	14-23.5
Carola – 40 år sedan Främling, Stockholm	26-29.5

Mer info om alla våra resor på hemsidan!

INGSVA
RESOR • MATKAT

www.ingsva.fi
info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

Tampereen Sävel

TAMPERE VOCAL MUSIC FESTIVAL 14.-18.6.2023

AORA • Amor Céu • Ilona Korhonen Ensemble
Musta lamma • Somnium Ensemble
The Real Group • Vancouver Chamber Choir
Körkavalkad – Vokalensemblettävling
Kurser – Gratis konsertserie

Biljetter 0–35 € | Pass 60–200 €

tamperevocal.fi

lippu.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Sommarstuga i Raseborg för juni och juli med sovplatser för 3-4, gärna nära havet.
Tel. 043-8246040/ Viktoria

UTHYRES

Välplanerad tvåa med bastu och kök vid Aura å i Åbo. Fint läge på våning 5 av 5 med utsikt över Suomen Joutsen. Hyra : 820 e/mån + vatten och el.
Tel. 040-5789871/Marika

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Ons kl. 10-15.

Höghus-tvåa i Sköldargård, Ekenäs
42,5m², kokvrå.
Nära till skog och natur.
500€/mån, parkeringsplats ingår, vatten enl. anv.
Tel: 044-5784668

Ny, ljus tvåa med inglasad västbalkong i Söderkulla centrum. Goda bussförbindelser. Hyra 820e.
Jimmy 0408411756 / Sofie 0500362609.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LEDIGA TJÄNSTER

UNGDOMSARBETSLEDARTJÄNSTEN I GRANKULLA SVENSKA FÖRSAMLING ÄR LEDIGANSLAGEN

Kom till Grani som vår nya ungdomsarbetsledare!

- Du jobbar med åldersgruppen 7-24 år som en i vårt trevliga arbetsteam.
- Vi söker Dig som har iver och inspiration för arbete med ungdomar, konfirmander och samtidigt med juniorer och unga vuxna.
- För tjänsten förutsätts utmärkt förmåga att använda svenska i tal och skrift samt nöjaktiga kunskaper i finska.
- Av den sökande förutsätts examen enligt kyrkans författningssamling nr. 137. Också den som inte är behörig, kan komma på fråga.
- Den som blir vald bör vara konfirmerad medlem av ev.luth. kyrkan i Finland.
- Arbetet inleds 1.5.2023 eller enligt överenskommelse. Prövotid 6 mån.
- Innan tjänsten tillträds skall den som väljs visa ett godkänt intyg över sitt hälsotillstånd samt ett utdrag från straffregistret, enligt straffregisterlag 6 § 2 mom.
- Hyresbostad är möjlig att ordna.
- Lön för behörig enligt kravgrupp 503, med grundlönen 2700 €.

Ansökan med CV lämnas in senast fredag 31.3.2023 kl. 12.00 till grankulla.sv.fors@evl.fi
Intervjuerna sker måndag 3.4 från kl. 17.

Mera info ger kyrkoherde Ulrik Sandell 0505252201 ulrik.sandell@evl.fi eller kaplan Daniel Nyberg 0504619207 daniel.nyberg@evl.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Succén från 2019!
Biljettsläpp i mars!

KLOCKRIKETEATERN & THE CROSSING (USA)

ANIARA
fragment ur tid och rum

ETT MUSIKVERK EFTER HARRY MARTINSONS KLASSISKA RYMDEPOS

"America's Most Astonishing Choir."
- The New York Times

Donald Nally & The Crossing
- Grammy Award 2023

Den 1 september i Tempelplatsens kyrka

Musik: ROBERT MAGGIO
Libretto & Regi: DAN HENRIKSSON | Dirigent: DONALD NALLY
Med kammarkören THE CROSSING,
skådespelarna MATTI RAITA & CARL ALM
samt ANTTI SILVENNOINEN (Peking Opera) m.fl.

KLOCKRIKE-
TEATERN

THE CROSSING
DONALD NALLY-CONDUCTOR

Biljetter och mer info: klockrike.fi

Är du intresserad av att
arbeta som turistpräst
eller turistkantor?

Sök med: merimieskirkko.fi/rekry

KUNGÖRELSE

UNDERSTÖD

*Ur Gunvor och Bo Skogmans allmännyttiga
minnesfond för kristen verksamhet*

Fondens ändamål är att genom bidrag understöda kristen verksamhet i hem- och utland. Understöden skall användas för att befrämja uppfattningen att bibeln är ofelbart Guds ord med full relevans i alla tider. Bidragsmottagarna kan vara föreningar, väckelserörelser, arbetsgrupper och enskilda personer med evangeliskt luthersk anknytning eller andra ekumeniskt inriktade kyrkliga organisationer. Bidrag kan också ges för att finansiera besök av gästtalare och sångare.

Understöd kan sökas ur fondens medel för ändamål enligt stadgarna. Ansökningarna skall vara oss tillhanda senast 31.3.2023 under adressen: Församlingsrådet i Kristinestads svenska församling, PB 59, 64101 Kristinestad eller kristinestads.svenska@evl.fi. Bifoga bankkontonummer dit eventuellt bidrag betalas.

RÖKT SKOGSMAT, MUSIK & POESI.
PLANETÄRT NÖDLÄGE.

SÅNGER OM LJUS OCH MÖRKER
- EN KULINÄRISK KONSERT

DALEN.
PÅ JORDEN.

Den 17 april
Festsalen G18, Helsingfors

KLOCKRIKE-
TEATERN

Nu kan Ni tanka vår biogas i
Jeppo, Jakobstad och Storkyrö

BIOGAS

Naturligt!

För renare
luft & miljö

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft Energias ja kasvuvuomaa

OPINION

Skicka insändaren till:
Kyrkpressen/opinion, Södra
kajen 8, 01300 Helsingfors.
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn,
adress och telefonnummer.
Standardlängden för de
kortare insändarna är 1 200
tecken. **Redaktionen** förbe-
håller sig rätten att förkorta
insändarna.

Syndabekännelse

Reformera texten

I Kyrkpressen nr 2 skrev Sofia
Torvalds en belysande artikel
om syndabekännelsen och att
den hör ihop med nattvarden
och har anor ända från med-
eltiden.

Syndig – hallå! Varför?

Jag tar till orda på grund av
att en av mina bekanta för in-
te så länge sedan sade att hon
inte vill komma till kyrkans
gudstjänster just på grund av
att det första man får höra är
att man är syndig. Hon upple-
ver det mycket negativt.

Jag föreslår inte att syndabe-
kännelsen skall slopas. Men två
förändringar kanske vi kun-
de göra.

1) Flytta syndabekännelsen

och läs den precis före natt-
varden.

2) Reformera texten i synda-
bekännelsen till ett moderna-
re språk.

Jag inser nog att punkt 2 ger
huvudbry, men nog vore det
skönt med förbättring.

I början av gudstjänsten skul-
le jag uppskatta att endera få
sjunga en modern och tidsen-
lig psalm eller lyssna t.ex. till en
barnkör eller andra unga röster
som kunde presentera ett glatt
evangelium. I dethär avseendet
är många gudstjänster i Sveri-
ge ett lysande föredöme, som
vi väl kunde ta efter.

BENGT LAGERSTAM

Helsingfors

Svenska samskolan i Tammerfors

1895-2023

Grundskola och gymnasium

1895

**SVENSKA
SAMSKOLAN I
TAMMERFORS**

*Trivsel
Tradition
Trygghet
Tillförsikt*

Adress: Koulukatu 14, 33200 Tammerfors
Tel. 050-432 71 89 E-post: kansli@samskolan.fi
www.samskolan.fi

optima

GEMENSAM ANSÖKAN 21.2-21.3.2023

**YRKESINRIKTAD
GRUNDEXAMEN**

**Hux
(Utbildning som
handler för
examens-
utbildning)**

**YRKESUTBILDNING
MED KRÄVANDE
SÄRSKILT STÖD**

Jakobstad, Nykarleby, Vasa, Pargas, Helsingfors, Borgå www.optimaedu.fi/guide

Efo

Evangeliska folkhögskolan

Vasa Campus

Ett kreativt och spännande
mellanår med fokus på dig och din
framtid! GRATIS för läropliktiga!
Vi tar också emot äldre
studerande i mån av möjlighet.
Ansökan via studieinfo.fi eller
direkt till skolan.

GRATIS!

LinjeX

FOLKHÖGSKOLEÅRET FÖR LÄROPLIKTIGA

LinjeS

Studier i svenska för invandrare och andra
som inte har svenska som modersmål. Gratis
för de som har en godkänd integrationsplan.
Ansökan direkt till skolan.

Läs mera på efo.fi för mera info, eller ta kontakt!
Korsholmsespl. 2, 65100 VASA tfn: 010 327 1610, info@efo.fi

Specialläkar-
mottagningar
Undersökningar
Recept
Utlåtanden
Operationer

KRISTINA MEDi

WE OPERATE WITH THE BEST

Oy KristinaMedi Ab
- sakkunnig hälsovård & kirurgi

Tilläggsinfo & tidsbeställningar
vardagar kl. 9-16 tel. 06 -357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10
64100 Kristinestad

www.kristinamedi.fi
www.facebook.com/kristinamedi

Vi är verksamma i f.d.
Bottenhavets sjukhus OP-lokaler

Diabetes
Fysioterapi
Gastroenterologi
Gynekologi
Inre medicin
Ortopedi
Plastikkirurgi
Psykologi
Urologi

Välkommen till oss!

1. Remiss
2. Försäkring
3. Privat

Vi svarar gärna på
ev. tillägsfrågor.

**Sakkunnig hälsovård
& kirurgi snabbt,
nära och enkelt!**

Var dag är en sällsam gåva, en skimrande möjlighet

Församlingsförbundet är en aktiv och pålitlig aktör som i över 100 år verkat för det kyrkliga livets bästa på svenska i Finland. Genom goda samarbeten och långsiktigt arbete får verksamheten genomslagskraft och stöder församlingar och kyrkliga sammanslutningar att nå sina mål. Förbundet förvaltar idag fyra specialfonder som formats tack vare fina gåvor i form av donationer och testamenten. Med god förvaltning kan fonderna ge ett värdefullt stöd för det kyrkliga livet på svenska i Finland.

Vill du ge ett bidrag för framtiden i form av ett testamente eller en donation?

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET – TILLSAMMANS FÖR KYRKA OCH KULTUR

Ta kontakt, om du vill veta mera om donationer och testamenten. Vi hjälper med det praktiska och juridiska. E-post: kontakt@församlingsförbundet.fi, verksamhetsledare Kalle Sällström, tfn 050-3562 475. Adress: Församlingsförbundet, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors.

MOD OCH ERFARENHET BEHÖVS I RIKSDAGEN

Anna-Karin Tötterman
Egentliga Finlands valkrets
tötterman.fi

Patrik Karlsson
Nylands valkrets

Steven Frostdahl
Vasa valkrets
stevenfrostdahl.com

Betalare: Kandidaternas stödföreningar

BOK OCH MUSIK REA.

Alla Tiders kortpaket med 40 st. nya kort.

Grattis, barn, djur, Tänkvärda ord, bibelspråk och 10 st påskkort

Pris 19,90€

Beställning till **Sven-Erik Syrén's förlag**,
Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo
tfn. 050-301 6598,

Obs ny epost: sveneriksyren@gmail.com

Namn: _____

Adress: _____

Tel: _____

Postporto, 10 dagars betalningstid

----ex Bok Ängla breven, upplevelser av änglabesök.

----ex Bok, Den sjunde blir den femte, missionsbok.

----ex Bok Människor i kris, Du blir berörd av att läsa

----ex Bok Livets färdväg, krokiga stigar, glädje o. smärta.

----ex Bok De tre nycklarna. Carl-Eric Sahlberg

----ex Bok På underbara vägar har Herren lett mig

----ex Bok Trots paragraf 6. En spännande Inb. bok

----ex Bok Bönen är en segerns väg som håller

----ex Bok Löftet som gavs till Gud

----ex Bok Estland i mitt hjärta missionsbok

----ex Bok, Nu är det skördetid, skörden är mogen.

----ex Bok, I den Helige Ande och I Eld. E. Hietanen

----ex Bok, Livsskildring, i prövningen finns Gud där.

----ex Bok Under bar himmel, av Susann warren

----ex Bok Den Helige Ande, kraft till tjänst

----ex Bok Jag såg in i himlen, en stark bok

----ex Bok Mammakyrkan berättar C-E. Sahlberg

----ex Bok När träden avlövas ser man längre, Sjödin

----ex Bok Då vi bara hade nu av S. Holmgård

----ex AndaktsBok Levande vatten, stor inb. M. Storsjö

----ex Bok Den oväntade resan, av Simon Ådahl pocket

----ex Bok Job, min vän av Anders Blombeg

----ex Bok I dur och moll, Anette & Eric Anders Läs den

----ex Bok Uppliva Hoppet, När hopp är ute hoppas vi ändå

----ex Böcker 3 st Mose/Drömmaren Josef/Ester Pris a' 10€/st

----ex CD Jan Malmjö. 17 st Andliga sånger, O, stor Gud

----ex CD Tre Barytoner, M. Järlestrand, B. Wallenberg, Joume

----ex CD Målle Lindberg, bl.a. Bönebro, himmel för mig. 12 s.

----ex CD Min kung o jag. Torkel Selin. Sammanl. 12 s.

----ex CD Klara, färdiga gå. Barnsånger m. Pricken & co

----ex CD Charlotte & Per 20 st Favorit härliga barnsånger.

----ex CD På vägen hem. Sång av Övermark pensionärer, Oskarsson

Brita Vikström, Janne Nyholm, Estrid Hjorth m.fl.

Pris 16,80€ Nu 10€

Pris 20€ Nu 5€

Pris 10€ Nu 2€

Pris 25€ Nu 5€

Pris 19,80€ Nu 10€

Pris 20,00€ Nu 5€

Pris 22,90€ Nu 10€

Pris 15€ Nu 5€

Pris 12€ Nu 5€

Pris 15€ Nu 5€

Pris 15€ Nu 5€

Pris 15€ Nu 5€

Pris 12€ Nu 5€

Pris 24,90€ Nu 10€

Pris 22,80€ Nu 12€

Pris 10€ Nu 2€

Pris 24,90€ Nu 12€

Pris 10€ Nu 4€

Pris 24,90€ Nu 10€

pris 27,80€ Nu 14,90€

pris 15€ Nu 8,90€

pris 12€ Nu 2€

pris 26,50€ Nu 17,50€

Pris 22€ Nu 8,90€

NU Alla 3 st för 9,90€

pris 18€ Nu 8,90€

Pris 20€ Nu 13€

Pris 20€ Nu 9,90€

Pris 20€ Nu 12€

Pris 20€ Nu 3,50€

Pris 20€ Nu 8,90€

Pris 20€ Nu 9,90€